Հայաստանի Հանրապետության
Արտակարգ Իրավիճակների Նախարարություն

Հայաստանի Հանրապետության Հրշեջ-փրկարարական տեխնիկայի ձեռքբերման ծրագրի նախապատրաստական աշխատանքների մասին զեկույց

հուլիս 2017թ.

Ճապոնական միջազգային համագործակցության գործակալություն(ՃՄՀԳ)

ԱՆԳԵՐՈՍԵԿ ՓԲԸ

ԿԱՏԱՀԻՐԱՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆԻՆԺԻՆԵՐԱԿԱՆՓԲԸ

IL
JR
17-063

Նախաբան

Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալությունը (JICA), Հայաստանի Հանրապետության հրշեջ սարքավորումների բարելավման ծրագրի համաձայն, որոշում է ընդունել իրականացնել նախապատրաստական հետազոտություն, ինչը վստահել է Անջերոսեկ և Կատահիրա ճարտարագիտական համատեղ ընկերություններին:

Հետազոտող խումբը՝ խորհրդակցելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ, 2016թ.-ի սեպտեմբերից մինչև 2017թ-ի հուլիսը թիրախային մարզերում իրականացրել է դաշտային հետազոտություններ: Վերադառնալով հայրենիք՝ կատարվել են ներքին աշխատանքներ, որոնց հիման վրա կազմվել է ստորև ներկայացվող հետազոտության ավարտուն զեկույցը:

Հույս ունեմ, որ տվյալ զեկույցը՝ նպաստելով այս նախագծի խթանմանը, կաջակցի երկու երկրների միջև բարեկամական հարաբերությունների հետագա զարգացմանը:

Վերջում, իմ խորին շնորհակալությունն եմ հայտնում բոլոր այն անձանց, ովքեր մասնակցել և աջակցել են հետազոտություններին:

հուլիս 2017թ.

Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալության
Արդյունաբերական զարգացման և հանրային քաղաքականության բաժնի ղեկավար՝
Տոշիյուկի Նակամուրա

Ամփոփագիր

1.Երկրի ակնարկ

Հայաստանի Հանրապետությունը (ՀՀ) գտնվում է Կովկասում, զբաղեցնում է 29 743 կմ2 տարածք (Ճապոնիայի մոտ 1/13 մասը), բնակչության թիվը կազմում մոտ 3 միլիոն մարդ (ըստ 2015 թ. արտաքին գործերի նախարարություն տվյալների), հանդիսանում է ծովային ելք չունեցող ցամաքային երկիր: Դաշտային տարածքները քիչ են և երկրի հողատարածքի 90%-ը գտնվում է 1000-3000 մ բարձրության վրա: Ձմռանը օդի ամենացածր ջերմաստիճանը կազմում է -40□-ը, ամռանը ամենաբարձր ջերմաստիճանը կարող է հասնել մինչև 40□-ի: Ձյան շերտի հաստությունը կարող է հասնել մինչև 1-2 մ:

Սովետական միության փլուզման հետ կապված 1992թ.-ին ՀՀ-ի համախառն ներքին արդյունքը կազմել է -42%, իսկ 1993թ-ին՝ զգալիորեն վատաթարանալով, այն կազմել է -9%: Չնայած դրան, շնորհիվ երկրի կառավարման համակարգի արագորեն անցմանը շուկայական հարաբերությունների՝ 1994թ-ին աճման տենպը փոխվել է դեպի դրական ուղղության: 2002-2007թթ 6 տարի անընդմեջ արձանագրվել է բարձր երկնիշ աճ: Այնուհետև, 2009թ-ին տեղի ունեցած համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցության հետևանքով, նախորդ տարվա համեմատ աճման տեմպը կազմել է -14.1%: 2010թ-ին աճման տեմպը կրկին դարձել է դրական (2.2%) և մինչև 2015թ շարունակել է աճել միջինում 3%-ով: 2016թ.-ին ՀՀ-ի ՀՆԱ-ն կազմել է մոտ 10 մլրդ ԱՄՆ դոլար: ՀՆԱ-ի իրական աճը կազմում է 0.2% (Համաշխարհային Բանկ 2016): ՀՆԱ-ի բացվածքը առաջնային արդյունաբերությունում կազմում է 1.9%, երկրորդայինում՝ 29.1% և երրորդայինում 51.3%: Ինպես նաև մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ն կազմում է 3.525 ԱՄՆ դոլար (Համաշխարհային Բանկ 2016):

ՀՀ-ի հիմնական տնտեսությունները հանդիսնում են գյուղատնտեսությունը (ցորեն, բամբակ, խաղող, բանջարեղեն և այլն), ադամանդի հղկում և ոսկերչական արդյունաբերությունը, մեքենաշինությունը, ինչպես նաև այն հանդիսանում է ալյումինումի, պղինձի, ցինկի և այլ գունավոր մետաղների, օգտակար հանածոների արտահանող երկիր: Մյուս կողմից երկրի էներգետիկ ռեսուրսները առատ չեն, ինչի հետևանքով այն ունի բնական գազի և նավթամթերքների բարձր կախվածություն արտասահամանյան երկրներից: Երկրի առևտրային շրջանառության արտահանումը կազմում է 2.98 մլրդ ԱՄՆ դոլար, իսկ ներմուծումը `4.2 մլրդ ԱՄՆ դոլար, ինչի արդյունքում այն ունի զգալի առևտրային դեֆիցիտ:

2. Նախագծի նախադրյալները, պատմությունը և ակնարկը

Ճապոնիան, մինչ այժմ թիրախավորելով ՀՀ-ի մայրաքաղաք Երևանը (ստորագրված 2009թ. Հ/Փ), 28 հակահրդեհային մեքենաների տեխնիկական սպասարկման հետ միասին, իրականացրել է ջրային բաքով հակահրդեհային պոմպային մեքենաների (հրշեջ մեքենաներ) ծրագրային ապահովման բաղադրիչների ներդրնում՝ կազմելով սանդուղային մեքենաներով արդյունավետ հրշեջ-փրկարարական աշխատանքների

իրականացման ձեռնարկ, և իրականացրել է շահագործման ուղղորդում: Որպես արդյունք հրշեջ-փրկարարական համակարգը մայրաքաղաքում մեծապես բարելավվել է:

Այնուամենայնիվ, քանի որ ՀՀ-ի մարզերում գործող հրշեջ մեքենաների 90%-ը տեղակայված են եղել նախկին Խորհրդային Միության ժամանակաշրջանում և դրանց արտադրությունից անցել է ավելի քան 25 տարի, ապա հաճախացել են տրանսպորտային միջոցների և հակահրդեհային սարքավորումների խափանումները: Բացի այդ, հնացած հակահրդեհային սարքավորումների կիրառումը խոչընդոտում է հրշեջ-փրկարարական աշխատանքները, որոնք որպես հրշեջ մեքենաներ ունեն խախտված ֆունկցիաներ: Քանի որ ՀՀ-ի մարզերում, պետական ֆինանսավորումը դեռևս գտնվում է ծանր վիճակում, ապա հնարավոր չէ իրականացնել հնացած մեքենաների պատշաճ բարելավում:

Տվյալ նախագծի թիրախային մարզերը հանդիսանում են Շիրակը (բնակչությունը մոտ 360 հազ. մարդ), Լոռին (մոտ 330 հազ. մարդ), Սյունիքը (մոտ 160 հազ. մարդ), որտեղ գտնվում են Երևանից հետո 2-4րդ մեծության քաղաքները (Գյումրի մոտ 160 հազ. մարդ, Վանաձոր մոտ 150 հազ. մարդ, Կապան մոտ 45 հազ. մարդ): Վերջին տարիներին բնակչության աճի և ուրբանիզացիայի մակարդակի բարձացման հետևանքով տեղի է ունեցել գյուղական վայրերից բնակչության ներհոսք վերը նշված մարզային քաղաքներ, ինչպես նաև արագացված սեփական տների և բարձրահարգ շենքերի կառուցման հետևանքով հաճախացել են հրդեհները, որոնց հետ զուգորդվում են նաև անտառային հրդեհները: Արդյունքում տվյալ մարզերում հակահրդեհային աշխատանքների քանակն ավելի բարձր է, համեմատած այլ մարզերի: Բացի այդ նեղ և կտրուկ տեղամասերում, ինչպես նաև ծայրահեղ ջերմաստիճանային պայմաններում աշխատող հրշեջ մեքենաները ենթարկվում են ծանր վնասման և քայքայման: Տվյալ մեքենաների թարմացումը և հակահրդեհային համակարգերի բարելավումը հանդիսանում են հրատապ խնդիրներ:

Հիմք ընդունելով վերոնշյալը, ՀՀ-ի կառավարությունը որոշել է Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերում բարելավել հակահրդեհային և փրկարարական համակարգերը, ինչի արդյունքում հրշեջ մեքենաների ձեռքբերման համար խնդրել է Ճապոնիային տրամադրել դրամաշնորհային օգնություն:

Ներկայիս նախագիծը հանդիսանում է բարձր արդիականությամբ ծրագիր, որը 2012թ. ՀՀ կառավարության կողմից ընդունվել է, որպես աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային ռազմավարություն (N-281), ինչը հանդիսանում է ազգի կայուն զրգացման կարևորագույն տարրերից մեկը: Աղետային ռիսկերի նվազեցման միջոցառումների միջոցով կառավարությունը նպատակ ունի արտակարգ իրավիճակներում, ինչպես օրինակ բնական աղետների ժամանակ, պաշտպանել քաղաքացիներին, ինչպես նաև ազգային տարածքները: Նշված նպատակներին հասնելու համար, բնական աղետների, ինչպես նաև հրդեհների և դժբախտ պատահարների իրավիճակներում հարկավոր է ցուցաբերել արդյունավետ միջոցառումներ: Այստեղից հետևում է, որ «ամբողջ երկրի տարածքում հրշեջ-փրկարարական հնարավորությունների և սարքավարումների բարելավումը» հանդիսանում է կարևորագույն խնդիրներից մեկը: Տվյալ նախագծի նպատակները

նույնպես համահունչ են վերոհիշյալ քաղաքականության նպատակներին: Բարելավելով հրշեջ մեքենաները ՀՀ փրկարար ծառայությունում (ՓԾ), որպես կատարածու գործակալություն, կբարելավվեն հրշեջ-փրկարարական ծառայությունները Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերում, ինչը նախատեսված է բնակչության թիրախային տարածքներում պաշտպանել մարդկանց կյանքը և սեփականությունը հրդեհներց և այլ աղետներից՝ ապահովելով տարածաշրջանային անվտանգությունը:

3. Հետազոտության արդյունքների ամփոփումը և նախագծի բովանդակությունը

ՀՀ կառավարությանը ի պատասխան Ճապոնիայի կառավարությանը որոշեց իրականացնել հակահրդեհային սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման վերաբերյալ նախապատրաստական հետազոտություն ՓԾ-ում: ՀՀ-ի շահագրգիռ անձանց հետ խորհրդակցելու, ինչպես նաև թիրախային տարածաշրջաններում հետազոտությունների իրականացման նպատակով JICA-ն՝ առաջին դաշտային հետազոտության իրականացման համար 2016թ.-ի սեպտեմբերի 17-ից հոկտեմբերի 13-ը և երկրորդ դաշտային հետազոտության իրականացման համար դեկտեմբերի 5-ից 21-ը, նախապատրաստական խումբ է ուղարկել ՀՀ: Հայրենիք վերադառնալուց հետո դաշտային հետազոտությունների հիման վրա նախագծվել է օպտիմալ սխեմատիկ բիզնես ծրագիր, որի բովանդակության ամփոփման հիման վրա կազմվել է նախապատրաստական հետազոտության զեկույց (սևագիր): Նախապատրաստական հետազոտության զեկույցը (սևագիր) քննարկելու նպատակով JICA-ն 2017թ. ապրիլի 16-17-ը հետազոտական խումբ է ուղարկել ՀՀ-ը, որտեղ շահագրգիռ անձանց հետ զեկույցի բովանդակության քննարկումից և հաստատմից հետո, 2017 թվականի ապրիլի 21-ին ձեռք է բերվել համաձայնություն:

Քննարկման արձանագրությունների հիման վրա որոշվել է ներկայացվող ծրագրի թիրախային 3 մարզերի՝ Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի 18 հրշեջ կայաններին տրամադրել հրշեջ մեքենաներ, ինչպես նաև Երևանի ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայանում տեղակայել շարժական տեխսպասարկման մեքենաներ:

Ստուգելով գույքի և սարքավորումների քանակը, գոյություն ունեցող հրշեջ մեքենաների օպերացիոն կարգավիճակը, ինչպես նաև հաշվի առնելով մարզերի առանձնահատկությունները՝ յուրաքանչյուր կայանի ջրախողովակի տրամագիծը, բնակչության քանակը, հրդեհների քանակությունը, ջրօգտագործման վիճակը, միջին և բարձրահարգ շենքերի քանակը, ճանապարհների թեքությունը և այլն, հիմնվելով ՀՀ-ի հրդեհների դեմ պայքարի դրույթների, ինչպես նաև ՓԾ-ի հրշեջ մեքենաների տեղակայման ծրագրի վրա, որոշվել են հայցվող սարքավորումների տեղակայման անհրաժեշտությունը, հրշեջ մեքենաների ճշգրիտ քանակությունը և դրանց տեսակները:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ-ի Շրակի (6 հրշեջ ջոկատ), Լոռու (7 հրշեջ ջոկատ) և Սյունիքի (5 հրշեջ ջոկատ) մարզերում գտնվում են Երևանից հետո 2-4-րդ մեծության մարզային քաղաքները, որոնց հրշեջ ջոկատների իրավասության տակ գտնվող բնակչության թիվը

համապատասխանաբար կազմում է 360 հազ., 330 հազ. և 160 հազ. մարդ, հետևաբար որպես կարևոր տարածաշրջաններ ՓԾ-ն տեղակայված է հետևյալ երեք քաղաքներում, որոնց հրշեջ և փրկարարական ծառայությունների բարելավումը և հզորացումը հրատապ է:

Չնայած դրան, այս երեք մարզերում առկա են հետևյալ կարգավիճակում գտնվող հնացած հրշեջ-փրկարարական ծառայություններ՝

- Մաշված հրշեջ և սանդուղային մեքենաներ
- Հրշեջ ջրակատների միջև հեռավորությունը կազմում է ավելի քան 30կմ
- Սկսած 1991թ-ից հրշեջ մեքենաների թարմացում տեղի չի ունեցել (բացառությամբ №37, №48 և №54 հրշեջ ջրակատների)
- Այստեղ գտնվում են 80-150 միջին և բարձրահարգ շենքեր, որոնք ունեն ոչ միայն 3 հարկ, այլ նաև 6-9 հարկեր

Հաշվի առնելով այս նախնական ուսումնասիրությունների արդյունքները, նպատակ դնելով հրշեջ փրկարարարական ծառայությունները դարձնել արագ, արդյունավետ և անվտանգ, տվյալ մարզերի յուրաքանչյուր հրշեջ ջրակատ պետք է համալրվի 2 հրշեջ մեքենաներով (ընդհանուր 36 մեքենա), ինչպես նաև №37, №48 և №54 հրշեջ ջրակատներում պետք է տեղակայվեն ավտոսանդուղք: Բացի այդ, այս սարքավորումների կարգավորման և տեխնիկական սպասարկման համար անհրաժեշտ է 1 շարժական արհեստանոց՝ համալրված վերանորոգման սարքավորումներով, որը կտեղակայվի Երևանի ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայանում:

Տեղակայման ծրագիրը ներկայացված է աղյուսակում:

Ձեռք բերվող տեխնիկայի տեղաբաշխման աղյուսակ

No	տեղակայման նպատակակետը	մարզ	տեխնիկայի քանակը		
			հրշեջ մեքենա	Ավտո սանդուղք	շարժական տեխսպաս արկման մեքենա
1	No.37 ջոկատ (Վանաձոր)	Լոռի	2	1	---
2	No.38 ջոկատ (Վանաձոր)	Լոռի	2	---	---
3	No.39 ջոկատ (Գուգարք)	Լոռի	2	---	---
4	No.40 ջոկատ (Թումանյան)	Լոռի	2	---	---
5	No.41 ջոկատ (Ստեփանավան)	Լոռի	2	---	---
6	No.42 ջոկատ (Սպիտակ)	Լոռի	2	---	---
7	No.43 ջոկատ (Տաշիր)	Լոռի	2	---	---
8	No.48 ջոկատ (Գյումրի)	Շիրակ	2	1	---
9	No.49 ջոկատ (Արթիկ)	Շիրակ	2	---	---
10	No.50 ջոկատ (Ամասյա)	Շիրակ	2	---	---
11	No.51 ջոկատ (Անի)	Շիրակ	2	---	---
12	No.52 ջոկատ (Աշոցք)	Շիրակ	2	---	---
13	No.53 ջոկատ (Ախուրյան)	Շիրակ	2	---	---
14	No.54 ջոկատ (Կապան)	Սյունիք	2	1	---
15	No.55 ջոկատ (Գորիս)	Սյունիք	2	---	---
16	No.56 ջոկատ (Մեղրի)	Սյունիք	2	---	---
17	No.57 ջոկատ (Սիսյան)	Սյունիք	2	---	---
18	No.58 ջոկատ (Քաջարան)	Սյունիք	2	---	---
19	ՓԾ-ի բազա (Երևան)	Երևան	---	---	1
ընդհանուր			36	3	1

Հետևյալ ծրագրի թիրախային մարզերը՝ Շիրակ Լոռի և Սյունիք, գտնվում են 2000-3000մ բարձրության վրա: Բացի այդ այս մարզերի ճանապարհների մեծ մասը ասվալտապատ չէ, իսկ առատ ձյան տեղանքների հետևանքով ձմռանը ձյան շերտերը կարող են հասնել մի քանի մետրի: Այդ իսկ պատճառով, կարևոր է հստակեցնել սարքավորումների առանձնահատկությունները, որոնք կարող են իրականացնել հրշեջ-փրկարարական աշխատանքներ ծայրահեղ միջավայրային պայմաններում:

Հիմնական առանձնահատկությունները հետևյալն են.

Տեխնիկական առանձնահատկությունների աղյուսակ

Տեխնիկա	Հիմնական տեխնիկական բնութագիրը
Հրշեջ մեքենա	▪ տեսակը՝ Լիաքարշակ ▪ ջրի բաքի տարողությունը՝ 3,500լ ▪ մեքենայի քաշը՝ 13 տոննա ▪ ցուրտ եղանակներին շահագործելու հատկանիշներ ▪ մարդկանց առավելագույն քանակը բեռնախցիկում/կաբինա/: 6 ▪ խցիկներ: 2 խցիկանի ▪ տեխնիկայում տեղադրվել է այնպիսի սարքավորումներ, ինչպիսիք են ջրի փողրակներ, արտանետման և ներծծման խողովակները, կտրող գործիք, մարտական հանդեձանք հավաքածու/կոմպլեկտ/, ձեռքի ռադիոկայանի սարքավորումներ եւ այլ սարքավորումները
Ավտոսանդուղք	▪ ավտոսանդուղքի բարձրություն: 25մ ▪ տեխնիկայի քաշը : 16 տոննա ▪ ցուրտ եղանակներին շահագործելու հատկություն ▪ մարդկանց առավելագույն քանակը բեռնախցիկում : 2 ▪ խցիկ : մեկ խցիկ ▪ զամբյուղ ▪ տեխնիկայում տեղադրվելու է այնպիսի սարքավորուններով , ինչպիսիք են փողրակներ, կոշտ ջրի խողովակներ, կտրող սարք, մարտական հանդեձանքի հավաքածու/կոմպլեկտ/, ձեռքի ռադիոկայաներ և այլ սարքավորումներ
Շարժական տեխսպասարկման մեքենա	▪ տեսակը՝ Լիաքարշակ ▪ տեխնիկայի քաշը՝ 6 տոննա ▪ ցուրտ եղանակներին շահագործելու հատկություն ▪ խցիկներ: Մեկ խցիկ ▪ սարքավորումներ – դիզելով եռակցման ապարատ, գեներատոր աշխատանքային սեղան ▪ սարքավորումներ - էլեկտրական օդի կոմպրեսորներ , գործիքների հավաքածու, ստուգման սարք, և այլ չափման սարքեր , աշխատանքային սեղան

Թիրախավորելով ՀՀ-ի մայրաքաղաք Երևանը իրականացված «Երևան քաղաքում հրշեջ սարքավորումների բարելավման ծրագրի» շրջանակներում (ստորագրված 2009թ. Հ/Փ)՝ հրշեջ մեքենաների գնման ժամանակ, ներդրվել են ծրագրային ապահովման փափուկ բաղադրիչներ: Սակայն, ներդրված ծրագրային ապահովման փափուկ բաղադրիչները նախատեսված են եղել հիմնականում Երևան քաղաքի հրշեջների համար, իսկ ներկայիս ծրագրի թիրախային մարզերի՝ Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի հրշեջ ջոկատների աշխատողներին տեղի չի ունեցել տեխնոլոգիաների փոխանցում, բացառությամբ որոշ գործադիր պաշտոնյաների: Բացի այդ, քանի որ տվյալ նախագծի

շրջանակներում նախատեսված հրշեջ մեքենաների կառուցվածքը և գործարքումը էականորեն տարբերվում են Սովետական միության արտադրության հրշեջ մեքենաներից, ապա հրշեջ մեքենաների անվտանգ և արդյունավետ շահագործման նպատակով անհրաժեշտ է, որպեսզի մեքենաների գնման հետ միասին ներդրվեն ծրագրային ապահովման փափուկ բաղադրիչներ:

Առաջին հերթին, որպես ծրագրային ապահովման փափուկ բաղադրիչներ պետք է իրականացվեն հետևյալ դրույթները՝

- Սանդուղային մեքենաներով հրշեջ-փրկարարական աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ ձեռնարկների և ուսումնական նյութերի վերանայում:
- Հրշեջ մեքենաների համար, ավտոսանդուղքի միջոցով իրականցնել արդյունավետ հրդեհաշիջման, փրկարարական աշխատանքների տեխնիկական ուղեցույց:

4. Նախագծի գնահատում

4.1 Արդիականություն

Տվյալ ծրագիրը՝ հրշեջ մեքենաների և սարքավորումների թարմացման շնորհիվ, կարող է աջակցել երկրի այնպիսի կարևորագույն խնդիրներին, ինչպիսին են բնական աղետների և հրդեհների կանխարգելումը, հրդեհներից մարդկանց կյանքի և ունեցվածքի պաշտպանումը, ինչպես նաև իրականցնել մարզերի ապահովությունը և անվտանգությունը՝ իր հերթին նպաստելով սոցիալական և տնտեսական զարգացմանը: Հետևաբար, աղետներից առաջացած վնասների տարածումից խուսափելու նպատակով անհրաժեշտ է դրանց դեմ արագ արձագանք, ինչպես նաև մարդկային տեսանկյունից, արձագանքել դրանց հետևանքով առաջացած նրանց արժանապատվության, կյանքի, կենցաղի նկատմամբ սպառնալիքների դեմ: Բացի այդ, ՀՀ-ի կառավարությունը 2012թ.-ին սահմանել է «Աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային ռազմավարություն», որտեղ նշվում է, որ ազգի կայուն զարգացման համար աղետների կանխարգելման միջոցառումների ծրագրի ստեղծումը հանդիսանում է կարևորագույն խնդիր: Դրա հետ մեկտեղ, ըստ ֆինանսների նախարարության կողմից սահմանված «Միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրերի» (2014-2016), արտակարգ իրավիճակներում հրշեջ-փրկարարական ծառայությունների կարողությունների բարելավումը հանդիսանում է կարևորագույն խնդիր և համապատասխանում է ներկայիս ծրագրի քաղաքականության հետ: Աղետների, ներառյալ հրդեհների կանխարգելման տեսանկյունից ՀՀ-ի կառավառությունը կարևորում է Շիրակի մարզի Գյումրի քաղաքը, որը հանդիսանում է երկրի 2-րդ խոշոր քաղաքը և որտեղ վերջին տարներին ուրբանիզացիայի արդյունքում հրդեհների թիվը աճել է:

Մյուս կողմից հրշեջ-փրկարարական ծառայությունների մեքենաները հնացել են՝ շարժիչները, արգելակները, հիդրավլիկ սարքերը և այլն ունեն ֆունկցիանալ դեֆեկտներ, ինչի արդյունքում արագ հրդեհի մարում տեղի չի ունենում, որն էլ հանգեցնում է վնասման տարածման:

Տվյալ ծրագրի միջոցով՝ բարելավելով հրշեջ մեքենաները և սարքավորումները, հնարավոր կլինի իրականացնել արագ և անվտանգ հրշեջ փրկարարական ծառայություններ, փրկել բնակիչների կյանքը, ունեցվածքը և այլն, ապահովել մարզերի ապահովությունը և անվտանգությունը և ի վերջո նպաստել տնտեսական և սոցիալական զարգացմանը:

Այդ իսկ պատճառով տվյալ ծրագրը ունի բարձր աստիճանի արդիականույթուն:

4.2 Արդյունավետություն

4.2.1 Որակական արդյունք

Սույն ծրագրի որակական արդյունքները ցույց են տրված աղյուսակ 6-2 ում

Արդյունավետության աղյուսակ

Ցուցանիշներ	Ներկայիս հնարավորություն (2016 փաստացի վիճակը)	Նպատակային հնարավորություն (2022թ) (ծրագրի ավարտից 3 տարի անց)
Հերթապահի իրազեկելուց հետո հրշեջ մեքենայի դուրս գալու պատրաստման մոտավոր ժամանակը (րոպե)	10 րոպեից ավել	1 րոպեից պակաս
Հերթապահի իրազեկումից հետո հրշեջ մեքենայի հնարավոր մեկնումը 1րոպեի ընթացքում: Համեմատությունը (%)	0%	100%
Հրդեհի վայր ժամանելուց հետո անհրաժեշտ միջին ժամանակը մինչև ջուր տալը (րոպե)	5 րոպեից ավել	Մինչ 5 րոպե

Այս ծրագրի շրջանակներում ներմուծվող տեխնիկայի արդյունքում ցուցանիշների նման փոփոխություն տեղի կունենա:

4.2.2 Որակական արդյունք

Ստորև նշված է սույն ծրագրի որակական արդյունքները

- Անվտանգ, արդյունավետ և որակյալ հրշեջ գործունեություն
- Հրդեհաշիջման մակարդակի բարելավման շնորհիվ, ապահովել տվյալ մարզերի բնակչության անվտանգությունն ու ապահովությունը

Բովանդակություն

Նախաբան
Ամփոփագիր
Բովանդակություն
Տեղանքները քարտեզի վրա
Գնվող սարքավորումների նկարներ
Գծապատկերներների ցանկ
Հապավումներ

Էջը

1. Նախագծի նախադրյալները և պատմությունը 1

1.1 Դրամաշնորհային օգնության նախադրյալները, պատմությունը և ակնարկը 1

1.2 Բնության պահպանության պայմանների վերաբերյալ պայմանավորվածություն 2
1.2.1 Ամբողջ Հայաստանը 2
1.2.2 Շիրակի մարզ 4
1.2.3 Լոռու մարզ 4
1.2.4 Սյունիքի մարզ 5

1.3 Շրջակա միջավայրի և հասարակության հետ կապը 6

2. Ծրագրի բովանդակությունը 7

2.1 Ծրագրի ակնարկ 7
2.1.1 Ծրագրի ընդհանուր խնդիրները և նպատակները 7
2.1.2 Նախագծի ակնարկ 8

2.2 Համագործակցության ամփոփագիր 8
2.2.1 Քաղաքականության նախագիծ 8
2.2.2 Հիմնական նախագիծ (Մեքենաների նախագիծ) 12
2.2.3 Ձեռք բերման նախագիծ 20

2.3 Գործընկեր երկրների համագործակցության ակնարկ 38
2.3.1 Բանկային գործողությունների կազմակերպում, վճարման լիազորագրի տրամադրում 38
2.3.2 Փոխշահավետ աջակցում 38
2.3.3 Հարկերից ազատում 38
2.3.4 Տեխնիկայի գրանցում 39
2.3.5 Դասընթացների ժամանակ վառելիքի, յուղի, հրդեհաշիջման աշխատանքներ կատարելու ծախսերը, ՓԾ-ի Ճանապարհածախսը, ... 39
2.3.6 Տեխնիկայի տեղափոխում յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատ 39
2.3.7 Անվտանգ և ապահով կայանատեղի ապահովում 39

2.3.8 Տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական սպասարկում և շահագործում 39
2.3.9 Նախագծի մոնիտորինգի հաշվետվություն 39
2.3.10 Այլ դրույթներ 39

2.4 Նախագծի կառավարում/տեխնիկական սպասարկում 39

2.5 Նախագծի մոտավոր ծախսերը 41
2.5.1 Նախագծի համատեղ ծախսերը 41
2.5.2 Շահագործման և տեխսպասարկման ծախսեր 41

3. ծրագրի գնահատում 47

3.1 ծրագրի իրականացման նախադրյալներ 47

3.2 Ծրագրի վերջնական նպատակների իրագործման համար գործընկերոջ կողմի (ծանրաբեռնվածություն) խնդիրները 47

3.3 Արտաքին պայմանները 47

3.4 Ծրագրի գնահատում 48
3.4.1 Իրականացում 48
3.4.2 Արդյունավետություն 49

Հավելված
1. Հետազոտող խմբերի անդամների անուններ
2. Հետազոտման ընթացքը
3. Շահագրգիռ անձանց (հարցման մասնակիցների) ցուցակ
4. Քննարկման արձանագրություններ (Ք/Ա)
5. Բաղադրիչ նախագծի ծրագրային ապահովում
6. Տեղեկատու նյութեր

Հայաստանի Հանրապետություն

Մայրաքաղաք՝ Երևան
Բնակչություն՝ 3,100,000
Տարածքը: 29,800քկմ
Լեզու՝ Հայերեն
Էթնիկ խմբերը՝
Հայ (97.9%) Ռուս (0.5%)
Ասորի (0.1%) Այլ (1.5%)

Կրոն՝ Քրիստոնեություն
ՀՆԱ: 11միլիարդ դոլար
(2014թ. տվ.)
ՀՆԱ մեկ շնչի հաշվով: 3,255.1դոլար
(2014թ. տվ.)

Նկ. Հայաստանի ողջ տարածքը

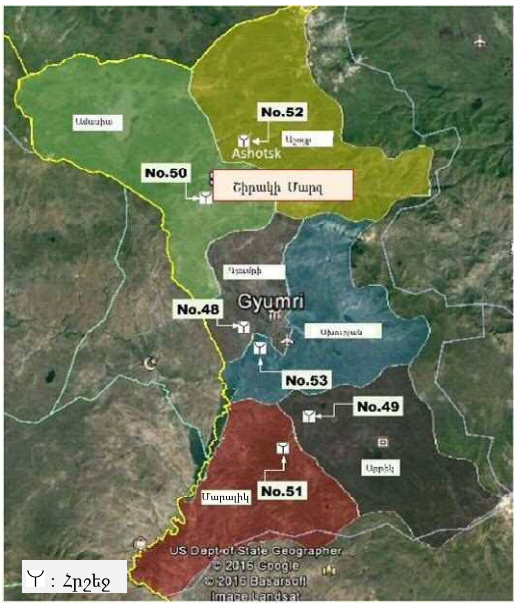

Նկ. Շիրակի մարզ, հրշեջ ջոկատները և վայրերը

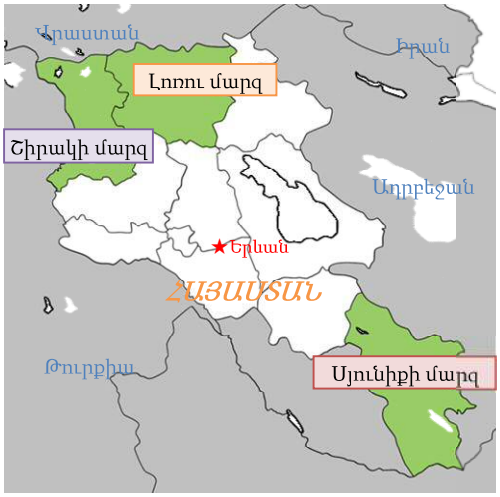

Ադ. Հրշեջ ջոկատներ

Նկ. Լոռու մարզ, հրշեջ ջոկատները և վայրերը

Մարզ	Հրշեջ	Ջոկատին պատկանող տարածքը
Շիրակի մարզ	No.48	Գյումրի+12 շրջան
	No.49	Արթիկ+23 շրջան
	No.50	Ամասիա+19 շրջան
	No.51	Մարալիկ+16 շրջան
	No.52	Աշոցք+26 շրջան
	No.53	Ախուրյան+23 շրջան
Լոռու մարզ	No.37	Վանաձոր(արևելք)+4 շրջան
	No.38	Վանաձոր(արևմուտք)+6 շրջան
	No.39	Գուգարք+12 շրջան
	No.40	Ալավերդի+31 շրջան
	No.41	Ստեփանավան+18 շրջան
	No.42	Սպիտակ+20 շրջան
	No.43	Տաշիր+19 շրջան
Սյունիքի մարզ	No.54	Կապան+32 շրջան
	No.55	Գորիս+24 շրջան
	No.56	Մեղրի+15 շրջան
	No.57	Սիսիան+34 շրջան
	No.58	Քաջարան+19 շրջան

Նկ. Սյունիքի մարզ, հրշեջ ջոկատները և վայրերը

Տեղանքները քարտեզի վրա

1. Հրշեջ մեքենա (ջրի բաքով)

2. Ավտոսանդուղք(ծնկավոր կամ շարժական տեսակ)

ծնկավոր սանդուղք

շարժական ամբարձիչ

3. Շարժական տեխսպասարկման մեքենա

Այս նախագծի շրջանակներում տեխնիկան հագեցված չէ ուսանկարում պատկերված ամբարձիչով

Ձեռքբեռվող մեքենաների նկարներ

Գծապատկերների, աղյուսակների, նկարների ցանկ

■ Գծապատկերների համարաներ

Գծապատկեր 1-1 Թիրախային մարզերի ռելեֆը 3
Գծապատկեր 1-2 Երևանի տեղումները և ջերմաստիճանը 3
Գծապատկեր 1-3 Շիրակի մարզի (Գյումրի) տեղումները և ջերմաստիճանը 4
Գծապատկեր 1-4 Լոռու մարզի (Վանաձոր) տեղումները և ջերմաստիճանը 5
Գծապատկեր 1-5 Սյունիքի մարզի (Կապան) տեղումները և ջերմաստիճանը 6
Գծապատկեր 2-1 Փոխհարաբերությունների սխեմա 20
Գծապատկեր 2-2 Ներքին փոխադրումների երթուղին՝ վերջնական նշանակման կետը Վրաստանի «Փոթի» նավահանգստում 28
Գծապատկեր 2-3 ՓԾ-ի գլխավոր շտաբի և տեղամասի մինջև դիրքային կապը 31
Գծապատկեր 2-4 ՓԾ-ի տեղամասի (սարքավորումների տեղակայման վայր) օդային լուսանկար 31
Գծապատկեր 2-5 ՓԾ-ի տեղամաս (սարքավորումների տեղակայման վայր) 32
Գծապատկեր 2-6 Ավտոսանդուղքների վարման ուսուցողական հնարավոր տեղամասերի տեղակայման քարտեզ 33

■ Աղյուսակների համարաներ

Աղյուսակ 1-1 Անհրաժեշտսարքավորումներևտեղակայման վայրեր 2
Աղյուսակ 2-1 ՓԾ -ի բազայի վերանորոգող անձնակազմը 10
Աղյուսակ 2-2 ձեռք բերվող տեխնիկայի տեղաբաշխում 14
Աղյուսակ 2-3 Հիմնական փոխարինվող եւ սպառվող մասերի 18
Աղյուսակ 2-4 Տեխնիկական առանձնահատկություններ աղյուսակ 19
Աղյուսակ 2-5 Երկու երկրների կառավարության պարտականությունների բաժանումը 23
Աղյուսակ 2-6 Գնվող տեխնիկայի դասակարգում 26
Աղյուսակ 2-7 Տրանսպորտային երթուղիներ 27
Աղյուսակ 2-8 Իրագործման ընթացքի աղյուսակ 38
Աղյուսակ 2-9 Փրկարար ծառայության սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի յուղի ծախսերի նախահաշիվ /2011-2016 թթ./ 40
Աղյուսակ 2-10 Հայկական կողմի ծախսերը 41
Աղյուսակ 3-1 Արտաքին պայմանները 48
Աղյուսակ 3-2 Արդյունավետություն 49

■ Լուս համարաներ

Լուս 2-1 Վրաստանի Փոթի նավահանգիստը 29
Լուս 2-2 Վրաստանի ճանապարհային պայմանները 29
Լուս 2-3 ՓԾ-ի տեղամասի տարածքները (սարքավորումների տեղակայման վայր) 30
Լուս 2-4 Ավտոսանդուղքների վարման ուսուցողական տեղամաս 33

Հապավումներ

Միջազգային կազմակերպություններ · Պետական մարմիններ · Դոնոր կազմակերպություններ · Զարգացման ծրագիր · Օրենսդրություն	
ՀՀՓԾ	ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության փրկարար ծառայություն
ՀՀՓԾԿ	ՀՀ փրկարար ծառայության կանոնադրություն
ՃԿԿ	Ճգնաժամային Կառավարման Կենտրոն
ՃԿՊԱ	Ճգնաժամային Կառավարման Պետական Ակադեմիա
ՀՓՋ	Հրշեջ փրկարարական ջոկատ
GIZ	Գերմանական միջազգային համագործակցության գործակալություն
JICA	Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալությունը
ԱԻՆ	ՀՀ Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
ՄԺԾԾ	Միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր
ԱՌՆԱՌ	Աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային ռազմավարություն
ԱԱՌ	Ազգային անվտանգության ռազմավարություն
ՄԳՀԳ	Մարդասիրական հարցերի համակարգման գրասենյակ
ԱՀՌՓ	Աղքատության հաղթահարման ռազմավարության փաստաթուղթ
ՓԾ	Փրկարար ծառայություն
ՔՊԿ	Քաղաքաշինության պետական կոմիտե
SDC	Շվեյցարիայի զարգացման և համագործակցության գործակալություն
UNDP	ՄԱԿ-Ի Զարգացման Ծրագիր
Վարչական միավոր	
Մարզ	
Միավորի խորհրդանիշ	
լ	լիտր
մ/վրկ	1մետր վարկյանում
Այուսները	
ՀՀԴ	Հայկական դրամ
Վ/Թ	Վճարման թույլտվություն
Հ/Փ	Հայտագրերի փոխանակում
Դ/Հ	Դրամաշնորհային համաձայնագիր
Ք/Ա	Քննարկման արձանագրություններ

1. Նախագծի նախադրյալները և պատմությունը

1.1 Դրամաշնորհային օգնության նախադրյալները, պատմությունը և ակնարկը

Հայաստանի հանրապետությունը (ՀՀ), որպես ազգային նպատակ՝ համաձայն «աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային ռազմավարության», որոշել է զարգացնել հրդեհաշիջման և աղետների կանխարգելման ոլորտները մարզերում: Սակայն քանի որ ՀՀ-ն գտնվում է ծանր ֆինանասական վիճակում, ապա փրկարարական ծառայության իրավասության տակ (ՓԾ) գտնվող հնացած հրշեջ տրանսպորտի թարմացում չի իրականացվել: Հրշեջ ջոկատներում անհնար է պատշաճ մակարդակով իրականացնել հրշեջ մեքենաների թարմացումը: Այդ իսկ պատճառով՝ հրշեջ-փրկարարական աշխատանքները, աղետների և հրդեհների պայմաններում, բավարար մակարդակով չեն իրականացվում: Հատկապես Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերում, որտեղ գտնվում են Երևանից հետո 2-4-րդ մեծությամբ քաղաքները, առկա են այնպիսի խնդիրներ, ինչպիսինն են հնացած հրշեջ տրանսպորտը և այլն, ինչը բնակչության աճմանը զուգահեռ ավելի ակնհայտ է դարձել:

Տվյալ իրանիճակը բարելավելու համար, ինչպես նաև Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերում հրշեջ տրանսպորտը բարելավելու նպատակով ՀՀ կառավարությունը հայցեց դրամաշնորհային օգնություն Ճապոնիայից:

Տվյալ ծրագրը՝ բարելավելով Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերի ՓԾ-ի իրավասության տակ գտնվեղ հրշեջ տրանսպորտը, նպատակ ունի զարգացնել փրկարարական ծառայությունները, փրկել բնակիչների կյանքը, ունեցվածքը և այլն, նպաստել մարզերի ապահովությանը և անվտանգությանը:

Տվյալ հետազոտությունները հաստատում են հարցման անհրաժեշտությունը և արդիականությունը, բացի այդ դրանց միջոցով կազմվել են դրամաշնորհային ծրագրին համապատասխան սխեմատիկ նախագիծ, բիզնես պլան (ձեռք բերվող սարքավորումների քանակությունը, առաձնահատկությունները և այլն), սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման պլան, ինչը իրականացվել է ծրագրի ինտեգրված ծախսերի հաշվարկման նպատակով: Ըստ հետևյալ հետազոտության անհրաժեշտ և հաստատված սարքավորումները և նրանց տեղակայման վայրերը ներկայացված են աղ. 1-1-ում:

Աղյուսակ 1-1 Անհրաժեշտսարքավորումներևտեղակայման վայրեր

No.	տեղակայման նպատակակետը	մարզ	տեխնիկայի քանակը	
			հրշեջ մեքենա	Ավտո սանդուղք
1	No.37 ջոկատ (Վանաձոր)	Լոռի	2	1
2	No.38 ջոկատ (Վանաձոր)	Լոռի	2	---
3	No.39 ջոկատ (Գուգարք)	Լոռի	2	---
4	No.40 ջոկատ (Ալավերդի)	Լոռի	2	---
5	No.41 ջոկատ (Ստեփանավան)	Լոռի	2	---
6	No.42 ջոկատ (Սպիտակ)	Լոռի	2	---
7	No.43 ջոկատ (Տաշիր)	Լոռի	2	---
8	No.48 ջոկատ (Գյումրի)	Շիրակ	2	1
9	No.49 ջոկատ (Արթիկ)	Շիրակ	2	---
10	No.50 ջոկատ (Ամասյա)	Շիրակ	2	---
11	No.51 ջոկատ (Մարալիկ)	Շիրակ	2	---
12	No.52 ջոկատ (Աշոցք)	Շիրակ	2	---
13	No.53 ջոկատ (Ախուրյան)	Շիրակ	2	---
14	No.54 ջոկատ (Կապան)	Սյունիք	2	1
15	No.55 ջոկատ (Գորիս)	Սյունիք	2	---
16	No.56 ջոկատ (Մեղրի)	Սյունիք	2	---
17	No.57 ջոկատ (Սիսյան)	Սյունիք	2	---
18	No.58 ջոկատ (Քաջարան)	Սյունիք	2	---
ընդհանուր			36	3

1.2 Բնության պահպանության պայմանների վերաբերյալ պայմանավորվածություն

1.2.1 Ամբողջ Հայաստանը

Հայաստան երկիրի տարածքը մոտ 29,800 քկմ մակերես / մոտավորապես Ճապոնիայի 1-13 րդ մասը/ ,գտնվում է Սև ծովից հարավ, Կասպից ծովից արևմուք ընկած Հայկական լեռնաշխարհի արևելյան հատվածում, հյուսիսում Փոքր Կովկասյան լեռնաշղթան է, իսկ արևմուտքում Հայկական լեռնաշղթան է : Հարթավայրերը քիչ են, երկրի 90 % լեռնային է 1,000-3,000 մ ծովի մակերևույթից բարձր , 3,000 մ բարձր սարերն էլ բավականին շատ են: Ամենաբարձր կետը Արագածն է , որի բարձրությունն է 4,090 մ., ամենացածր կետը՝ հյուսիսում հոսող Դեբետ գետն է 380 մ ծովի մակերևույթից բարձր: Մայրաքաղաք Երևանը, երկրի ամենամեծ հարթավայրում գտնվող Արարատյան դաշտավայրը հարուստ է բերքատու հողերով: Արարատյան դաշտավայրը – ծովի մակերևույթից բարձր է 800մ, իր

անվան պես տեսարան է բացվում դեպի Արարատ Լեռ (5,165մ., Թուրքիայում է), գտնվում է Թուրքիայի սահմանին հոսող Արաքս գետի ձախ ափին:

Կլիման ցածրադիր գոտիներում մեղմ կլիմա է,իսկ բարձրադիր գոտիներում սառը և խոնավ, բարձրադիր գոտիներում համեմատած անձրևների քանակը շատ է: Տարեկան տեղումների քանակը տարբեր են լինում ՝ կախված շրջաններից , մինչև 200-900 մմ: Ձմռանը նվազագույն ջերմաստիճանը -40°C է , ամռանը առավելագույն ջերմաստիճանը երբեմն հասնում է ավելի քան 40°C -ի, ըստ եղանակների ջերմաստիճանի տարբերությունը բավականին մեծ է:

Ձմռանը ձյան տեղումները հասնում է մինչև 1-2մ:

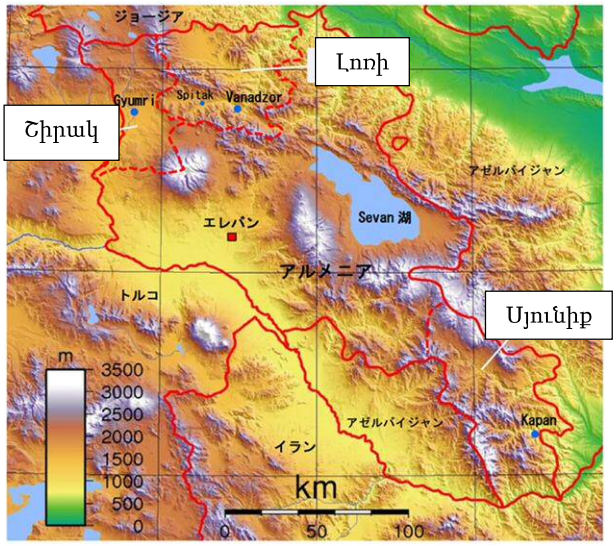

Աղբյուրը՝ տոպոգրաֆիկ քարտեզի հիման վրա հետազոտողներ

Գծապատկեր 1-1 Թիրախային մարզերի ռելեֆը

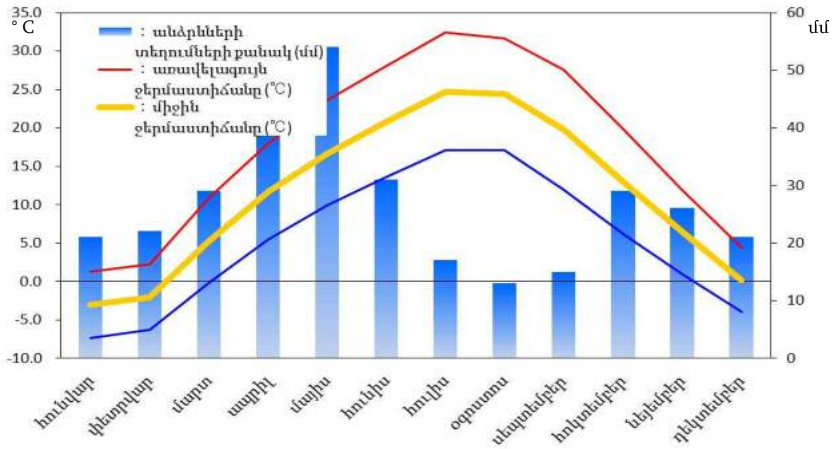

Աղբյուրը՝ մետեորոլոգիական տվյալների հիման վրա հետազոտողներ

Գծապատկեր 1-2 Երևանի տեղումները և ջերմաստիճանը

1.2.2 Շիրակի մարզ

Շիրակի մարզը գտնվում է Հայաստանի հյուսիս-արեւմտյան մասում, մարզկենտրոնը՝ Գյումրի քաղաքը(Գյումրի): Տարածքը 2,681 քկմ (երկրի 9% - ը) . Հյուսիսում սահմանակից է Վրաստանին, որտեղով անցնում է միջազգային մայրուղին (M1): Իսկ արևմուտքում սահմանակից է Թուրքիային, բայց սահմանը փակ է, և միջազգային մայրուղին (M7) ներկայումս անանցանելի է(10/2016):

Աշխարհագրական դիրքը՝ հյուսիսում գտնվում է Աշոցքի սարահարթը(1,900-2,100մ), կենտրոնական և հարավային մասում Շիրակի դաշտավայրը(1,400-1,800 մ): Շիրակի դաշտավայրը հյուսիսից, հարավից և արևելքից շրջապատված է լեռներով:

Կլիման ձմռանը խիստ ցուրտ է, առատ ձյուն է տեղում, իսկ ամռան ամիսներին՝ մեղմ: Տարեկան միջին տեղումների քանակը 500 մմ է. քամու միջին արագությունը կազմում է մոտ 2.5 մ / վ, ամռանը՝ 4.0 մ / վ , ձմռանը՝ 1.0 մ / վ : Շիրակի մարզում շատ են խոտածածկ հատվածները, իսկ հողը չոր տորֆային է, ամռան ամիսներին կլիմայական չոր պայմաններում, և բարձր ջերմաստիճանի դեպքում հողի չոր տորֆը հրդեհների պատճառ է հանդիսանում, որն էլ արագ տարածվում է, այս տարածքում հաճախ անհրաժեշտ է լինում զանգվածային հրդեհաշիջում կատարել:

1988թ. Երկրաշարժի ժամանակ Գյումրի քաղաքում շատ մարդիկ են զոհվել, ոմանք էլ կորցրել են իրենց բնակարանները:

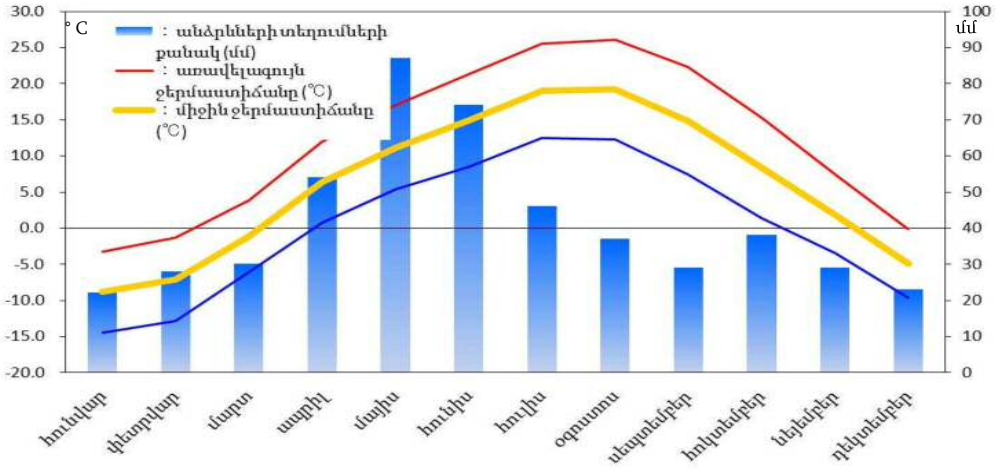

Աղբյուրը՝ տոպոգրաֆիկ քարտեզի հիման վրա հետազոտողներ:

Գծապատկեր 1-3 Շիրակի մարզի (Գյումրի) տեղումները և ջերմաստիճանը

1.2.3 Լոռու մարզ

Լոռու մարզը գտնվում է Հայաստան երկրի հյուսիսային մասում , մարզկենտրոնը՝ Վանաձոր (Կիրովական) : Տարածքը 3,789 քկմ (երկրի 12.7% - ը,): Հյուսիսային մասում սահմանակից է Վրաստանին, այստեղով է անցնում միջազգային մայրուղիները (M3, M6), :

Այս տարածքը ծովի մակերևույթից բարձր է Դեբետ գետ 380մ մինչև 3,196 մ Աչքասար լեռը: Այնտեղով է հոսում երկրի խոշոր գետերից Դեբետ գետը, Ձորագետը, Փամբակ գետերը: Կլիման ձմռանը խիստ ցուրտ է , ամռանը՝ զով: Տարեկան միջին տեղումների քանակը 500-600 մմ է: Քամու միջին արագությունը տարեկան մոտ 2.5 մ / վ, ամռանը `

2.0 մ / վ, ձմռանը 3.5 մ / վ:

1988թ դեկտեմբերի 7-ին տեղի է ունեցել Սպիտակի երկրաշարժը, էպիկենտրոնը Սպիտակ քաղաքը: Երկրաշարժից զոհվել են ավելի քան 25,000 մարդ, անտուն են մնացել 500,000 մարդ, քանդվել են բարձրահարկ շենքեր(9 հարկանի) թե Սպիտակ և թե Վանաձոր քաղաքներում: Երկրաշարժից հետո անտուն մնացած մարդկանց բնակեցնելու նպատակով կառուցվել են փայտյա տներ, քանի որ այն ավելի արագ կլիներ, քան քարե շենքերը:

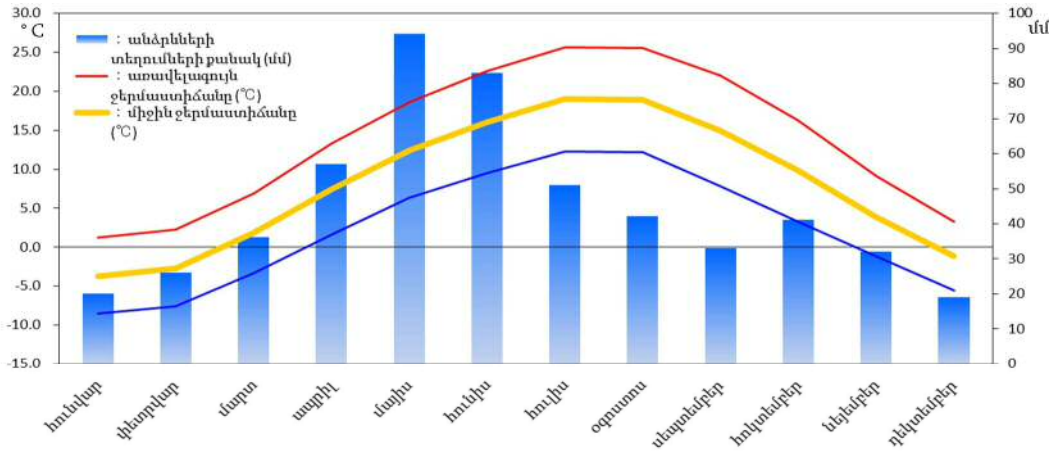

Աղբյուրը՝ տոպոգրաֆիկ քարտեզի հիման վրա հետազոտողներ:

Գծապատկեր 1-4 Լոռու մարզի (Վանաձոր) տեղումները և ջերմաստիճանը

1.2.4 Սյունիքի մարզ

Սյունիքը գտնվում է Հայաստան երկրի հարավային մասում, մարզկենտրոնը Կապան քաղաքը: Տարածքը 4,506 քկմ է (կազմում է երկրի 15%-ը): Արևմյան և արևելյան կողմերով սահմանակից է Ադրբեջանին, իսկ հարավից՝ Իրանին: Այն շրջապատված է Զանգեզուրի լեռնաշղթայով, ամենաբարձր գագաթը Կապուտջուղ է 3,905 մ, ամենացածր կետը՝ Արաքս գետը 380 մ ծովի մակարդակից բարձր: բավականին մեծ է բարձրությունների տարբերությունը:

Արաքս գետը հարավային կողմից սահմանակից է Իրանի, նրա վտակներն են Որոտան և Ողջին գետերը: Ջերմաստիճանն ամռանը ցածրադիր գոտիներում հասնում է ավելի քան 40°C, իսկ լեռնային գոտիներում շուրջ 20°C : Ձմռանը լեռնային գոտիներում ջերմաստիճանը իջնում է մինչև -30°C : Քամու միջին արագությունը տարեկան կազմում է մոտ 1.7 մ / վ, ամառվա ընթացքում1.2 մ / վ., իսկ ձմռան ամիսներին 2,4 մ / վ :

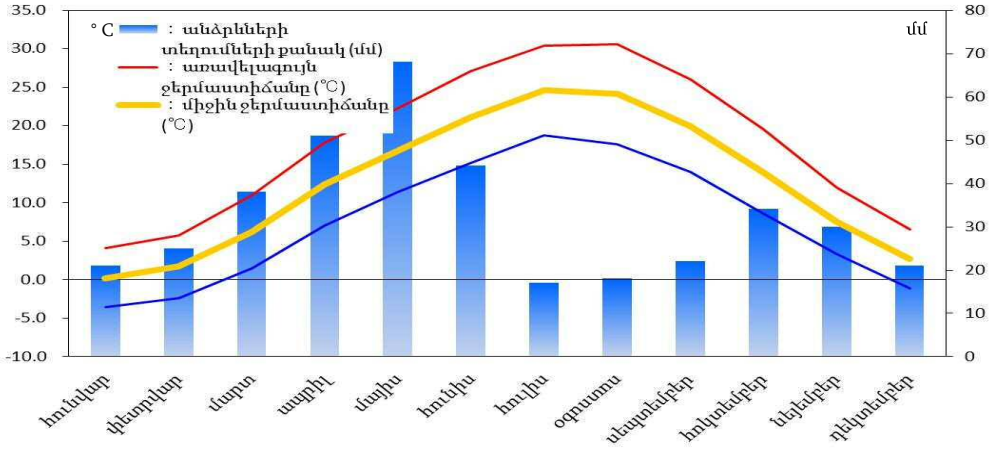

Աղբյուրը՝ տոպոգրաֆիկ քարտեզի հիման վրա հետազոտողներ:

Գծապատկեր 1-5 Սյունիքի մարզի (Կապան) տեղումները և ջերմաստիճանը

1.3 Շրջակա միջավայրի և հասարակության հետ կապը

Հիմք ընդունելով էկոլոգիական և սոցիալական նկատառումների ուղեցույցը՝ տվյալ ծրագրին JICA-ի կողմից տրվել է էկոլոգիական և սոցիալական նկատառումների «C» աստիճան, քանի որ այն ունի միջավայրի վրա մինիմալ անցանկալի ազդեցություն:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1 Ծրագրի ակնարկ

2.1.1 Ծրագրի ընդհանուր խնդիրները և նպատակները

Այս ծրագրի գլխավոր նպատակը հանդիսանում է «աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային ռազմավարությունը», ըստ որի ստորև բերված են ծրագրի խնդիրները.

- Աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակով զարգացնել կազմակերպչական կարողություններ ազգային և տարածաշրջանային մակարդակով
- Աղետների ռիսկի քանակական գնահատումը և մանիտորինգը, ինչպես նաև աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակով հրատապ արձանագրման համակարգերի ամրապնդումը
- Աղետների նկատմամբ արձագանքների կարողությունը ամրապնդելու համար՝ երկրի բոլոր կազմակերպչական մակարդակներում իրականացնել աղետների կանխարգելման դասընթացներ և գործողություններ
- Արտակարգ իրավիճակների էֆեկտիվ մոնիտորինգի և կարգավորման, ինչպես նաև աղետների վերականգնման արդյունավետ համակարգի կառուցման նպատակով՝ իրականացնել համագործակցություն կենտրոնական և տարածաշրջանային ադմինիստրատիվ կազմակերպությունների, մասնավոր ընկերությունների հետ:
- Երկրի տարածքային ամբողջականության պահպանման համար՝ հետևել աղետների ռիսկի համապարփակ նվազեցման ոլորտի օրենքներին և կանոնակարգերին:

Նշված նպատակներին հասնելու համար ՀՀ կառավարությունը ներմուծել է դրանք բազային քաղաքականության պետական բյուջեի «Միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի» մեջ, որտեղ հրշեջ-փրկարարական աշխատանքները բարելավելու համար առկա են հետևյալ դիրքորոշումները և ուղեցույցները

- Նվազեցնել աղետների ռիսկը, պաշտպանել քաղաքացիներին և երկրի տարածքը արտակարգ իրավիճակներից:
- Մայրաքաղաքում և 10 մարզերում առկա հրշեջ-փրկարարական ջոկատների կարողությունների բարելավում:
- ՀՀ-ի ամբողջ տարածքով կապի և ազդարարման համակարգերի բարելավում և ընդլայնում
- ՓԾ-ի աշխատակիցներիհմտությունների աստիճանաբար բարելավում:

Տվյալ նախագիծը համահունչ է վերոհիշյալ քաղաքականության հետ, որի շնորհիվ ՀՀ-ի կարևոր մարզերում՝ Շիրակ, Լոռի, Սյունիք, կթարմացվեն տեղակայված հնացած հրշեջ տրանսպորտը՝ բարելավելով հրշեջ-փրկարարական համակարգը, ինչը թույլ կտա փրկել թիրախային մարզերի բնակիչների կյանքը, ունեցվածքը, ապահովել դրանց ապահովությունը և անվտանգությունը:

2.1.2 Նախագծի ակնարկ

Տվյալ նախագիծը՝ վերոհիշյալ նպատակներին հասնելու համար՝ հինք ընդունելով Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերում առակա պայմաններին, մտադիր է զարգացնել տեղակայված հրշեջ մեքենաները, ինչպես նաև իրականացնել հրդեհաշիջման համակարգերի տեխնիկական սպասարկում: Սպասվում է, որ թիրախային մարզերում հրշեջ-փրկարարական համակարգերը կունենան կայուն հուսալիություն:

Դրանց հետ մեկտեղ, համագործակցության ծրագիրը նպատակադրված է ձեռք բերել և տեղակայել 3,500լ տարողությամբ 36 հրշեջ մեքենա և 3 ավտոսանդուղք՝ Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերի 18 հրշեջ ջոկատների համար: Բացի նշված մեքենաների տեղակայմանը, անհրաժեշտ է ձեռք բերել 1 շարժական տեխսպասարկման մեքենա՝ համալրված վերանորոգման սարքավորումներով, որը կտեղակայվի Երևանի ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայանում, հետագայում ձեռք բերված սարքավորումների պատշաճ վերանորոգման և կարգավորման աշխատանքների նպատակով: Նպատակադրված է նաև, ներդնել ծրագրային ապահովման բաղադրիչներ, որոնք կաջակցեն հրշեջ-փրկարարական աշխատանքների ձեռնարկների, ինչպես նաև հրդեհաշիջման համակարգի արդյունավետ կառավարման տեխնոլոգիայի տեխնիկական ուղեցույցի պատրաստմանը:

2.2 Համագործակցության ամփոփագիր

2.2.1 Քաղաքականության նախագիծ

2.2.1.1 Հիմնական քաղաքականություն

ՀՀ-ի կողմից հայցման համաձայն նշվում են 36 հրշեջ մեքենաներ և 3 ավտոսանդուքներ:

Ներկայիս նախագծի սկզբում նախատեսված էր ներգրավել երկրի 60 հրշեջ ջոկատներ, սակայն Ճապոնիային հայտ ներկայացնելու ժամանակ՝ հաշվի առնելով մինչ հիմա Ճապոնիայի կողմից աջակցության ծավալը, սահմանվեցին առաջնահերթություններ և ծավալը կրճատվեց՝ հասցնվելով նվազագույնի, ինչը արդյունքում ներգրավեցին 3 մարզերի 18 հրշեջ ջոկատներ:

Բացի այդ, ըստ ՀՀ-ի Քաղաքաշինության Պետական Կոմիտեի (ՔՊԿ) քաղաքային պլանավորման՝ որոշվել են հրշեջ ջոկատների և մեքենաների քանակությունը, ինչի արդյունքում նախատեսվել է տեղակայել սկզբունքային 2 հրշեջ մեքենա՝ յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատում: ինչպես նաև ըստ ՓԾ-ի քարտուղարի որոշման յուրաքանչյուր 3 և ավել հարկ ունեցող շենքերով իրավասությամբ տարածքներում պետք է տեղակայվեն առնվազն 1 ավտոսանդուքներ:

Ավելին, ըստ «Հայաստանի հանրապետության հրդեհաշիջման մասին օրենքների (4),

հրդեհաշիջման մարտավարության, հակահրդեհային գործողությունների ստանդարտների» ՀՀ-ի հրշեջ-փրկարարական աշխատանքները ունեն հետևյալ առաձնահատկությունները:

- Հրշեջ մեքենաների ուղարկման դեպքում յուրաքանչյուր կազմակերպություն պետք է ուղրկվեն հիմնականում 2 մեքենա:
- Փոքրամաշտաբ հրդեհների դեպքում, հրդեաշիջման ջրի մատակարարման ապահովման համար՝ 2 հրշեջ մեքենան միաժամանակ պետք է իրականացնեն ջրամղման և հրդեհաշիջման աշխատանքներ:
- Միջին մաշտաբի հրդեհների դեպքում հրդեհաշիջման համար մեքենաներից մեկը պետք է իրականացնի ջրմղմամբ հրդեհաշիջում, իսկ մյուս մեքենան՝ որպես հերթափոխող, պետք է ծառայի ջրամատակարարման ռեզերվուար:

Հիմնվելով այս ամենի վրա՝ իրականացվեցին տեղակայվող հրշեջ մեքենաների քանակի և անհրաժեշտության գնահատում, ստուգվեցին գոյություն ունեցող հրշեջ մեքենաների կարգավիճակը, որոնք հաստատվեցին ըստ ՀՀ-ի հրդեհաշիջման դրույթների և ՓԾ-ի տեղակայման նախագծի հիման վրա:

Լայնամաշտաբ հրդեհների դեպքում, հրրդեհաշիջման աշխատանքները իրականացվում են տարածքի իրավասությունից դուրս հարևան հրշեջ ջոկատների օգնությամբ:

Հիմնվելով տվյալ հետազոտությունների վրա, մենք նախատեսում են յուրաքանչյուր 18 հրշեջ ջոկատի համար հատկացնել 2 հրշեջ մեքենա՝ ընդհանուր 36 մեքենա, իսկ յուրաքանչյուր մարզին՝ 1 ավտոսանդուղք՝ ընհանուր 3 մեքենա:

Չնայած նրան, որ ներկայումս ՓԾ-ն մարզերում ունի տեխնիկական սապսարկման և կառավարման շարժական տեխսպասարկման մեքենաներ, սակայն քանի որ պարզվեց, որ դրանք հնացած են, ապա ներկայիս նախագծով որոշվեց ձեռք բերել 1 շարժական տեխսպասարկման մեքենա՝ մարզերում տեխնիկական սպասարկման և կառավարման համակարգերը ամրապնդելու համար (տեղակայման վայրը Երևանի ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայան):

Սարքավորումների առաձնահատկությունները որոշեվել են հիմք ընդունվելով «Երևան քաղաքի հրշեջ տեխնիկայի և սարքավորումների համալրման նախագծը», սակայն ներկայիս նախագծի դեպքում դրանց առաձնահատկությունները հարկավոր է որոշել ըստ թիրախային մարզերի բնական պայմանների՝ համեմատելով դրանք Երևանի հետ:

2.2.1.2 Բնության պահպնության քաղաքականություն

Ինչպես նշված է «բնական պայմանների վերաբերյալ 1.2» գլխում, ներկայիս ծրագրի Շիրակ, Լոռի, Սյունիք թիրախային մարզերում բնական ընդհանուր պայմանների վերաբերյալ դիտարկվել են հետևյալ 3 կետերը՝ «կտրուկ ռելիեֆ», «0°C-ից ցածր ջերմաստիճան ձմռանը», ինչպես նաև «առատ ձյան տեղումներ»: Հետևյալ բնական

պայմաններում, մենք նախագծել ենք այնպիսի հրշեջ սարքավորումներ, որոնցով հնարավոր է իրականացնել հրշեջ-փրկարարական աշխատանքներ:

2.2.1.3 Շահագործման ու տեխսպասարկման քաղաքականություն

ՓԾ-ում իրականացված ստուգումները ցույց տվեցին, որ հրշեջ մեքենաների և ավտոսանդուղքների տեղնիկական սպասարկումը և կառավարումը իրականացվում է յուրաքանչյուր փրկարարական ջոկատի ինժիներների (վարորդների) կողմից: Բազմակի ստուգումները և տեխնիկական սպասարկումները ցույց տվեցին, որ նրանք հնարավորության սահմաններում ունեն անհրաժեշտ ունակություններ՝ սպասարկելու և կառավարելու հրշեջ տրանսպորտը:

ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման գործարանում առկա են մեքենայի, շարչի, զոդման, մեխանիկական մշակման, թիթեղյա մետաղների ներկման պրոֆեսիոնալ վարպետներ (աղ. 2-1), ինչի շնորհիվ իրականցվում են ընդհանուր մեքենաների տեխնիկական սպասրկում:

Մեքենաների սպասարկումը և կառավարումը իրականացնելու համար, շահագործման սկզբնական շրջանում, ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման գործարանի անձնակազմի ուղորդման նպատակով՝ անհրաժեշտ է նախապատրաստել սարքավորումների օգտագործմանը և կառվարմանը վերաբերվող գրքեր, ինչպես, օրինակ՝ ուղեցույցեր:

Աղյուսակ 2-1 ՓԾ -ի բազայի վերանորոգող անձնակազմը

Ինժեներներ	քանակ
ինժեներ մեխանիկ	1
մեխանիկ	6
զոդող	1
խառատ	1
շարժիչ նորոգող	2
Էլեկտրատեխնիկ	2
Արծաթապատող մեխանիկ	1
Կոռնկավար	1
Ընդհանուր	15

Աղբյուր՝ նյութերը պատրաստված են ՓԾ-հետազոտական խմբի կողմից

2.2.1.4 Փոխարինվող և սպառվող մասերիի ձեռք բերման մասին քաղաքականություն

Հիմնականում, եթե արտադրողի կողմից 2 տարվա ընթացքում առաջարկվող մասերի փոխումը, պահեստամասերի և այլնի ձեռք բերումը կենտրոնացված լինի, կնպաստի մեքենաների շահագործման բարելավմանը: Մարզերի ուսումնասիրության ընթացքում «Երևան քաղաքի հրշեջ տեխնիկայի և սարքավորումների համալրման նախագծի» համաձայն ձեռք է բերվել նաև հրշեջ մեքենաների, ավտոսանդուղքների

պահեստամասերը, որոնք սուգելուց հետո, խորհրդատուների համար պարզ դարձավ, որ անհրաժեշտ է գումար հատկացնել տարբեր տեսակի ֆիլտրերի համար, որոնք հաճախակի փոխվում են: Բացի այդ, ի տարբերություն Երևան քաղաքի, այս երեք թիրախային տարածքները լեռնային են, հաճախակի արգելակու անհրաժեշտություն կառաջանա, հետևաբար անհրաժեշտ է գումար հատկացնել արգելակների պահեստամասերի համար:

2.2.1.5 Սարքավերումների դասակարգման վերաբերյալ քաղաքականությունը

Հետևյալ ծրագրի բիզնես ազդցության վերաբերյալ կայուն պատկերացում ստանալու համար՝ հարկավոր է, որպեսզի սարքավերումների դասակարգման քաղաքականությունը լինի հետևյալ կերպ

- Հրշեջ մեքենաների դեպքում, դրանք թիրախային մարզերում աղետների, այդ թվում նաև հրդեհների ժամանակ, պետք է ադապտացված լինեն ճանապարհային պայմաններին, տեղանքի ռելիեֆին և եղանակային պայմաններին, դրա հետ միասին անհրաժեշտ պայմաններ են համարվում գերազանց ճկունությունը, արագությունը, դյուրին շահագործում և տեխնիկական սպասարկումը:
- Ինչ վերաբերվում է ավտոսանդուղքներին՝ ունենալով ադապատացիա թիրախային տարածքներում, աղետների, ինչպես նաև հրդեհների ժամանակ, որպես անհրաժեշտ պայմաններ դրանք պետք է ունենան ոչ միայն գերազանց ճկունության և հուսալիություն, այլ նաև դյուրին լինեն շահագործման և տեխնիկական սպասարկման ժամանակ:
- Հաշվի առնելով ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման մակարդակը, ձեռք բերված սարքավորումները ընտերվել են ոչ թե հաշվի առնելով նորագույն հատկանիշներով առաջատար տեխնոլոգիաները, այլ փորձարկված հուսալի սարքավորումները:
- Շարժական տեխսպասարկման մեքենայի դեպքում, որպես անհրաժեշտ է որ դրանք ունենան ոչ միայն գերազանց ճկունություն և հուսալիություն, այլ նաև դյուրին լինեն շահագործման և տեխնիկական սպասարկման ժամանակ:

2.2.1.6 Սարքավորումների հիմնական առաձնահատկությունները

Տվյալ նախագծի շրջանակներում ձեռք բերվող հրշեջ տրանսպորտային միջոցները ընտրվել են խուսափելով բարդ կառուցվածքով, առաջատար տեխնոլոգիաներով և տեխնիկական սպասարկմամբ բարձր ծախսատարություն ունեցող սարքավորումներից: Արդյունքում տրանսպորտային միջոցները ընտրվել են ըստ «Երևան քաղաքի հրշեջ տեխնիկայի և սարքավորումների համալրման նախագծի»:

Ինչ վերաբերվում է շարժական տեխսպասարկման մեքենային՝ այստեղ կտեղադրվեն մինիմալ անհրաժեշտության գործիքներ, որոնք անհրաշեժտ են սպասարկելու ձեռք բերվող մեքենաները և հաշվի առնելով անհարթ ճանապարհներին մեքենայի վազքը ՝

տրանսպորտային միջոցները պետք է լինեն լիաքարշակ:

2.2.1.7 Ձեռք բերման մեթոդը, արտադրման ժամանակացույցի քաղաքականություն

(1) Պատվերների բաժանման քաղաքականություն (լոտի բաժանում)

Սույն նախագծով նախատեսվում է ձեռք բերել հետևյալ 3 տեսակի տեխնիկա՝ հրշեջ մեքենա, ավտոսանդուղք, շարժական տեխսպասարկման մեքենա:

Ճապոնիայում կա երկու արտադրող կազմակերպություն, որոնք կարող են արտադրել հրշեջ մեքենա, ավտոսանդուղք, շարժական տեխսպասարկման մեքենա Ա երկրի համար: Որպեսզի կարողանան ապահովվի մրցունակությունը լոտը (մրցույթի հանված ապրանքը) չի բաժանվում :

(2) Արտադրման ժամանակացույցի քաղաքականություն

Հաշվի առնելով Ճապոնիայի գործարանների արտադրական հնարավորությունները՝ տվյալ նախագծում որոշված 39 տրանսպորտային միջոցների արտադրությունը կտևի 14ամիս: Ինչ վերաբերվում է դրանց փոխադրմանը, ապա այն կիրաանացվի արտադրման 14 ամսվա ընթացաքում ՝ 3 անգամ:

Քանի որ շարժական տեխսպասարկման մեքենեան միայն մեկ հատ է հետևաբար այն կփոխադրվի հրշեջ մեքենաների հետ:

Հետևաբար մշակվել է՝ 3 մասից բաղկացած տեղական գնումների և փոխադրման գրաֆիկին համապատասխան, վերահսկման նախագիծ:

2.2.1.8 Ձեռք բերման քաղաքականություն ըստ երկրների

Քանի որ «Երևան քաղաքի հրշեջ տեխնիկայի և սարքավորումների համալրման նախագծով» ձեռք է բերվել ճապոնական արտադրության հրշեջ մեքենաներ, հետևաբար ՓԾ ունի ավելի քան 5 տարի ճապոնական տեխնիկայի շահագործման ու տեխսպասարկման փորձ: Այդպիսով հրշեջները, վարորդները և մեխանիկները պրոֆեսիոնալ տիրապետում են ճապոնական արտադրության մեքենաների շահագործմանը: Բացի այդ սույն նախագծով ՓԾ-ը ցանկություն է հայտնել ձեռք բերել ճապոնական արտադրության տեխնիկա, քանի որ այն անխափան աշխատում, շահագործման և տեխսպասարկման ծախսերը հասնում է նվազագույնի: Վերոհիշյալի համաձայն նախատեսվում է ձեռք բերել ճապոնական արտադրության տեխնիկա:

2.2.2 Հիմնական նախագիծ (Մեքենաների նախագիծ)

2.2.2.1 Ընդհանուր նախագիծ

Ըստ «Հայաստանի հանրապետության հրդեհաշիջման մասին օրենքների», յուրաքանչուր մարզում պետք է տեղակայվեն 2 հրշեջ մեքենա, իսկ 3 և ավելի հարկ ունեցող շենքերով իրավասությամբ վայրերում՝ 1 ավտոսանդուղք:

Բացի այդ, Հայաստան երկրի երեք թիրախային մարզում՝ Շիրակի (6 Հրշեջ ջոկատ), Լոռու (7 Հրշեջ ջոկատ) և Սյունիքի (5 Հրշեջ ջոկատ) են գտնվում իրենց մեծությամբ 2-4-րդ համարվող քաղաքները: այդ տարածաշրջանների ընդհանուր հրշեջ ջոկատների թիվը կազմում է 18 , սպասարկվող տարածքների բնակչության քանակը կազմում է 360 000, 330

000, 160 000 մարդ: Այս երեք մարզերը ՓԾ-ի համար համարվում են կարևորագույն տարածքներ, հետևաբար անհրաժեշտ է բարձացնել ծառայության մակարդակը:

Բացի այդ, այս երեք մարզերն են ընտրվել հիմք ընդունելով ստորև նշված հանգամանքները.

- Տեղակայված հրշեջ մեքենաները և ավտոսանդուղքները ինտենսիվորեն հնացած են
- Հրշեջ ջոկատների միջև առավելագույն հեռավորությունը կազմում է ավելի քան 30կմ
- Սկսած 1991թ-ից հրշեջ մեքենաների թարմացում տեղի չի ունեցել (բացառությամբ №37, №48 և №54 հրշեջ կայանների)
- Այստեղ գտնվում են 80-150 միջին և բարձրահարգ շենքեր, որոնք ունեն ոչ միայն 3 հարկ, այլ նաև 6-9 հարկեր

Հաշվի առնելով այս նախնական ուսումնասիրությունների արդյունքները, նպատակ դնելով հրշեջ փրկարարարական ծառայությունները դարձնել արագ, արդյունավետ և անվտանգ, տվյալ մարզերի յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատ կհամալրվի 2 հրշեջ մեքենաներով (ընդհանուր 36 մեքենա), ինչպես նաև №37, №48 և №54 հրշեջ կայաններում պետք է տեղակայվեն ավտոսանդուղքներ: Բացի այդ այս սարքավորումների կարգավորման և տեխնիկական սպասարկման համար անհրաժեշտ է 1 շարժական տեխսպասարկման մեքենա՝ համալրված վերանորոգման սարքավորումներով, որը կտեղակայվի Երևանի ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայանում:

2.2.2.2 Տեխնիկայի պլան

(1) Տեխնիկայի քանակը

Ինչպես քննարկվեց «2.2.2.1 ընդհանուր նախագծում» նախատեսված է ձեռք բերել 36 հրշեջ մեքենա և 3 ավտոսանդուղք , ինչպես նաև 1 շարժական տեխսպասարկման մեքենա, տվյալ հրշեջ մեքենաների տեխնիկական սպասարկման համար: Գնումների քանակական և տեղակայման տվյալները ներկայացված են 2-2 աղյուսակում:

Աղյուսակ 2-2 ձեռք բերվող տեխնիկայի տեղաբաշխում

No	տեղակայման նպատակակետը	մարզ	տեխնիկայի քանակը		
			հրշեջ մեքենա	Ավտո սանդուղք	շարժական տեխսպասարկման մեքենա
1	No.37 ջոկատ (Վանաձոր)	Լոռի	2	1	---
2	No.38 ջոկատ (Վանաձոր)	Լոռի	2	---	---
3	No.39 ջոկատ (Գուգարք)	Լոռի	2	---	---
4	No.40 ջոկատ (Թումանյան)	Լոռի	2	---	---
5	No.41 ջոկատ (Ստեփանավան)	Լոռի	2	---	---
6	No.42 ջոկատ (Սպիտակ)	Լոռի	2	---	---
7	No.43 ջոկատ (Տաշիր)	Լոռի	2	---	---
8	No.48 ջոկատ (Գյումրի)	Շիրակ	2	1	---
9	No.49 ջոկատ (Արթիկ)	Շիրակ	2	---	---
10	No.50 ջոկատ (Ամասյա)	Շիրակ	2	---	---
11	No.51 ջոկատ (Անի)	Շիրակ	2	---	---
12	No.52 ջոկատ (Աշոցք)	Շիրակ	2	---	---
13	No.53 ջոկատ (Ախուրյան)	Շիրակ	2	---	---
14	No.54 ջոկատ (Կապան)	Սյունիք	2	1	---
15	No.55 ջոկատ (Գորիս)	Սյունիք	2	---	---
16	No.56 ջոկատ (Մեղրի)	Սյունիք	2	---	---
17	No.57 ջոկատ (Սիսյան)	Սյունիք	2	---	---
18	No.58 ջոկատ (Քաջարան)	Սյունիք	2	---	---
19	ՓԾ-ի բազա (Երևան)	Երևան	---	---	1
ընդհանուր			36	3	1

(2) Տեխնիկաների բնութագիր

1) Հրշեջ մեքենայի բնութագիրը

1) -1 կոշտ տեղանքային ճանապարհներով անցնելու անհրաժեշտություն

Բացի այն, որ «1.2 բնական պայմաններ» գլխում նշվել է, որ թիրախային Շիրակ, Լոռի և Սյունիք մարզերի փրկարարական ջոկատների իրավասության տակ առակա են կտրուկ ռելիեֆով, մեկընդմեջ ոչ ասվալտապատ ճանապարհներ: Ինչպես նաև երեք մարզերում ձմռանը ջերմաստիճանը միջինում կազմում է -10°C: Դրա հետ միասին, որոշակի տեղամասերում ձյան շերտի հաստությունը հասնում է մի քանի մետրի:

Քանի որ հրշեջ-փրկարարական աշխատանքները պետք է հարմարացվեն վերոհիշյալ

միջավայրային պայամաններին, անհրաժեշտ է, որպեսզի ընտրվեն այնպիսի հրշեջ մեքենաներ, որոնք անհարթ ճանապարհներին ունեն գերազանց վարողունակություն: Հատուկ քննական առաձնահատկությունները ներկայացված են ստորև.

- Վարելու համակարգը- 4x4 անիվներ կոշտ ճամապարհներ, ձյան կուտակումներ, բլուր բարձրանալու կարողություն
- Գետնից մեքենայի հիմքի բարձրությունը-այնքան բարձր որքան հնարավոր է, (վատ ճանապարհներ, ձյան կուտակումը)
- Տեխնիկայի քաշը- մեքենայի քաշի նվազեցում (բարելավելու սար բաձրանալու կարողությունն ու արագությունը)

1)-2 Հրշեջ մեքենայի ջրի բաքի տարողությունը

Ստորև նշված ուսումնասիրության արդյունքում որոշվեց 3,500լ տարողությամբ ջրի բաք .

- Հրդեհի վայրում, անհրաժեշտ է ունենալ բավականաչափ ջուր, որպեսզի թույլ չտալ կրակի տարածումը մինչև լրացուցիչ ջրի ստացումը

  ⇒ 2,000լ և ավելի տարողություն
- Հնարավորինս փոքրացնել ջրի բաքը, նպատակ ունենալով թեթևացնել մեքենայի քաշ բարձրացնելու նրա արագընթացությունը լեռնային տարածքներում

  ⇒ ամենամեծ 4,000լ տարողությամբ
- Շրջաններում սովորական կրակի բռնկման ժամանակ անհրաժեշտ է լինում ամենաքիչը 2,000լ ջուր մեկ մեքենայում հրդեհաշիջում իրականացնելու համար ըստ լսված տվյալների

  ⇒ 2,000լ և ավելի
- Ըստ հարմարավետության, այնքան էլ մեծ չէ տարբերությունը առկա մեքենաների բաքի հնարավորությունից / 2,000լ/

  ⇒մոտ 2,000լ

Տվյալ պայամաններում՝ հաշվի առնելով հրշեջ մեքենայի ընթացքային մասի վրա ընկնող ծանրությունը, և նրա վրա կրվող սարքավորումները (փրակարարական սարքավորումնորը և այլն), նպատակահարմար է տեղադրել 3500լ տարողությամբ ջրային բաք:

Այսպիսով հրշեջ մեքենայի ջրի տարողությունը 3500լ է:

1)-3 Հրշեջ մեքենան ցուրտ կլիմայական տարածքներում

Ինչպես նշված է «1.2 բնական պայմանները» այս երեք թիրախային շրջաններում՝ Շիրակը, Լոռին, Սյունիքը, տարեկան միջին ջերմաստիճանը ցածր է, առկա է ձյան տեղումներ, այսպիսով յուրաքանչյուր մասը պաշտպանված լինի սառելուց, որպեսզի շարժիչը կարողանա միանալ: Անհրաժեշտ է, որ մեքենաներն արտադրված լինի ցուրտ տարածաշրջանի համար: Հիմնական մասերի պետք է ունենան հետևյալ տեխնիկական առանձնահատկությունները, որոնք հետևյալն են.

- ջրի խողովակները սառեցումից պաշտպանություն (տաքացման համակարգի տեղադրում)
- մարտկոցի հզորության բարձրացում
- մետաղի պատշտպանություն ժանգոտվելուց (ճանապարհային մակերևույթի հակա-սառեցում)

2) Ավտոսանդուղքի առանձնահատկությունների ուսումնասիրություն

2)-1 Առավելագույն աշխատանքային բարձրություն

ՀՀ- ի հարցման հիման վրա ավտոսանդուղքի օգտագործման ժամանակ առավելագույն աշխատանքային բարձրությունը պետք է կազմի 30մ, ինչի շնորհիվ հնարավոր կլինի իրականացնել հրշեջ-փրկարարական աշխատանքներ միջինից բարձրահարկ շենքերում՝ առավելագույնը 9 հարկ բարձրությամբ: Ավտոսանդուղների համար ընտրվել է սանդուղքների ուղաձիգ տեսակը, որը գծային երկարեցվում է, և ճկվող տեսակը, որը ունի թեքվող բազուկ: Երկու համակարգն էլ առկա են Ճապոնիայի արտադրությունում, ինչպես նաև կան արտահանման տվյալներ: Չնայած նրան, որ ճկվող տեսակի աշխատանքային առավելագույն բարձրությունը կազմում է 25մ, հնարավոր են իրականացնել հրշեջ-փրկարարական աշխատանքներ միջինում 9 հարկանի շենքերում: Մինչ այժմ ՓԾ-ում տեղակայված և աշխատում են ուղիղ տեսակի սանդուղքներով ավտոսանդուղքներ, սակայն խորհրդակցության արդյունքները հաստատեցին, որ նույնիսկ ճկվող տեսակի մեքենաների (25m կարգ) շահագործումը դժվարություններ չի առաջացնի: Հետևաբար, այս նախագծի շրջանակներում ձեռք բերվող ավտոսանդուղքներում, որպես սանդուղքի առանձնահատկություններ՝ կհամադրվեն երկու տեսակի՝ ուղաձիգ և ճկվող սանդուղքներ:

2)-2 Ավտոսանդուղքի առանձնահատկությունները ցուրտ կլիմայական տարածքում

Ինչպես նշված է «1.2 բնական պայմանները» այս երեք թիրախային շրջաններում՝ Շիրակը, Լոռին, Սյունիքը, տարեկան միջին ջերմաստիճանը ցածր է, առկա է ձյան տեղումներ, այսպիսով յուրաքանչյուր մասը պաշտպանված լինի սառելուց, որպեսզի շարժիչը կարողանա միանալ: Անհրաժեշտ է, որ մեքենաներն արտադրված լինի ցուրտ տարածաշրջանի համար: Հիմնական մասերի պետք է ունենան հետևյալ տեխնիկական առանձնահատկությունները, որոնք հետևյալն են.

- մարտկոցի հզորության բարձրացում
- մետաղի պատշտպանություն ժանգոտվելուց (ճանապարհային մակերևույթի հակա-սառեցում)

2)-3 Այլ առանձնահատկություններ

Ավտոսանդուղքում նախատեսված է զամբյուղ, բարձր տարածքներում մարդկանց կյանքը փրկելու համար, ինչպես նաև ունի մոնիտոր կոշտ փողրակ/ջրցան/ և ջրի մատակարարման փողրակ /ոչ պոմպից/:

3) Շարժական տեխսպասարկման մեքենա

3)-1 մեքենայի կմախքը

Հաշվի առնելով թիրախային մարզերի ծանր բնական պայմանները՝ տրանսպորտային միջոցների քաշի նվազման նպատակով, որոշվել է մեքնաների թափքը պատրաստել ալյումինից: Բացի այդ մեքենաների վազքը բարելավելու համար դրանք պետք է ունենան համեմատաբար փոքր ընդհանուր քաշը՝ 6տոննա դասի, լինեն բարձր և լիաքարշակ:

3)-2 ներառված ապրանքները

Անհրաժեշտ սարքավորումնը պետք է լինեն պարզ և նվազագույն քանակության, ինչպիսին են մետաղյա թիթեղներ, նորոգման, զոդման ներկման և անվադողերը օդով լցնող գործիքներ, որոնցով հնարավոր է իրականացնել սովորական զննում, մասերի ապամոնտաժում և այլն:

(3) Սպառվող և փոխարինվող մասերի գնման նախագիծ

Համաձայն 2.2.1.4 Փոխարինվող և սպառվող մասերիի ձեռք բերման քաղաքականության ըստ ցույց է տրված աղյուսակ 2-3

Աղյուսակ 2-3 Հիմնական փոխարինվող եւ սպառվող մասերի

ապրանք		Քանակ
Փոխարինվող մասեր	Վառելիքի ֆիլտր	Արտադրողի կողմից առաջարկվում է կեսը
	Օդի ֆիլտր	Արտադրողի կողմից առաջարկվում է կեսը
	Շարժիչի յուղի ֆիլտր	Արտադրողի կողմից առաջարկվում է կեսը
	Հիդրավլիկ յուղի ֆլիտր	Արտադրողի կողմից առաջարկվող քանակ
	Տարբեր փաթեթավորումներ	Արտադրողի կողմից առաջարկվող քանակ
	Վառելիքի ինժեկտր	Արտադրողի կողմից առաջարկվող քանակ
	Ապակու մաքրող խոզանակ	Արտադրողի կողմից առաջարկվող քանակ
	Օդափոխիչի գոտի	Արտադրողի կողմից առաջարկվող քանակ
	Կցորդման սկավառակ իսկեր	Արտադրողի կողմից առաջարկվում է կրկնակի քանակ
	Արգելակող համակարգի մասեր	Արտադրողի կողմից առաջարկվում է կրկնակի քանակ
	Տարբեր լամպեր, կապույրներ	Արտադրողի կողմից առաջարկվում է կրկնակի քանակ
	Ապահովիչ	Արտադրողի կողմից առաջարկվող քանակ
	Թափքի հետ կապ ունեցող պահեստամասեր	Փականներ, օղեր, արտադրողի կողմից առաջարկվում է
սպռովող մասեր	Լուսարձակների բլոկ блок фара	1 հավաքածու / լեռնային գոտիներում օգտագործելու դեպքում հնարավոր է վնասվել/
	Փողրակների վերանորոգման մասեր	Մեկ ամբողջական հավաքածու/ քանի որ հնարավոր է դաշտային պայմաններում օգտագործելու դեպքում փողրակները ծակվեն

2.2.2.3 Արտադրվող տեխնիկա/նախնական/

Համաձայն 2.2.2.2 տեխնիկայի պլանի – տեխնիկայի առանձնահատկությունները ցուցադրված են աղյուսակ 2-4 –ում

Աղյուսակ 2-4 Տեխնիկական առանձնահատկություններ աղյուսակ

Տեխնիկա	Հիմնական տեխնիկական բնութագիրը
Հրշեջ մեքենա	▪ տեսակը՝ լիաքարշակ ▪ ջրի բաքի տարողությունը՝ 3,500լ ▪ մեքենայի քաշը՝ 13 տոննա ▪ ցուրտ եղանակներին շահագործելու հատկանիշներ ▪ մարդկանց առավելագույն քանակը բեռնախցիկում/կաբինա/: 6 ▪ խցիկներ: 2 խցիկանի ▪ տեխնիկայում տեղադրվել է այնպիսի սարքավորումներ, ինչպիսիք են ջրի փողրակներ, արտանետման և ներծծման խողովակները, կտրող գործիք, մարտական հանդեձանք հավաքածու/կոմպլեկտ/, ձեռքի ռադիոկայանի սարքավորումներ եւ այլ սարքավորումները
Ավտոսանդուղք	▪ ավտոսանդուղքի բարձրություն: 25մ ▪ տեխնիկայի քաշը : 16 տոննա ▪ ցուրտ եղանակներին շահագործելու հատկություն ▪ մարդկանց առավելագույն քանակը բեռնախցիկում : 2 ▪ խցիկ : մեկ խցիկ ▪ զամբյուղ ▪ տեխնիկայում տեղադրվելու է այնպիսի սարքավորուններով , ինչպիսիք են փողրակներ, կոշտ ջրի խողովակներ, կտրող սարք, մարտական հանդեձանքի հավաքածու/կոմպլեկտ/, ձեռքի ռադիոկայաներ և այլ սարքավորումներ
Շարժական տեխսպասարկման մեքենա	▪ տեսակը՝ լիաքրշակ ▪ տեխնիկայի քաշը՝ 6 տոննա ▪ ցուրտ եղանակներին շահագործելու հատկություն ▪ խցիկներ: Մեկ խցիկ ▪ սարքավորումներ – դիզելով եռակցման ապարատ, գեներատոր աշխատանքային սեղան ▪ սարքավորումներ - էլեկտրական օդի կոմպրեսորներ , գործիքների հավաքածու, ստուգման սարք, և այլ չափման սարքեր , աշխատանքային սեղան

2.2.3 Ձեռք բերման նախագիծ

2.2.3.1 Գնման քաղաքականություն

(1) Ծրագրի պատասխանատուները

Նկ 2-1 ցույց է տրված Ճապոնիայի կառավարության կողմից տրամադրվող դրամաշնորհի շրջանակներում երկու կողմերի համագործակցության կառուցվածքը/սխեման/

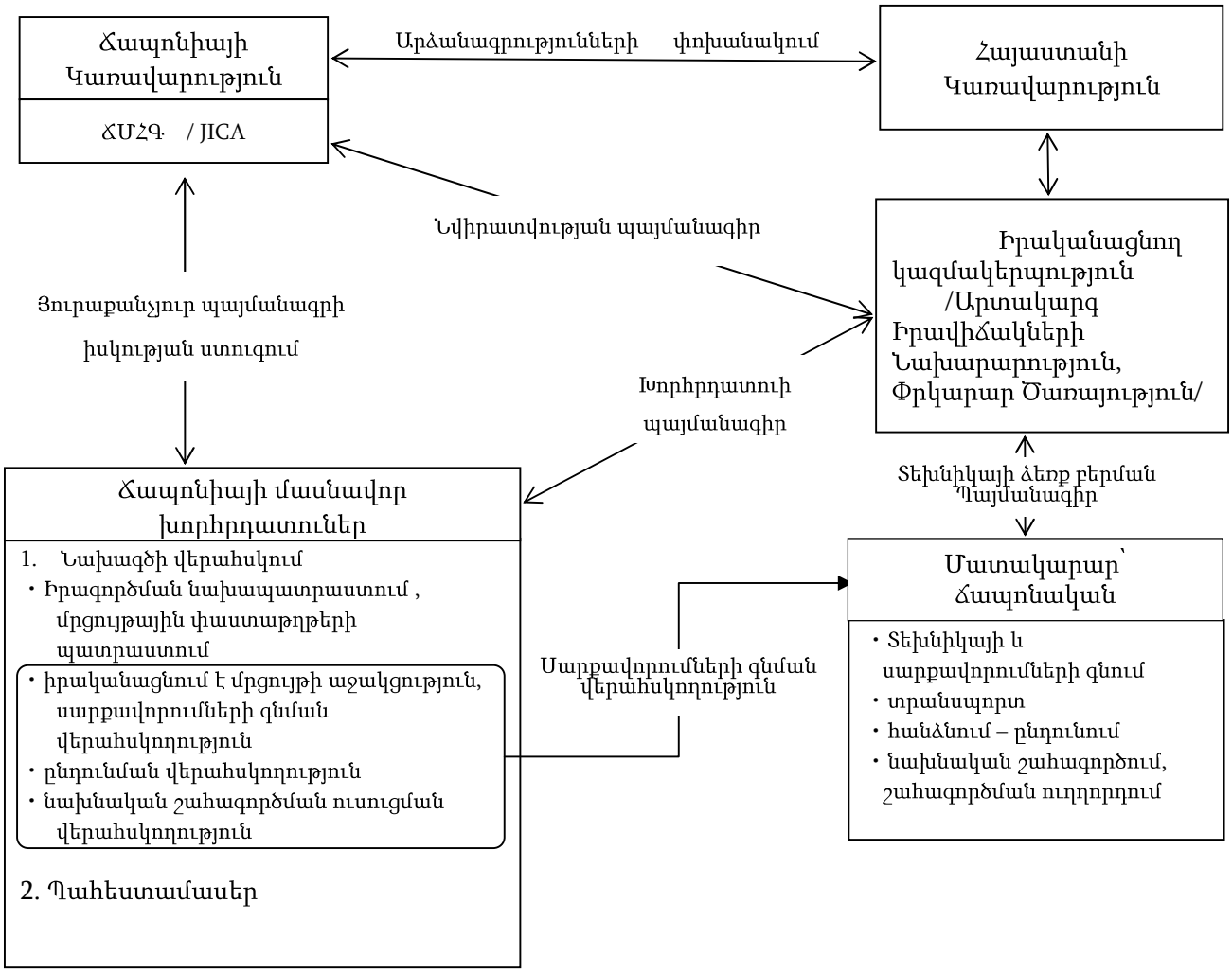

Գծապատկեր 2-1 Փոխհարաբերությունների սխեմա

(2) Ստացող երկրի կառավարություն

Հիմնականում հրշեջ տեխնիկան շահագործվելու է երեք մարզերի՝ Շիրակ, Լոռի, Սյունիք 18 հրշեջ ջոկատներում, որտեղի տեխնիկան արդեն շահագործելու ենթակա չէ: Ստացող կողմը ՓԾ-ն տրամադրել է անհրաժեշտ բյուջե տեխնիկայի շահագործման, պահմանման, վառելիքի, յուղի, պարբերաբար տեխնիկայի մասերի փոխելու համար:

Մյուս կողմից շարժական տեխսպասարկամն մեքենան պատկանում է ՓԾ-ի բազային, ՓԾ-ն պատասխանատվություն է կրում ապահովվել անհրաժեշտ բյուջե, մեքենաների

վերանորոգման համար:

Կարևոր է համարվու, որ սարքավորումը տեղակավի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայանում, քանի որ դրա պատասխանատվությունը կրում է ՓԾ-ն: ՓԾ-ն հավատարմեցրել է կատարել տվյալ վերանորոգման աշխատանքները, մինչ սարքավորման ներմուծումը:

(3) Խորհրդատու

Հիմնական պայմանագրի և Դրամաշնորհի աջակցության պայմանագրի կնքումից հետո, ՓԾ-ն պետք է Ճապոնիայի խորհրդատուների հետ ծառայություն մատուցելու պայմանագիր կնքվի: Համաձայն պայմանագրի խորհրդատուն պարտավորվում է նախապատրաստել մրցույթի փաստաթղթեր, աջակցել մրցույթի անցկացմանը, ինչպես նաև վերահսկել տեխնիկայի արտադրության գործընթացը, պահեստամասերի ձեռք բերմում, տեխնիկայի և սարքավորումների տեղափոխումը:

(4) Մատակարար

Մատակարարը որոշվում է մրցույթի միջոցով: Մրցույթը անցկացվում է երկու փուլերով, առաջինը խորհրդատուների կողմից ներկայացվում է մրցույթի միջոցով գնվող ապրանքների տեխնիկական պահանջները, որակը, առանձնահատկությունները և քանակը: Այնուհետև բացվում է այն կազմակերպության փաթեթը, որը համապատասխանում է պահանջներին, որից հետո ստուգվում է գնացուցակը, և որոշվում է մրցույթին հաղթող կազմակերպությունը: Հաղթող տեխնիկայի մատակարարը պայմանագիր է կնքում Ա երկրի կողմի հետ:

2.2.3.2 Ձեռք բերման պայմանները

(1) Դրամաշնորհային աջակցության համակարգը

Ստացող կողմը ՓԾ ունի փորձ դրամաշնորհային աջակցության միջոցով ձեռք բերել տեխնիկա Երևան քաղաքի հրշեջ փրկարարական գույքի բարելավնամ ծրագիր, և գիտի գործընթացի հետթականությունը, սակայն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր փուլի քննարկում, խորհրդակցում:

(2) Տեխնիկայի տեղափոխման ժամանակի վնասված տեխնիկայի պատասխանատվությունը

Տեխնիկան ուղարկվում է Ճապոնիայից Վրաստանի Փոթի նավահանգիստ նավով, այն պետք է անցնի Վրաստանից Հայաստան ցամաքային ճանապարհով մաքսահատելով երկու երկրների սահմանները: Տեխնիկայի Երևանի ՓԾ-ի պահեստ հասնելուց հետո հանձնվելու է Հայաստան երկրի կողմին: Տեխնիկայի մատակարարը պատասխանատվություն է կրում անվնաս տեխնիկան տեղափոխել ծովային ճանապարհով, բայց եթե տեխնիկան վնասվելու կամ գողնալու դեպքում, Հայաստանի հետ խնդիրներ չստեղծել:

Հատկապես հայկական կողմը, երբ կազմակերպի տեխնիկայի տեղափոխումը Երևանից

դեպի երեք մարզերի Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի 18 հրշեջ ջոկատներ, տեխնիկայի վնասվելու, գողանալու և այլի համար խնդիրներ չծագելու համար հայկական կողմն է կրում պատասխանատվություն:

2.2.3.3 Տեխնիկայի ձեռք բերման համար պարտականությունների բաժանումը

Բոլոր ծախսեր կապված տեխնիկայի ձեռք բերման, տեղափոխման մինչև ք. Երևանի ՓԾ հոգում է ճապոնական կողմը: ՓԾ-ին հանձնելուց հետո բոլոր ծախսերը, ինչպիսիքն են տեղափոխումնը թիրախային երեք մարզերի Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի 18հրշեջ ջոկատներ հոգում է ՀՀ-ի կառավարությունը: Աղյուսակ 2-5 ցույց է տալիս երկու երկրների պարտականությունների բաժանումը:

Աղյուսակ 2-5 Երկու երկրների կառավարության պարտականությունների բաժանումը

	Բեվանդակություն	Պարտականությունների բաժանում		Նշումներ
		Ճապոնիա	՛Ա՛ երկիր	
Տեխնիկայի ձեռք բերում	Տեխնիկայի ձեռք բերում	●		
	Ծովային և ցամաքային ճանապարհով տեղափոխում	●		▪ Մինչև մաքսային վայր
	.Մաքսազերծում		●	▪ Հարկերից ազատում
	Ցամաքային ճանապարհով տեղափոխում	●		▪ Մինչև տեղափոխում Երևանի ՓԾ
Շահագործման ուսուցում Շահագործման ուղորդում	Շահագործման ուղեցույց	●	●	▪ ՓԾ-ի անձնակազմի ապրուստավճարը, ապրելավճարը տրամադրվում է Ա երկրի կողմից ▪ Նախնական ուսուցման համար անհրաժեշտ վառելիքի ծասերը հոգում է Ա երկիրը ▪ Ուսուցման համար վայրը տրամադրվում է Ա երկրի կողմից
	Զննման և սպասարկման ուղեցույց	●	●	
Պահեստամասեր	Անվտանգ և արդյունավետ օգտագործման ուղորդում	●	●	▪ ՓԾ-ի անձնակազմի ապրուստավճարը, ապրելավճարը տրամադրվում է Ա երկրի կողմից ▪ Նախնական ուսուցման համար անհրաժեշտ վառելիքի ծասերը հոգում է Ա երկիրը ▪ Ուսուցման համար վայրըտրամադրվում է Ա երկրի կողմից
Շահագործում և տեխնիկական սպասարկում	Տեխնիկայի գրանցում		●	▪ Տեխնիկայի տեղափոխում / Շիրակ , Լոռի , Սյունիք 18հրշեջ ջոկատներ/ ▪ հրշեջ մեքենաների կայանատեղ
	Տեխնիկական տեղակայելու վայր		●	
	Տեխնիկայի տեխնիկական ստուգում, սպասարկում վերանորոգում		●	▪ Տեխնիկայի անվտանգ շահագործման և սպասարկման ուսուցման ծախսերը

2.2.3.4 Գնումների վերահսկման ծրագիր

(1) Հիմնական քաղաքականություն

E / N և G / A Պայմանագրի կնքումից և նոտաների փոխանակումից հետո, անհատույց դրամաշնորհի աջակցության ծրագրի շրջանակներում, Հայաստանի և Ճապոնայի իրավաբանական անձ հանդիսացող խորհրդատվական կազմակերպության միջև կնքվում է պայմանագիր և ըստ պայմանագրի կանոնների իրականացվելու է պայմանագրում առկա կետերը: Կարևոր է, որ խորհրդատուները հստակ գիտակցեն և հասկանան այս ծրագրին առնչվող համագործակցության բովանդակությունը, նպատակը, և ճիշտ իրականացնեն այն: Տեխնիկայի ձեռք բերման ընթացքում անհրաժեշտ է մասնագետ, ով հրաշալի կտիրապետի տեխնիկայի շահագրոծման մեթոդներին, տեխնիկական առանձնահատկություններին, փորձ կունենա տեխնիկայի ստուգման և ուսուցման: Մասնավորապես, հայկական կողմը տեխնիկան երկարաժամկետ և արդյունավետ շահագործելու համար շատ կարևոր է ճիշտ ուսուցանել տեխնիկայի ամենօրյա զննումն ու սպասարկումը հիմնվելով ձեռք բերված փորձի և գիտելիքների վրա:

(2) Ծրագրի իրականացում

Ծրագրի իրականացման էությունը հետևյալն է.

- խորհրդատվություն, տեղային ստուգում,
- տեխնիկայի տեխնիկական բնութագրերի վերահսկում,
- մրցույթային փաստաթղթերի ձևակերպում,
- մրցույթային փաստաթղթերի մեկնաբանում և հաստատում,
- մրցույթի անցկացման աջակցություն / հասարակության հրապարակում, փասթաթղթերի տարածում, մրցույթի անցկացում, արդյունքների գնահատում/,
- պայմանագրի ստորագրման աջակցություն /պայմանագրի ստորագրման համար բանակցություններ, պայմանագիրի ստորագրում, պայմանագրի իսկությունը ստուգելու գործընթաց/:

(3) Գնումների վերահսկման գործընթաց

Գնումների վերահսկման հիմնական գործընթացի էությունը կայանում է հետևյալում՝

- պատվիրված տեխնիկայի ստուգումը, հաստատում,
- արտադրման ընթացքում ստուգումներ իրականացնել, գործարանային ստուգում, արտադրանքի ստուգում գործարանից առաքելուց առաջ,
- առաքումից առաջ ստուգման վերահսկում /տրվում է երրորդ կողմին/, ներկայացվում է ստուգման հաշվետվություն,

- նախնական հանդիպումներ ճշտելու /նավի բեռնման ժամանակացույցը, մաքսերից /հարկերից/ ազատելու համար հաստատումներ ստանալ, շահագործման փորձարկում/,
- շահագործման վերաբերյալ հրահանգավորում
- ընդունում և հանձնում,
- եզրափակիչ հաշվետվության կազմում,
- ծրագրի բաղկացուցիչ մասերի իրականացում

2.2.3.5 Որակի վերահսկման ծրագիր

Սուգելու համար, թե արդյոք արտադրվող տեխնիկան համապատասխանում պայմանագրում առկա որակին և առանձնահատկություններին, անցկացվելու է հետևյալ ստուգումները.

- մատակարարից կողմից պատվիրված տեխնիկայի բովանդակության մասին հաստատում
- հաստատում տեխնիկայի արտադրության վերաբերյալ, այցելել գործարան և ստուգել տեխնիկայի արտադրությունը , ստուգել մինչև գործարանից դուրս գալը
- ստուգում առաքելուց առաջ,
- տեխնիկայի ստուգում առաքման ժամանակ:

2.2.3.6 Տեխնիկայի ձեռք բերման ծրագիր

(1) Մատակարար

ՓԾ-ին տրամադրվում են ճապոնական արտադրության հրշեջ տեխնիկաներ «Երևան քաղաքի հրշեջ զույքի և սարքավորումների բարելավման» ծրագրի համաձայն, որոնք էլ շահագործվել և տեխսպասարկվել են ավելի քան 5 տարի /մինչ այս ծրագրի նախնական ուսումնասիրությունը/: Ուսումնասիրության արդյունքը ցույց է տվել, որ վարորդները, մեխանիկները պրոֆեսիոնալ շահագործում են ճապոնական արտադրության տեխնիկաները: Բացի այդ, ՓԾ-ը ցանկություն է հայտնել, որ այս ծրագրի շրջանակներում ևս ձեռք կբերվի ճապոնական արտադրության տեխնիկաներ, որոնք հաճախակի չեն վնասվում և սպասարկման վերանորոգման ծախսերը կկրճատվեն:

Բացի այդ, ՀՀ-ում առկա չեն արդյունաբերական հնարավորություններ արտադրելու հրշեջ մեքենա և ավտեսանդուղք, ապա քանի որ ձեռք բերման ծրագիրը իրականացվում է Ճապոնիայի կողմից, ապա տվյալ սարքավորրումները կարտադրվեն նույնպես Ճապոնիայում:

Բացի այդ, քանի որ ՀՀ-ի համար նախատեսված հրշեջ մեքենաները և ավտոսանդուղքները արտադրությունը կարող են իրականացնել Ճապոնիայի միանգամից

2 գործարան, ապա կապպահովի մրցունակությունը: Ավելին, քանի որ այս երկու արտադրողները կարող են տրամադրել նաև տվյալ ոլորտի բազմաթիվ մասնագետներ, ապա գնային առաջարկի մրցունակությունը ավելի է բարձրանում:

Ճապոնիայում առկա են նաև շարաժական տեխսպասարկման մեքենաների մի քանի արտադրողներ, հետևաբար ձեռք կբերվեն ճապոնական արտադրության ապրանքներ:

2-6 աղյուսակում ցուցադրված է տեխնիկայի և սարքավորումների ձեռք բերման բաժանումը:

Աղյուսակ 2-6 Գնվող տեխնիկայի դասակարգում

Սարքավորման անվանումը	Արտադրող			Հիմք
	Ճապոնիա	Հայաստան	Երրորդ երկիր	
Հրշեջ մեքենաներ	●	---	---	Գնման արդյունքում
Հրշեջ ավտոսանդուղք	●	---	---	Գնման արդյունքում
Շարժական տեխսպասարկման մեքենա	●	---	---	Գնման արդյունքում

(2) Ձեռք բերման ճանապարհը

1) Ձեռք բերման ճանապարհի ուսումնասիրություն

Այս ծրագրի շրջանակներում ձեռք բերվող տեխնիկան պետք է լինի միայն Ճապոնիայից/բացառությամբ մեջը տեղադրվող ապրանքներից/, տեղափոխումը կլինի Ճապնիայի գլխավոր նավահանգստից մինչև վերջնակետ ՓԾ-ի պահեստ ք. Երևանում: ՓԾ է կրում պատասխանատվություն տեղափոխելու տեխնիկաները թիրախային մարզերի յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատ: Տեխնիկաների տեղափոխման երեք ճանապարհ կա, որը ցուցադրված է 2-7 սխեմայում, բայց Վ երկրի նավահանգիստը ամենաիրատեսական է, ապա ընդունելի է տեղափոխման այդ ճանապարհը: Քարտեզ 2-2 ցույց է տրված Վրաստանի «Փոթի» նավահանգստում բեռնաթափելուց հետո ճանապարհ դեպի վերջնական նշանակետ Ա երկրի ք. Երևան: Փոխադրման ժամանակը առավելագույնը 1.5 ամիս է: Նշենք նաև, որ բեռնափոխադրումն իրականացվում են երեք փուլով, ինչը կախված է արտադրող-գործարանի արտադրական հնարավորությունից:

Աղյուսակ 2-7 Տրանսպորտային երթուղիներ

1. Վրաստանով (Ճապոն. խոշոր նավահ. ⇒Հունաստան (Վերաբեռնում) ⇒ Վրաստան ⇒ Հայաստան

Առավել հեռանկարային երթուղի

Տրանսպորտավարձի և ժամկետների գնահատում

Ճապոն. խոշոր նավահ. ⇒ ⇒ Հունաստան Վերաբեռնում ֆիդեր. Նավ ի վրա «Պիրեյոս» նավահանգստում ⇒ ⇒ Վրաստան, «Փոթի» նավահանգիստ (նախնական մաքսային գրանցում) ⇒

Ֆիդերային նավերի ոչ մեծ քանակությամբ ռեյսեր 20-30 օր

30-60 օր

⇒ ⇒ Վրաստան, Հայաստանի սահման (մաքսային գրանցում) ⇒ Վերջնական նշանակման կետ

1-3 օր

2-4 օր

Անհրաժեշտ օրերի քանակը՝ 40-70 օր

Բնութագիր

Ներքին փոխադրումների ժամանակ հեռավորությունն ավելի կարճ է, ինչը առավելություն է: Սակայն ծովային փոխադրումը մի փոքր ավելի է տևում:
Բեռնաթափումն իրականացվում է Հունաստանում:
Բեռնաթափման նավահանգստից մինչև «Փոթի» նավահանգիստ նավերը գնում են մոտավորապես ամիսը մեկ անգամ, տրանսպորտային միջոցների նման չվացուցակը անհրաժեշտություն է առաջացնում բեռնաթափման նավահանգիստներում ապրանքները երկարատև պահպանման հանձնելու:
Այնուհանդերձ, մյուս երկու ճանապարհների հետ համեմատած, այս ճանապարհն անվտանգ է և փոխադրման համար ավելի հեշտ: Ուստի այս պահին տվյալ ճանապարհը հանդիսանում է առավել հեռանկարային երթուղի:

2. Իրանով (Ճապոն. խոշոր նավահ. ⇒ԱՄԷ (Վերաբեռնում) ⇒Իրան ⇒Հայաստան)

«Երևան քաղաքի հակահրդեհային սպասարկման տեխնիկական սարքավորումներ» ծրագրի իրականացման համար օգտագործվող երթուղին

Տրանսպորտավարձի և ժամկետների գնահատում

Ճապոն. խոշոր նավահ. ⇒ ⇒ ՄԱԷ Վերաբեռնում ֆիդերային նավերի վրա «Ջաբել-Ալի» նավահանգստում ⇒ ⇒ Իրան, «Բենդեր-Աբբաս» նավահանգիստ (նախնական մաքսային գրանցում) ⇒

Ֆիդերային նավերը քիչ են, պետք է սպասել մոտ 20 օր ապրանքի վերաբեռնման համար

40-60 օր

⇒ ⇒ Իրան, Հայաստանի սահման (մաքսային գրանցում) ⇒ Վերջնական նշանակման կետ (զամաքային փոխադրումներ)

1-3 օր

5-7 օր

Անհրաժեշտ օրերի քանակը՝ 45-70 օր

Բնութագիր

«Երևան քաղաքի հակահրդեհային սպասարկման տեխնիկական սարքավորումներ» ծրագրով գնումներ կատարելու համար ընդունված երթուղի: Չնայած տեսականորեն այս երթուղին հնարավոր է, բայց տագնապալի իրադրության պատճառով խնդրահարույց կլինի ապահովել ապրանքի փոխադրման անվտանգությունը: Բացի այդ, փոխադրողներին պետք կլինի պահակախումբ, ինչը հարմար չի լինի տրանսպորտային ճանապարհի համար, բացի այդ այս ճանապարհը երկար ժամանակ է պահանջում, ինչը ևս խնդրահարույց հարց է:

3. Թուրքիայով (Ճապոն. խոշոր նավահ.⇒ Թուրքիա⇒ Հայաստան)

Հայաստանի և Թուրքիայի միջև կան դիվանագիտական դժվարություններ

Տրանսպորտավարձի և ժամկետների գնահատում

Ճապոն. խոշոր նավահ. ⇒ Թուրքիայի գլխավոր նավահան.(Նախնական մաքսային գրանցում)⇒

⇒ ⇒ Թուրքիա՝ Հայաստանի սահման(մաքսային գրանցում)= Վերջնական նշանակման կետ (զամաքային

Բնութագիր

Թուրքիայի և Հայաստանի միջև դիվանագիտական դժվարությունների պատճառով տվյալ երթուղին հարմար չէ:

2) Ծովային փոխադրում

Ինչպես ցույց է տրված 2-7 Աղյուսակում, Ճապոնիայի հիմնական նավահանգիստից մինչև Վրաստանի «Փոթի» նավահանգիստ ճանապարհը տևում է 30-60 օր: Ճանապարհին իրականացվում է վերաբեռնում Հունաստանի ֆիդերային նավերի վրա: ՌՕՌՕ նավով նախատեսվում է տեղափոխել մեքենաները, իսկ կոնտեյներով՝ պահեստամասերը:

3) Ներքին փոխադրումներ

Վրաստանի «Փոթի» նավահանգիստից հետո, բեռը տեղափոխվելու է վերջնակետ թրեյլերներով /կցանք/ ցամաքային ճանապարհով: Տրանսպորտային ճանապարհները ցուցադրված են 2-2 քարտեզում:

Գծապատկեր 2-2 Ներքին փոխադրումների երթուղին՝ վերջնական նշանակման կետը Վրաստանի «Փոթի» նավահանգստում

4) Վրաստանի տարածքով /նախնական մաքսային գրանցում, ցամաքային փոխադրումներ/

Բեռնաթափումը նախատեսվում է իրականացնել Վրաստանի Փոթի նավահանգստում, ինչը կտևի 2օր, որի ընթացքում կիրականացվեն ապրանքի դատարկման, նախնական մաքսազերծման և այլ գործընթացներ, այնուհետև դրանք ցամաքային ճանապարհով կտեղափոխվեն նավահանգստից, մինչև Սադախլոում գտնվող ՀՀ-ի սահման՝ ինչը կտևի 3 օր:

Փոթի նավահանգստի բեռնաթափման ամբարտակների վիճակը	Խարսխված RORO նավը

Լուս 2-1 Վրաստանի Փոթի նավահանգիստը

Փոթիից մինչև ՀՀ-ի սահմանը ընկած ճանապարհը գտնվում է լավ վիճակում և տեղափոխության ժամանակ բեռը չի վնասվի ճանապարհային պայմաններից (սավալտապատ վիճակ, տրանսպորտային միջոցների համար նեղ լայնությամբ, ուղածիգ հարթ ճանապարհներ)

Լավ ճանապարհային վիճակով տրանսպորտային ուղիներ	Տրանսպորտային ուղիներով երթևեկում են մեծ քանակությամբ բեռնատար մեքենաներ

Լուս 2-2 Վրաստանի ճանապարհային պայմանները
(նկարահանման տեղամասը՝ Փոթի նավահանգստի շրջակայք)

5) Վրաստան, Հայաստանի սահման /մաքսային գրանցում/

Հայաստանի սահմանի մաքսային անցակետը հնարավոր է անցնել նույն օրը: Նախքան տեխնիկաների ժամանումը Ճապոնիայի մատակարարը /առևտրային ընկերությունը/ ՓԾ-ի համար նախապատրաստում է բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, ինչպիսիք են՝ հաշիվ-ապրանքագիր, փաթեթավորման թերթ, ապրանքի ծագման վկայական, ապահովագրություն /բնօրինակ/: ՓԾ-ն այս փաստաթղթերի հիման վրա ձևակերպում է հայտագրման փաստաթղթերը՝ հարկերից ազատվելու համար /Անմաքս ներմուծման հայտ/, այնուհետև Պետտուրքերի և մաքստուրքերի բաժին է ներկայացվում պաշտոնական փաստաթղթերը և պայմանագիրը: Տվյալ բաժինը հարկերից ազատվելու

վկայականը ուղարկում է մաքսատուն, որտեղ էլ իրականացվում է ներմուծվող տեխնիկաների հարկերից ազատումը: Տվյալ գործընթացի իրականացումը տևում է մի քանի օր:

Ներմուծման սակագները և այլ հարկերը, ոչ թե լինելու են այսպես կոչված վերադարձման համակարգով, այլ նախապես ՀՀ-ի հարկային մարմինների կողմից ձեռք բերված ապրաքների ներմուծումը, կիրականացվեն առանց մաքսազերծման՝ազատելով դրանք հարկերից: Հարկերից ազատման համար ՓԾ-ի կողմից ներկայացվել է նամակ՝ ներմուծվող ապրանքի անվանումներով, քանակությամբ և այլն, ինչը հաստատվել է ՀՀ ԿԱ Պետական Եկամուտների Կոմիտեի կողմից:

6) Հայաստանի տարածքով

ՀՀ-ի գլխավոր ճանապարհները ասվալտապատ են և տրանսպորտային ուղիների խնդիր չկա: Բացի այդ, ՀՀ-ի Ճապոնիայի արտադրության բեռնատարների պաշտոնական դիլերը նույնպես ծանր բեռնափոխադրումները իրականացնում է միևնույն տրանսպորտային ուղիներով, հետևաբար տեղափոխության ընթացքում խնդիրներ չեն առաջանա:

7) ՓԾ-ի Երևան քաղաքի գլխավոր շտաբ (վերջնական նպատակակետ) (սարքավորումների ժամանակավոր պահեստավորում)

Սարքավորումների վերջնական նպատակակետ հանդիսանում է ՓԾ-ի Երևան քաղաքի գլխավոր շտաբից ոչ հեռու գտնվող տեղամասը (ուղիղ գծով մոտ 10կմ) (նկ. 2-3) , որը հանդիսանում է սարքավորումների ժամանակավոր պահեստավորման վայրը («Երևան քաղաքում հրշեջ սարքավորումների բարելավման ծրագրի» շրջանակներում այն նույնպես հանդիսացել է սարքավորումների ժամանակավոր պահեստավորման վայր):

Գծապատկեր 2-4-ից երևում է (տարածքի օդային լուսանկար), որ տարածքը հսկայական է (ըստ գծ. 2-5-ի՝ մոտ 110մ×110մ=12,000մ2) և քանի որ հրշեջ մեքենաները և ավտոսանդուղքները կարող են կայանվել այնպես, որ մեկ մեքենան զբաղեցնի 2,5 մ × 10 մ մակերես, ապա տարածքում հնարավոր է ժամանակավորապես տեղադրել 36 հրշեջ մեքենա և 3 ավտոսանդուք:

Լուս 2-3 ՓԾ-ի տեղամասի տարածքները (սարքավորումների տեղակայման վայր)

Գծապատկեր **2-3** ՓԾ-ի գլխավոր շտաբի և տեղամասի մինջև դիրքային կապը

Գծապատկեր **2-4** ՓԾ-ի տեղամասի (սարքավորումների տեղակայման վայր) օդային լուսանկար

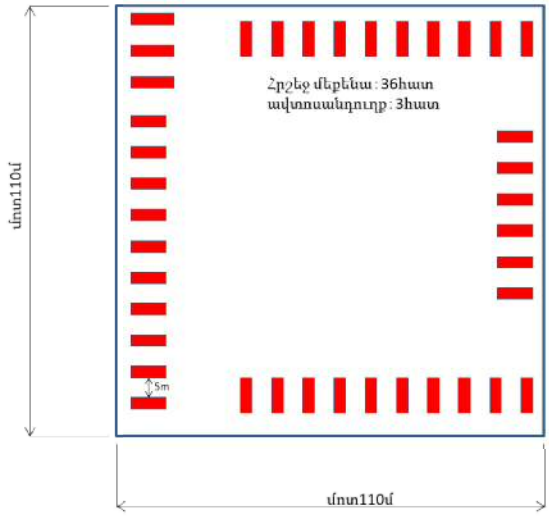

Գծապատկեր 2-5 ՓԾ-ի տեղամաս (սարքավորումների տեղակայման վայր)

2.2.3.7 Կարգավորման/շահագործման ծրագիր

Արտադրողի կողմից նշանակված մասնագետները ՓԾ-ի աշխատակիցներիի հետ կիրականացննեն ձեռք բերված սարքավերումների փորձնական գործարկում և կարգավորում՝ հաստատելու համար, որ սարքերը նորմալ են աշխատում: Տվյալ մասնագետները համապատասխանաբար առանձին-առանձին կիրականացնեն հրշեջ մեքենաների, ավտոսանդուղքների և շարժական տեխսպասարկման մեքենայի փորձնական գործարկումը և կարգավորումը:

2.2.3.8 Սկզբնական գործարկման, շահագործման ծրագիր

(1) Սկզբնական գորրծարկման և շահագործման ուղղորդման ակնարկ

Արտադրողի կողմից նշանակված մասնագետներ, կիրականացնեն ձեռք բերվող սարքավորումների օգտագործման և գորրծարկման ուղղորդում: Տվյալ մասնագետները համապատասխանաբար առանձին-առանձին կիրականացնեն հրշեջ մեքենաների, ավտոսանդուղքների և շարժական տեխսպասարկման մեքենայի սկզբնական գորրծարկման ուղղորդում:

(2) Սկզբնական գորրծարկման, շահագործման ուղղորդման և ծրագրային ապահովման բաղադրիչների ներդրման վայրի վերաբերյալ

Սկզբնական գորրծարկման, շահագործման ուղղորդման և ծրագրային ապահովման բաղադրիչների ներդրման վայրը՝ ինչպես «Երևան քաղաքում հրշեջ սարքավորումների բարելավման ծրագրի» դեպքում, հանդիսանալու է ՓԾ-ի սարքավորումների տեղակայման տեղամասը:

(3) Ավտոսանդուղքի սկզբնական գորրծարկման, շահագործման ուղղորդման, ծրագրային ապահովման բաղադրիչների ներդրման վայրի վերաբերյալ

Ավտոսանդուղքի սկզբնական գորրծարկումը և շահագործման ուղղորդումը, ինչպես նաև ծրագրային ապահովման բաղադրիչների ներդրումը, իրականացվելու է Երևանի 6-րդ

հրշեջ ջոկատի կամ 13-րդ հրշեջ ջոկատի հատուկ ուսուցողական տեղամասերում: Հարկ է նշել, որ «Երևան քաղաքում հրշեջ սարքավորումների բարելավման ծրագրի» ժամանակ՝ ավտոսանդուղքի վարման դասընթացները իրականացվել են Երևանի 6-րդ հրշեջ ջոկատում:

Ավտոսանդուղքների վարման ուսուցողական տեղամաս (1) Լուսանկարված՝ Երևանի 6-րդ հրշեջ ջոկատում	Ավտոսանդուղքների վարման ուսուցողական տեղամաս (2) Լուսանկարված՝ Երևանի 13-րդ հրշեջ ջոկատում

Լուս 2-4 Ավտոսանդուղքների վարման ուսուցողական տեղամաս

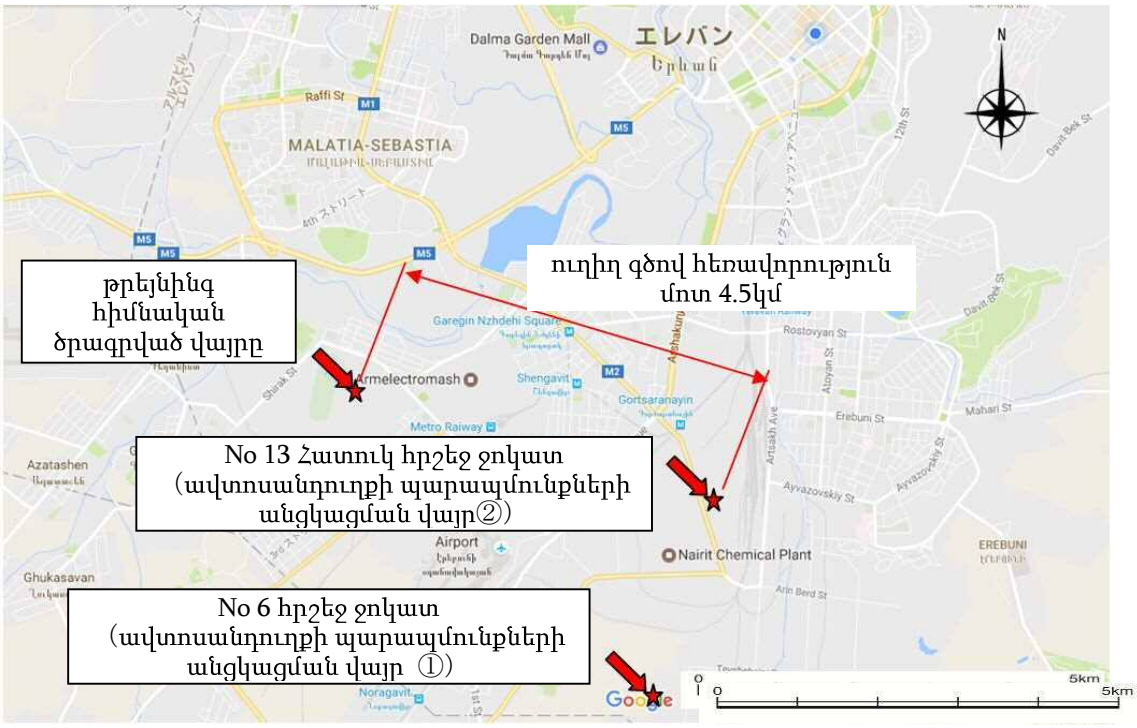

Գծապատկեր 2-6 Ավտոսանդուղքների վարման ուսուցողական հնարավոր տեղամասերի տեղակայման քարտեզ

2.2.3.9 Ծրագրի բաղադրիչ մասը

(1) անհրաժեշտությունը

Քանի որ «Երևան քաղաքի հրշեջ-փրկարարական գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրով» Երևան քաղաքի հրշեջների հետ հիմնականում անցկացվել է ճապոնական արտադրության մեքենաների մանրամասն ծանոթացում, ապա այս ծրագրի թիրախ հանդիսացող երեք մարզերի՝ Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի հրշեջ ջոկատների անձնակազմի և ղեկավարության կծանոթացվի միայն մեքենաների տեխնիկական մասը: Երևան քաղաքի հրշեջները ունեն փորձ շահագործելու ճապոնական արտադրության մեքենաներ, հետևաբար իրենք իրենց փորձ կփոխանցեն Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերի հրշեջ ջոկատների անձնակազմին, թե ինչպես անվտանգ և արդյունավետ շահագործեն մեքենաները:

(2) Անհրաժեշտ տեխնիկական հրահանգավորման բովանդակությունը

Առ այսօր Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերում շահագործվում է ավել քան 25 տարի առաջ արտադրված հրշեջ մեքենաներ: Տվյալ նախագծով նախատեսվող հրշեջ մեքենաների շահագործումը բավականին տարբերվելու է նախորդից իր հրշեջ մեքենայի պոմպի հզորության, անվտագության սարքավորումների և այլի պատճառով: Հրշեջ ավտոսանդուղքի զամբյուղի, ինչպես նաև անվտանգության սարքավորումենրը նախկից բավականին տերբեր են, հետևաբար անհրաժեշտ է նոր տեխնիկայի անվտանգ շահագրծման ծանոթացում:

Ուստի նոր տեխնիկայի անվտանգ ու արդյունավետ շահագործման համար ապահովվում ենք հետևյալ անհրաժեշտ տեխնիկական ուղեցույցները.

- Ձեռնարկ հրշեջ մեքենաների և ավտոսանդուղքի շահագործման հրշեջ – փրկարարական գործունեության մասին
- Տեխնիկական ուղեցույց, որտեղ նշված կլինի հրշեջ մեքենաների և ավտոսանդուղքի անվտանգ և արդյունավետ շահագործման տեխնիկայի մասին:

(3) Ծրագրի բաղկացուցիչ մասերի նպատակը

Որպես «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» շրջանակներում կիրառված ծրագրի բաղկացուցիչ մասեր, ինչպես նաև Հակաճգնաժամային Կառավարման Ակադեմիայի անձնակազմի և Երևան քաղաքի հրշեջներ հասել են բավականին լավ արդյունքների, այսպիսով այս ծրագրի շրջանակներում թիրախային երեք Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերին տրամադրելով տեխնիկա նպատակ ունեք, որ այնտեղ էլ մակարդակը կբարձրանա և կհասնի Երևանին: Ավելացնենք, որ նշված մարզերի հրշեջ ջոկատների անձնակազմի թիվը մոտ 120 մարդ է:

Նպատակներ մասնավորապես նշված են երեք կետերով.

- Ձեռնարկի վերախմբավորել (ավելացումներ անել նոր տարբերակում) երկարաժամկետ օգտագործման համար
- Ինչպես արագ և արդյունավետ շահագործել հրշեջ մեքենաները հրշեջ-փրկարարակ գործողություններ կատարելու ժամանակ
- Ինչպես արդյունավետ շահագործել ավտոսանդուղքը բարձր վայրերում հրշեջ-փրկարարական գործողությունների ժամանակ

(4) Ծրագրի բաղկացուցիչ մասերի արդյունքը

1) Հրշեջ-փրկարարական աշխատանքների մասին ձեռնարկ

«Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիրի» շրջանակներում ձեռք բերված հետևյալ ձեռնարկները մինչ օրս օգտագործվում են Հակաճգնաժամային Կառավարման Ակադեմիայում դասավանդելու ժամանակ:

- Հրշեջ տեխնիկայի շահագործման ձեռնարկ (Հրշեջ մեքենա ջրի բաքով)
- Հրշեջ մեքենաների տեխնիկական ձեռնարկ (Հրշեջ մեքենա ջրի բաքով)
- Հրշեջ տեխնիկայի շահագործման ձեռնարկ (ավտոսանդուղք)
- Հրդշեջ տեխնիկայի տեխնիկական ձեռնարկ (ավտոսանդուղքով)

Մյուս կողմից, տվյալ նախագծի շրջանակներում տրամադրվող տեխնիկան համալրված կլինի նոր ֆունկցիաներով, հետևաբար անհրաժեշտություն կա վերախմբավորել վերոհիշյալ ձեռնակները մինչ ծրագրի ավարտը 2019թ:

Որպես սույն ծրագրի բաղկացուցիչ մաս, անհրաժեշտ է վերանայել և վերախմբավորել վերոհիշյալ ձեռնարկները, հատկապես անվտանգ շահագործելու և հրշեջ տեխնիկայի տեխնիկական մասերը կապված նոր ֆունկցիաների հետ, քան օգտագործել առկա ձեռնարկները, ինչպես նաև հրատարակել տեխնիկական հրահանգները փոխանցելու դրանք ՓԾ :

2) Հրշեջ մեքենաների շահագործում և հրշեջ-փրկարարական գործունեության կատարելագործում

Ոչ միայն կարևոր է թե ինչպես հրշեջ մեքենաների ամենօրյա սուգումներն ու սպասարկումն իրականացնելը, այլ նաև հրդեհի վայր ժամանելիս համագործակցելով հասարակության հետ հրդեհի վայրից ապահով տարահանում իրականացնել, անվտանգ և արդյունավետ շահագործել հրշեջ մեքենան և ավտոսանդուղքը, խնայելով ջուրը հրդեհաշիջման, կամ հրշեջ-փրկարարական գործողություններ իրականացնել

3) Ավտոսանդուղքի արդյունավետ տեխնիկական շահագործման կատարելագործում

Ավտոսանդուղքը շարունակաբար շահագործելու համար, տեխնիկական

սպասարկման և զննումների հմտությունները տիրապետելու հետ միասին, հարկավոր է նաև հրդեհաշիջման վայրում ապահովել հրշեջ մեքենաներից ջրի անընդհատ մատակարարում, ավտոսանդուղքի բարձրացում, երկարեցում և թեքում, հրշեջ աշխատանքների ժամանակ սանդուքի ծայրին սարքավորված զամբյուղից ջրի լիցքաթափում և ներխուժում շենքի ներս: Յուրացնելով նշված հմտությունները՝ կախված հրդեհի տեսակից, չափերից, ռիսկից և այլնից, կարելի է իրականացնել անվտանգ, արագ և արդյունավետ հրշեջ-փրկարարական աշխատանքներ:

Հարկ է նշել, որ ավտոսանդուղքի ոչ ճիշտ շահագործման դեպքում, հնարավոր է վայր ընկնել դրանից, ինչպես նաև առկա են ռիսկեր, որոնց դեպքում հնարավոր են հրշեջների, ինչպես նաև բնակիչների ներգրավվմամբ խոշոր վթարներ: Հետևաբար սանդուղքների միջոցով գործողություններ իրականացնելիս (հատկապես մի շարք գործողություններ, ինչպիսին են սանդուղքների երկարացման ժամանակ մեքենայի մարմնի կայունացումը և անշարժացումը), հարկավոր է համոզվել, որ դրանք ապահով են: Ինչպես նաև անվտանգության խախտման դեպքում, հասկանալ սարքի աշխատանքային լիմիտը, այնպես որ հնարավոր լինի անվտանգ գործածել սանդուղքը:

(5) Բաղկացուցիչ մասի գործունեությունը

Հիմնական հղում կատարելով «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիրին», բաղկացուցիչ մասնի իրականացումը ուղղված կլինի ստորև նկարագրված կետերին: Բաղկացուցիչ մասը բաժանված է մեխանիկական նախապատրաստությունների և տեխնիկական ուղեցույցներ:

1) Երկարատև հրշեջ-փրկարարական արդյունավետ գործունեության համար սպասարկման ձեռնարկ

«Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիրով» տրամադրվել է չորս ձեռնարկներ Հրշեջ տեխնիկայի շահագործման ձեռնարկ (հրշեջ մեքենա ջրի բաքով), Հրշեջ մեքենաների տեխնիկական ձեռնարկ (հրշեջ մեքենա ջրի բաքով), Հրշեջ տեխնիկայի շահագործման ձեռնարկ (ավտոսանդուղք), Հրշեջ տեխնիկայի տեխնիկական ձեռնարկ (ավտոսանդուղքով), այս ծրագրի շրջանակներում կվերանայվի և կխմբավորվի, և կավելացվի նոր արտադրվող տեխնիկաների նոր ֆունկցիաները: Ավելին, ձեռնարկների տեխնիկական լրացումները կկատարվեն ՓԾ-ի խորհրդով և աջակցությամբ հաշվի առնելով այդ տեղանքների պայմաններն ու առանձնահատկությունները:

2) Հրշեջ մենքենաների շահագործումը և հրդեհաշիջման տեխնիկան

Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերում առկա հին հրշեջ մեքենաներով հնարավոր չէ պատշաճ և բավարար հրդեհաշիջման աշխատանքներ կատարել: Ավելին ռիսկային այդ մեքենաների օգտագործումը, քանի որ դրանցով հնարավոր չէ անվտանգության ապահովում: Օրինակ հրդեհի վայրում հրշեջները ստիպված են հնարավորին մոտենալ կրակին հրդեհաշիջում կատարելու համար, քանի որ մեքենայի ջրի ճնշումը բավականին ցածր է, և հնարավոր չէ համապատասխան վայրից կատարել : Մյուս կողմից այս ծրագրի

շրջանակներում տրամադրվող հրշեջ մեքենաների ջրի ճնշումը բավականին բարձր է, ոչ միայն հնարավոր է պատշաճ հրդեհաշիջում իրականացնել այլ նաև ջուր մատակարարել մեկ այլ հրշեջ մեքենայի: Ավելին, ոչ միայն կբարելավվի հրշեջ մեքենայի մեջի սարքավորումները, այլ նաև նրա շահագործման ֆունկցիաները, որոնք տարբերվում են ներկայիս ՓԾ-ի տեխնիկաներից, և հնարավոր է անվտանգ և արդյունավետ շահագործել:

3) Ավտոսանդուղքի շահագործման տեխնիկան

ՓԾ կողմից օգտագործվող ավտոսանդուղքների անվտանգության համակարգն ամբողջովին վնասված է և այլևս շահագործման ենթակա չէ: Քանի որ ավտոսանդուղքը չունի զամբյուղ, ապա հնարավոր չէ անվտանգ հրդեհաշիջման և փրկարարական աշխատանքներ կատարել: Բացի դրանից քանի որ չկա ջրի մոնիտոր զամբյուղում, վտանգելով իրենց կյանքը բարձրանում են աստիճաներով, հնարավոր է վայր ընկնեն, իրենց հետ տանելով ջրի փողրակները, որպեսզի հրդեհաշիջում կատարեն: Այս ծրագրի շրջանակներում ներմուծելով ավտոսանդուղք, որն հագեցված կլինի զամբյուղին կցված ջրի մոնիտորով/փողրակ/, կապահովի հրշեջներ անվտանգությունը, բայց այն ճիշտ օգտագործելու համար անհրաժեշտ է ավտոսանդուղքի ճիշտ շահագործման եղանակների մասին տեխնիկական հրատարակել:

(6) Բաղկացուցիչ մասը թիրախային մարզերի համար/ ուսանողներ/

1) Երեք մարզերի հրշեջները

Ընտրված թիրախային երեք մարզերի՝ Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի 18 հրշեջ ջոկատների անձնակազմը կազմում է մոտ 120 հոգի, ում համար կիրականացվեն ծրագրի բաղկացուցիչ դրույթները: Ընտրված անդամներից խումբ (մոտ 6-7 հոգի) կկազմվի, ներառյալ օղակի հրամանատ, հրշեջ, մեքենայի վարորդ, ավտոսանդուղքի վարորդ, իրական հրդեհաշիջման գործողություններ կատարելու համար: Ճապոնացի տեխնիկայի մասնագետները տեխնիկական ցուցումներ կտան ՓԾ-ի դասախոսներին (նախկին ծրագրի պարապմունքների մասնակիցներին) տեխնիկայի շահագործման վերաբերյալ, և ՓԾ-ի աջակցությամբ վերջիններս էլ կուսուցանեն երեք մարզերի մյուս անձնակազմին:

2) ՓԾ-ի գլխավոր մասի անձնակազմ, Հակաճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի անձնակազմը

Այս ծրագրի շրջանակներում կընտրվեն մոտ 5 հոգի մասնակցելու պարապմունքների, Հայաստանի հրշեջների պատրաստման և ուսուցման հետ կապ ունեցող անձիք ՓԾ-ից և Հակաճգնաժամային կառավարման ակադեմիայից, ովքեր չեմ մասնակցել «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիր» պարապմունքներին: Հետագայում ակադեմիայի դասախոսները կկարողանան օգտագործելով վերահրատարակված ձեռնարկները կազմակերպել Հայաստանի երիտասարդ հրշեջների ուսուցումն ու վերապատրաստումը:

2.2.3.10 Իրականացման գործընթացը

Այս նախագիծը իրականացվում է Ճապոնիայի դրամաշնորհի աջակցության շնորհիվ: Փուլերը ցուցադրված են աղյուսակ 2-8 –ում:

Աղյուսակ 2-8 Իրագործման ընթացքի աղյուսակ

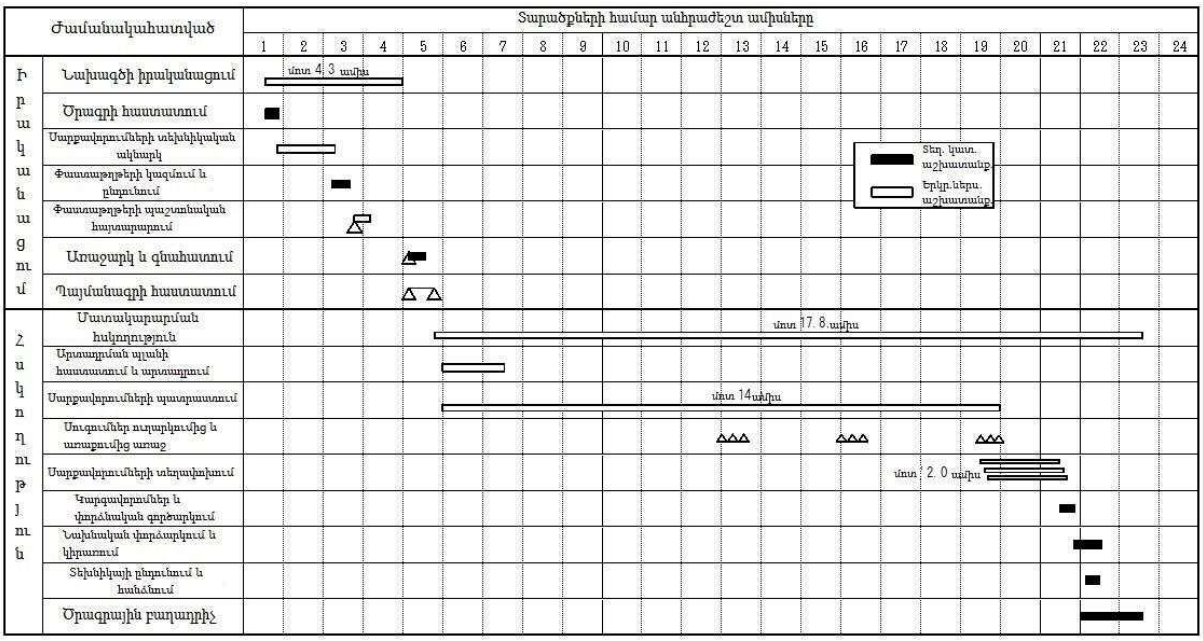

2.3 Գործընկեր երկրների համագործակցության ակնարկ

Ստորև նշված կետերի համաձայն Ճապոնիայի դրամաշնորհային աջակցության միջոցով իրականացվող սույն նախագծի Ա երկրի կողմի պարտավորություններն են.

2.3.1 Բանկային գործողությունների կազմակերպում, վճարման լիազորագրի տրամադրում

Հայաստանի կողմից Ճապոնայում բացել բանկի հաշիվ, և լիազորագիր տրամադրել բանկ ներկայացնելու և վճարումներ կատարելու համար: Բացի այդ պարտավորվել վճարել բանկային ծառայությունների և այլ միջնորդավճարների համար, որոնք նախատեսված են բանկի կողմից:

2.3.2 Փոխշահավետ աջակցում

Սույն ծրագրի շրջանակներում աջակցել ծրագրի հետ կապ ունեցող Ճապոնացիների Հայաստան մուտք գործելուն, ինչպես նաև ապահովել անհրաժեշտության դեպքում կառավարություն այցելությունները կազմակերպելը:

2.3.3 Հարկերից ազատում

Սույն ծրագրի շրջանակներում, ծրագրի հետ կապ ունեցող Ճապոնացիներին և Ճապոնական իրավաբանական անձանց ազատել երկրի ներսի հարկերից: Ինչպես նաև սույն ծրագրով ձեռք բերվող տեխնիկայի և սարքավորումների մաքսային փաստաթղթերի

ձևակերպում և մաքսազերծում կատարում:

2.3.4 Տեխնիկայի գրանցում

Հրշեջ մեքենաներն Հայաստանում վարելու համար մեքենաների գրանցումն իրականացնել:

2.3.5 Դասընթացների ժամանակ վառելիքի, յուղի, հրդեհաշիջման աշխատանքներ կատարելու ծախսերը, ՓԾ-ի ճանապարհածախսը,

Պարապմունքներին ներկա գտնվելու համար ՓԾ-ի անձնակազմի ճանապարհածախսը, ապրուստավճարը, ապրելավճարը, ինչպես նաև տեխնիկայի շահագործման ընթացքում անհրաժեշտ վառելիքի, յուղի և այլ ծախսերի հոգում:

2.3.6 Տեխնիկայի տեղափոխում յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատ

Ճապոնական կողմը փոխադրումը իրականացնում է մինչև ՓԾ-կենտրոնական վարչություն: Հանձնումից հետո Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերի 18 հրշեջ ջոկատներ տեխնիկայի տեղափոխումը պեքտ է իրականացվի Ա երկրի կողմից:

2.3.7 Անվտանգ և ապահով կայանատեղի ապահովում

Յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատում հրշեջ տեխնիկայի համար անվտանգ և ապահով կայանատեղի ապահովում:

2.3.8 Տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական սպասարկում և շահագործում

Տրամադրել բյուջե հրշեջ մեքենաների համապատասխան սպասարկման և վերանորոգման համար: Ինչպես նաև ապահովել հրշեջ տեխնիկայի անվտանգ շահագործումն իրականացնող համապատասխան որակավորմամբ անձնակազմ, ովքեր կունենան տեխնիկական անհրաժեշտ մակարդակի գիտելիքներ:

2.3.9 Նախագծի մոնիտորինգի հաշվետվություն

Նախագծի մոնիտորինգի հաշվետվությունը կազմվել է 2017թ-ի ապրիլի 21-ին ստորագրված Ք/Ա-ում (երրորդ դաշտային հետազոտություն) նշված ժամանակացույցի համաձայն (ընդհանուր 4 անգամ):

2.3.10 Այլ դրույթներ

Համաձայն սույն ծրագի, այլ ծախսեր, որոնք ընդգրկված չեն Ճապոնիայի դրամաշնորհային աջակցության մեջ, հոգալու է հայկական կողմը:

2.4 Նախագծի կառավարում/տեխնիկական սպասարկում

Տվյալ նախագծի շրջանակներում ձեռք բերվող սարքավորումների տեղակայումից հետո, դրանց ամենօրյա տեխնիկական սպասարկումը իրականացվելու է յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատում:

Եթե վերանորոգման աշխատանքները հնարավոր չէ իրականացնել հրշեջ ջոկատներում, ապա դրանց իրականացման համար ՓԾ-ի գլխավոր շտաբից կուղարկվի շարժական տեխնիկական սպասարկման մեքենա կամ սարքավորումները կտեղափոխվեն Երևանի ՓԾ-ի տեխնիկական սպասարկման ավտոկայան: Հետագայում նույնպես տվյալ համակարգում փոփոխություններ չեն իրականացվի:

Տեխսպասարկման բյուջեն ներկայացված է աղյուսակ 2-9-ում, ինչը ներառված է ՓԾ-ի տարեկան բյուջեի մեջ:

Համաձայն խորհրդատուի նախահաշիվի՝ 36 հրշեջ մեքենա, 3 ավտոսանդուղք և 1 շարժական տեխսպասարկման մեքենա տեղակայելու դեպքում, տարեկան տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի, յուղի ծախսերը՝ 5 տարավա կտրվածքով, մոտավորապես կկազմեն միջինում 29,590,000 դրամ, 10 տարավա կտրվածքով՝ 47,144,000 դրամ (հիմք ընդունելով «2.5.2.4 Անհրաժեշտ տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի, յուղի ծախսերի հաշվարկները»), ինչը կազմում է աղյուսակ 2-9-ում առկա 2016թ.-ի տարեկան ծախսերի մոտ 11-18%-ը:

Աղյուսակ 2-9 Փրկարար ծառայության սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի յուղի ծախսերի նախահաշիվ /2011-2016 թթ./

/Միավոր՝ Հայկական Դրամ/

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման ծախսերը	54. 513. 000	54. 513. 000	54. 513. 000	54. 513. 000	54. 513. 000	54. 513. 000
Վառելիքի և քսանյութերի ծախսերը	111. 579. 200	111. 579. 200	111. 579. 200	118. 421. 200	188. 421. 200	210. 349. 900
Ընդամենը	166.092.200	166.092.200	166.092.200	172. 934. 200	242. 934. 200	264. 862. 900

Աղբյուրը՝ կազմված է հետազոտական խմբի կողմից՝ ըստ Փրկարար ծառայության տվյալների

Քանի որ ծրագրում ձեռք բերվող տրանսպորտային միջոցները, կթարմացնեն հրշեջ սարքավորումները, ապա տվյալ ժամանակահատվածում դեռևս տեխսպասարկման ծախսեր անհրաժեշտ չեն լինի:

Ավելին, ի տարբերություն ներկայիս հրշեջ տրանսպորտային միջոցների, նոր մեքենաները բացի ցածր խափանման աստիճանից, ունեն արդյունավետ վառելիքի ծախս, ինչի շնորհիվ կկրճատվեն տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի, յուղի ծախսերը:

2.5 Նախագծի մոտավոր ծախսերը

2.5.1 Նախագծի համատեղ ծախսերը

2.5.1.1 Նախագծի՝ հայկական կողմի ծախսերը

Աղյուսակ 2-10 Հայկական կողմի ծախսերը

Ծախսային հոդված	Ծախսեր /մլն իեն/
Միջբանկային համաձայնագրերի միջնորդավճար	0.1
Հրշեջ տրանսպորտի կայանման տարածքի վերանորոգման և անվտանգության ապահովում	1.2
Պարապմունքի ժմնկ ՓԾ-ի անձնակազմի ճանապարհածախսը, վառելիքի և քսանյութերի ծախսերը	3.1
Ընդամենը	4.4

2.5.1.2 Հաշվարկային պայմաններ

- Հաշվարկի ժամանակը : Դեկտեմբեր 2016
- Արտարժույթի փոխարժեք : Դոլլար – ճապոնական իեն: 1 դոլլար = 105.63 իեն
- Գնումների ժամանակահատված : Տեխնիկաների գնման ժամանակաշրջանում ցույց տրված իրականացման պլանի կատարման գործընթաց
- Այլ : Ծրագիրն իրականացվելու է Ճապոնիա կառավարության դրամաշնորհային աջակցությա հմկգ-ի համապատասխան:

2.5.2 Շահագործման և տեխսպասարկման ծախսեր

Տեխնիկաները շահագործման հանձնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում անխափան աշխատանքի համար անհրաժեշտ վառելիքի և քսանյութերի ծախսերը հաշվարկվում են հետևյալ կերպ:

Հարկ է նշել, որ հաշվարկները իրականացվել 1Հայկական դրամ= 0.237 Յեն առժույթով

2.5.2.1 Տարեկան վազքի հաշվարկ

Տարեկան վազքի հաշվարկը իրականացվում է տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի, յուղի ծախսերի հաշվարկների համար

(1) Հրշեջ մեքենա (36 մեքենա)

Տարեկան վազքը՝

Վազքի միջին տարածությունը (երկու ուղությամբ)՝ 27կմ × տարեկան մեկումների քանակությունը՝ 240 անգամ × 18 հրդեհ ջոկատ × 2 մեքենա (տեղակայման քանակություն) = մոտ 233,000 կմ/տ:

(2) Ավտոսանդղակ (3 մեքենա)

Տարեկան վազքը՝

Վազքի միջին տարածությունը (երկու ուղությամբ)՝ 10կմ × տարեկան մեկումների քանակությունը՝30անգամ ×2 մեքենա (տեղակայման քանակություն) = 900կմ/տ:

(3) Շարժական տեխսպասարկման մեքենա(1 մեքենա)

Տարեկան վազքը՝

Վազքի միջին տարածությունը (երկու ուղությամբ)՝ 300 կմ × տարեկան մեկումների քանակությունը՝30անգամ × 1 մեքենա (տեղակայման քանակություն) = 36,000 կմ/ տ

※ՀՀ-ի ներսում վազքը երկու ուղությամբ մոտավորապես 300 կմ է:

2.5.2.2 Տարեկան տեխնիկական սապասարկման, վառելիքի, յուղի անհրաժեշտ ծախսերի հաշվարկները

Ձեռք բերվող սարքավորումների վառելիքի տարեկան ծախսի հաշվարկները իրականացվել են հինք ընդունելով 2.5.2.1 Տարեկան վազքի հաշվարկը ենթագլուխը և հետևյալ պայմանները: Հարկ է նշել, որ մեքենայի մեկումների միջին տարածությունը, տարեկան մեկնումների թիվը՝ ընդունվել են, որպես փաստացի առժեքներ:

- Դիզելի գինը՝ 340դ/լ
- Վառելիքի ծախսը՝ 6.0կմ/լ
- վառելիքի արժեքի հաշվարկման բանաձևը՝ վազքի միջին տարածություն (երկու ուղությամբ) × տարեկան մեկումների քանակություն ÷ վառելիքի ծախս ×դիզելի գին
- Յուղի ծախս՝ դիզելի գնի մոտ 1%-ը

2.5.2.3 Տարեկան անհրաժեշտ տեխնիկական սապասարկման ծախսերի վիճակի հաշվարկը

Սարքավորումների տեղակայումից հետո, դրանց գործարկման համար անհրաժեշտ են իրականացնել հետևյալ տեխնիկական սպասարկումներ և զննումներ՝

(1) Հրշեջ մեքենա (մեկ մեքենայի հաշվարկով)

- Տարեկան զննում և տեխսպասարկում՝ յուրաքանչյուր մասի ստուգում, յուղում, յուղի ֆիլտրի փոխում

  (20,000 Յեն)
- Յուրաքանչյուր 3 տարին մեկ զննում և տեխսպասարկում՝ տարեկան զննման և տեխսպասարկնման ընթացքում յուրաքանչյուր մասի զննում, ինչպես օրինակ՝ պոմպի, բացի այդ կարգավորում, յուղում, պոնպի խցանված խցուկի փոխարինում

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=190,000 Յեն)
- Թեթև տեխսպասարկում՝ ըստ մեքենայի վիճակի իրականացնել անհրաժեշտ տեխսպասարկում, ենթադրելով որ այն կծառայի 9 տարի

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=1,150,800 Յեն)
- Մանրակրկիտ տեխսպասարկում՝ ըստ մեքենայի վիճակի իրականացնել անհրաժեշտ տեխսպասարկում, ենթադրելով որ այն կծառայի 15 տարի

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=4,144,800 Յեն)

(2) Ավտոսանդուղք (մեկ մեքենայի հաշվարկով)

- Տարեկան զննում և տեխսպասարկում՝ յուրաքանչյուր մասի ստուգում, յուղում, յուղի ֆիլտրի փոխում

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=177,200 Յեն)
- 4-րդ տարին ՝ տարեկան զննում և տեխսպասարկում, հիմնական ցուցիչի փոխում

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=237,000 Յեն)
- 5-րդ տարին ՝ տարեկան զննում և տեխսպասարկում, վնասված մետաղալարերի, հիմնական ցուցիչի, հիդրավլիկ յուղի փոխում

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=1,271,000 Յեն)
- 7-րդ տարին ՝ տարեկան զննում և տեխսպասարկում, խորհուրդ է տվում փոխել մեքենայի բարձիկները, էլեկտրական սարքավորումները

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=1,389,000 Յեն)
- 12-րդ տարին ՝ տարեկան զննում և տեխսպասարկում, վնասված մետաղալարերի, հիմնական ցուցիչի, հիդրավլիկ յուղի փոխում, խորհուրդ է տվում փոխել նաև մեքենայի բարձիկները, էլեկտրական սարքավորումները

  (Արտադրողի կողմից նախահաշվարկ=2,369,000 Յեն)

(3) Շարժական տեխսպասարկման մեքենա (մեկ մեքենայի հաշվարկով)

- Տարեկան զննում ՝ տարեկան զննում և տեխսպասարկում, յուղի ֆիլտրի փոխում

  (40,000 Յեն)

2.5.2.4 Անհրաժեշտ տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի, յուղի ծախսերի հաշվարկները

Հաշվի առնելով վերը ասվածը՝ հրշեջ մեքենաներին (36 հատ), ավտոսանդուղքներին (3 հատ) և շարժական տեխսպասարկման մեքենային անհրաժեշտ տեխնիկական սպասարկման, վառելիքի, յուղի ծախսերի հաշվարկները իրականացվել են հետևյալ կերպ

(1) Հրշեջ մեքենաների, ավտոսանդուղքների և շարժական տեխսպասարկման մեքենայի (ընդհանուր **40** հատ) վառելիքի, յուղի ծախսերը

մեքենայի տեսակը	Արժույթի միավորը	1 տարի	2րդ տարի	3րդ տարի	4րդ տարի	5րդ տարի	6րդ տարի	7րդ տարի	8րդ տարի	9րդ տարի	10րդ տարի
հրշեջ մեքենա (36 միավոր)	1,000AMD	13,335	13,335	13,335	13,335	13,335	13,335	13,335	13,335	13,335	13,335
ավտոսանդուղք (3 միավոր)	1,000AMD	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
շարժական արհեստանոց (1 միավոր)	1,000AMD	2,060	2,060	2,060	2,060	2,060	2,060	2,060	2,060	2,060	2,060
3 տեսակի մեքենա (40 միավոր)	1,000AMD	15,447	15,447	15,447	15,447	15,447	15,447	15,447	15,447	15,447	15,447
	1,000JPY	3,661	3,661	3,661	3,661	3,661	3,661	3,661	3,661	3,661	3,661
	USD	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000

(2) Հրշեջ մեքենաների, ավտոսանդուղքների և շարժական տեխսպասարկման մեքենայի (ընդհանուր **40** հատ) տեխնիկական սպասարկման ծախսերը

մեքենայի տեսակը	Արժույթի միավորը	1 տարի	2րդ տարի	3րդ տարի	4րդ տարի	5րդ տարի	6րդ տարի	7րդ տարի	8րդ տարի	9րդ տարի	10րդ տարի
հրշեջ մեքենա (36 միավոր)	1,000AMD	3,038	3,038	31,899	3,038	3,038	31,899	3,038	3,038	177,843	3,038
ավտոսանդուղք (3 միավոր)	1,000AMD	2,243	2,243	2,243	3,000	16,089	2,243	17,582	2,243	2,243	2,243
շարժական արհեստանոց (1 միավոր)	1,000AMD	169	169	169	169	169	169	169	169	169	169
3 տեսակի մեքենա (40 միավոր)	1,000AMD	5,450	5,450	34,311	6,207	19,296	34,311	20,789	5,450	180,255	5,450
	1,000JPY	1,292	1,292	8,132	1,471	4,573	8,132	4,927	1,292	42,720	1,292
	USD	12,000	12,000	77,000	14,000	43,000	77,000	47,000	12,000	404,000	12,000
3 տեսակի մեքենա (40 միավոր)	10 տարի միջին(1,000AMD)	31,697									
	10 տարի միջին(1,000JPY)	7,512									
	10 տարի միջին(USD)	71,000									

3. ծրագրի գնահատում

3.1 ծրագրի իրականացման նախադրյալներ

Սարքավորումները ներդնելուց հետո ՓԾ-ն, ինչպես նշված է «2.3 Գործընկեր երկրների համագործակցության ակնարկ» ենթագլխում պարտավորված է կատարել հետևյալ պայմանները՝ «տրանսպորտային միջոցների գրանցում», «սարքավորումների տեղափոխում համապատասխան հրշեջ ջոկատներ» և «հրշեջ տրնսպորտների ավտոտնակներով ապահովումը»

Այնուամենայնիվ, ՓԾ-ն խնդիր չունի կատարելու նշված պահանջները, քանի որ նախկինում «Երևան քաղաքում հակահրդեհային սարքավորումների բարելավման ծրագրի» շրջանակներում, իրականացրել է նույնանման սարքավորումներ պարունակող բեռի բարեհաջող փոխադրում:

Հատկապես, քանի որ «Երևան քաղաքում հակահրդեհային սարքավորումների բարելավման ծրագրի» շրջանակներում ձեռք բերված սարքավորումները՝ դաշտային հետազոտությունների ժամանակ ստուգելուց, արձանագրվել է, որ դրանք առանց դժվարությունների շահագործվում են, ապա ներկայիս ծրագրի շրջանակներում ձեռք բերվող համարժեք սարքավորումների կիրառությունը նույնպես դժվարություններ չի առաջացնի:

3.2 Ծրագրի վերջնական նպատակների իրագործման համար գործընկերոջ կողմի (ծանրաբեռնվածություն) խնդիրները

Տվյալ ծրագրի շրջանակներում ձեռք բերվող սարքավորումների արդյունավետ իրացման համար, ծրագրի վերջնական նպատակեների իրագործման համար գործընկերոջ կողմից (ծանրաբեռնվածությունը) պահանջվող խնդիրները հետևյալն են

- Հրշեջ տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկման համար ապահովել տեխնոլոգիաներ, մարդկային ռեսուրսներ և բյուջե
- Անվտանգ հրդեհաշիջման համար հրշեջների հետ միասին՝ անհրաժեշտ է ապահովել մարդկային ռեսուրսներ և ՓԾ-ի (աշխատակիցների) հմտությունների մակարդակ
- Ապահովել հրդեհաշիջման համար անհրաժեշտ վառելիքի և յուղի ծախսերը
- Անընդհատ իրականացնել հրդեհաշիջման հմտությունների ուսուցում

3.3 Արտաքին պայմանները

Ներկայիս ծրագրի ազդեցությունը զարգացնելու և պահպանելու համար անհրաժեշտ արտաքին պայմանները ներկայացված են աղյուսակ 3-1-ում.

Աղյուսակ 3-1 Արտաքին պայմանները

Դրույթներ	Բովանդակություն	Արտաքին պայմաններ
Ծրագրի նպատակներ	Ապահովել Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերի բնակիչների անվտանգությունը և ապահովությունը	ՀՀ-ում աղետների կանխարգելման ռազմավարության, հրդեհաշիջման նախագծերի փոփխություններ չեն լինի
Արդյունքներ	Կբարելավեն հրշեջ- փրկարարական աշխատանքների հնրավորությունները	ՓԾ-ի կողմից կշարունակվեն հրշեջ- փրկարարական աշխատանքները
Գործունեություններ	➢ Տվյալ ծրագրի շրջանակներում ձեռք բերվող հրշեջ տրանսպորտի օգտագործման համար հրշեջ-փրկարարական հմտությունների ուսուցում և նախապատրաստում ➢ Սարքավորումների տեխսպասարկման իրականացում ➢ Հրշեջ տրանսպորտի և սարքավորումների կարգավորում	➢ Ճգնաժամային Կառավարման Պետական Ակադեմիայում, ինչպես նաև յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատում շարունակել հրշեջ-փրկարարական հմտությունների դաշտային ուսուցումը և նախապատրաստումը ➢ Ապահովել ՓԾ-ի համար անհրաժեշտ բյուջե

3.4 Ծրագրի գնահատում

3.4.1 Իրականացում

Ստորև բերված պատճառների հիման վրա, որպես Ճապոնիայի կողմից թիրախային դրամաշնորհային նախագիծ, ներկայիս ծրագրը ունի բարձր արդիականություն

- ՀՀ-ի Երևանից հետո 2-4-րդ մեծությամբ քաղաներով Շիրակի, Լոռու և Սյունիքի մարզերի հրշեջ տրանսպորտի խաթարման կամ քայքայման արդյունքում, տվյալ մարզերում բնական աղետների, այդ թվում նաև հրդեհների առկայության պայմաններում մարդկանց կյանքի և ունեցվածքի պաշտպանման, ինչպես նաև մարզերում մոտ 85 մլն. բնակիչների ապահովագրության և անվտանգության ապահովման միջոցների տրամադրումը բավականին դժվար է, ինչի արդյունքում ծրագիրը բավականին հրատապ է:
- Թիրախային մարզերի Գյումրի, Վանաձոր Կապան քաղաներում՝ վերջին տարիներին գյուղական վայրերից բնակչության ներհոսքի արդյունքում, տեղի է ունեցել բնակչության աճի և ուրբանիզացիայի մակարդակի բարձացում, ինչպես նաև բարձրահարգ շենքերի կառուցման աշխատանքներ, ինչի հետևանքով հաճախացել են հրդեհները: Չնայած դրան, հրշեջ մեքենաների և ավտոսանդուղքների հնեցման պատճառով հրշեջ-փրկարարական աշխատանքները բավականին դժվարացել են: Բացի այդ, կտրուկ և նեղ ճանապարհներին գերազանց վազք ունեցող մեքենաների ներդրուման միջոցով՝

հնարավոր կլինի իրականացնել արագ և անվտանգ հրշեջ-փրկարարական գործունեություն: Ինչպես նաև ծրագիրը կհանգեցնի հրդեհաշիջման համակարգի ստեղծմանը տվյալ մարզերում և ակնառու կբարելավի հրշեջ-փրկարարական հնարավորությունները:

- Տվյալ ծրագիրը համապատասխանում է 2012թ.-ին ՀՀ-ի կառավարության կողմից սահմանված «Աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային ռազմավարության» հետ:

Վերոհիշյալ պատճառներից ելնելով, տվյալ ծրագիրը ունի բարձր աստիճանի արդիականություն, ինչպես նաև արդյունավետության տեսանկյունից սպասվում է, որ այն կբարելավի թիրախային մարզերի հրշեջ-փրկարարական հնարավորությունները:

3.4.2 Արդյունավետություն

(1) Որակական արդյունք

Սույն ծրագրի որակական արդյունքները ցույց են տրված աղյուսակ 3-2 ում

Աղյուսակ 3-2 Արդյունավետություն

Ցուցանիշներ	Ներկայիս հնարավորություն (2016 փաստացի վիճակը)	Նպատակային հնարավորություն (2022թ) (ծրագրի ավարտից 3 տարի անց)
Հերթապահի իրազեկելուց հետո հրշեջ մեքենայի դուրս գալու պատրաստման մոտավոր ժամանակը (րոպե)	10 րոպեից ավել	1 րոպեից պակաս
Հերթապահի իրազեկումից հետո հրշեջ մեքենայի հնարավոր մեկնումը 1րոպեի ընթացքում: Համեմատությունը (%)	0%	100%
Հրդեհի վայր ժամանելուց հետո անհրաժեշտ միջին ժամանակը մինչև ջուր տալը (րոպե)	5 րոպեից ավել	Մինչ 5 րոպե

Այս ծրագրի շրջանակներում ներմուծվող տեխնիկայի արդյունքում ցուցանիշների նման փոփոխություն տեղի կունենա:

(2) Որակական արդյունք

Ստորև նշված է սույն ծրագրի որակական արդյունքները

- Անվտանգ, արդյունավետ և որակյալ հրշեջ գործունեություն
- Հրդեհաշիջման մակարդակի բարելավման շնորհիվ, ապահովել տվյալ մարզերի բնակչության անվտանգությունն ու ապահովությունը

Հավելված

1. Հետազոտող խմբերի անդամների անուններ
2. Հետազոտման ընթացքը
   2.1 Առաջին դաշտային հետազոտություն
   2.2 Երկրորդ դաշտային հետազոտություն
   2.3 Երրորդ դաշտային հետազոտություն
3. Շահագրգիռ անձանց (հարցման մասնակիցների) ցուցակ
4. Քննարկման արձանագրություններ (Ք/Ա)
   4.1. Առաջին դաշտային հետազոտություն
   4.2. Երկրորդ դաշտային հետազոտություն
   4.3. Երրորդ դաշտային հետազոտություն
5. Տեղեկատու նյութեր
   5.1. Թիրախային տեղամասերում առկա բոլոր հրշեջ կայանների ավտոտնակների վիճակը ցուցադրող լուսանկարներ (18 տեղամաս)
6. Բաղադրիչ նախագծի ծրագրային ապահովում

1. Հետազոտող խմբերի անդամների անունները

Անուն Ազգանուն	Պարտականություններ	Կազմակերպություն
(1) JICA		
Հիրոյուկի Հայաշի	Խմբի ղեկավար (առաջին և եկրորդ հետազոտություն)	ՃՄՀԳ(JICA) արդյունաբերության զարգացման հանրային քաղաքականության վարչության խորհրդատու
Կացուտոշի Ֆուշիմի	Խմբի ղեկավար (երրորդ հետազոտություն)	ՃՄՀԳ (JICA) Ուզբեկիստանի գրասենյակի տնօրեն
Միֆումի Նակատանի	Ծրագրի համակարգող	ՃՄՀԳ(JICA) արդյունաբերության զարգացման հանրային քաղաքականության վարչություն, կառավարման խումբ, վարչական և ֆինանսական խումբ
Հիրոմիցու Մուրաի	Ծրագրի մոնիտորինգ	ՃՄՀԳ (JICA)Ուզբեկիստանի գրասենյակի անդամ
Ռուզան Կոջիկյան		ՃՄՀԳ (JICA) Ուզբեկիստանի գրասենյակի արտասահմանյան մասնագետ
(2) **Խորհրդատու**		
Տակեֆումի Մայումի	Ծրագրի մենեջեր/ Հակահրդեհային նախագծող/ Հակահրդեհային համակարգ/ Սարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախագծող 2	Անջերոսեք (INGEROSEC)ընկերության բիզնեսի բաժին
Ացուշի Սանո	Ծրագրի ղեկավարի տեղակալ/ Սարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախագծող 1	Անջերոսեք (INGEROSEC) ընկերության բիզնեսի բաժին
Կիյոհիտո Կոբայաշի	Սարքավորումների նախագծող 1/ Գնումների նախագծող / Արժեքների գնահատում 2	Կատահիրա ճարտարագիտական ընկերություն, զարգացման բաժին
Նոբույուկի Կամիհաշի	Սարքավորումների նախագծող 1/ Գնումների նախագծող / Արժեքների գնահատում 2	Անջերոսեք (INGEROSEC) ընկերության բիզնեսի բաժին
Վարդիթեր Հարությունյան	Հայերենի թարգմանիչ	Անջերոսեք (INGEROSEC) ընկերություն(համալրում)

2. Հետազոտման ընթացքը

2.1 Առաջին դաշտային հետազոտություն

Ժամանակացույց			JICA	Խորհրդատու					Իջևանում	
			1,2,3,4	5	6	7	8	9		
No.	ամսաթիվ	օր	Հիրոյուկի Հայաշի / Թոմի ղեկավար Միֆուսի Նակատանի/Օրագրի համակարգող Հիրոմիցու Մուրան / Օրագրի համակարգող Ռուան Տոջինան (JICA Ուզբեկիստանի գրասենյակ)	Տակեֆումի Մայումի (ISEC) Ծրագրի մենեջեր/ Ձանգիրոճիային համակարգ/ Մարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախաձեռնող 2	Ագուշի Մանո (ISEC) Ծրագրի ղեկավարի տեղակալ/ Մարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախաձեռնող 1	Գիյոիխտո Կորայաշի (KEI) Մարքավորումների նախագծող 1/ Գնումների նախագծող 2/ Արմեքների վնահատում 2	Նոյոյուկի Կամիհաշի (ISEC) Մարքավորումների նախագծող2/ Գնումների նախագծող 1/ Արմեքների վնահատում 1	Վայդիթեր Ձարությունյան Թարգմանիչ	Խորհրդատու թիմ 5, 6 և 9	Խորհրդատու թիմ 7 և 8
1	17-սեպտ	շաբ		Նարիտա (12:00) SU263→Մոսկվա (16:10) Մոսկվա (22:35) SU1866→				Փաստաթղթերի թարգմանություն Մնկնարկային հաշվետվություն	ինքնաթիռով	
2	18-սեպտ	կիր.		Երևան (02:25)				Փաստաթղթերի թարգմանություն Մնկնարկային հաշվետվություն	Երևան	
3	19-սեպտ	երկ.		Քաղաքապարության այց ՓԾ, մնկնարկային հաշվետվության ամփոփում, հարցաթերթ և ժամանակացույց Տեսչության տեղամաս. Երևանի հատուկ հրշեջ-փրկարարական ջոկատ ⇒ՓԾ տեխնիկական սպասարկման աշխատաժողով ⇒ ՀՓՏ-8					վերոհիշյալը	
4	20-սեպտ	երք.		Երևան ⇒ մեկնում Սյունիք⇒ Հետազոտություն Սյունիքում ՀՓՏ-26/Արարատ ՀՓՏ-57/Սիսյան ⇒ ՀՓՏ-55/Գորիս					Սյունիք	
5	21-սեպտ	չոր.		Հետազոտություն Սյունիքի մարզում ՀՓՏ-56/Մեղրի ⇒ՀՓՏ-58/Քաջարան ⇒ ՀՓՏ-54/Կապան					վերոհիշյալը	
6	22-սեպտ	հնգ.		Վերադարձ Երևան ⇒ Երևան ՀՓՏ-6					Երևան	
7	23-սեպտ	ուրբ		Տվյալների վերլուծություն					վերոհիշյալը	
8	24-սեպտ	շաբ.		Երևան ⇒ մեկնում Լոռի ⇒ Լոռի մարզի հետազոտությունՀՓՏ-42/Սպիտակ ⇒ ՀՓՏ-37 & 38/Վանաձոր ⇒ ՀՓՏ-39/Գուգարք					Լոռի	
9	25-սեպտ	կիր.		Վանաձոր ⇒ ՀՓՏ-41/Մտենիաևավան ⇒ ՀՓՏ-43/Տաշիր ⇒ ՀՓՏ-40/Ալավերդի ⇒Լոռու տարածաշրջանային փրկարարական բաժին ⇒ Բարձրահարկ շենքեր					վերոհիշյալը	
10	26-սեպտ	երկ.		Վանաձորից մեկնում Շիրակ⇒ ՀՓՏ-48/Գյումրի ⇒ ՀՓՏ-50/Ամասիա ⇒ ՀՓՏ-52/Նշոցք					Շիրակ	
11	27-սեպտ	երք.		Շիրակի տարածաշրջանային փրկարարական բաժին ⇒ ՀՓՏ-53/Ախուրյան⇒ ՀՓՏ-49/Արթիկ ⇒ ՀՓՏ-51/Մարալիկ ⇒ Վերադարձ Երևան					Երևան	
12	28-սեպտ	չոր		ՓԾ-ի հետ տվյալների վերլուծություն և առանձնահատկությունների քննարկում					վերոհիշյալը	
13	29-սեպտ	հնգ		ՓԾ-ի հետ տվյալների վերլուծություն և առանձնահատկությունների քննարկում					վերոհիշյալը	
14	30-սեպտ	ուրբ		Տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն, միջանկյալ հաշվետվություններ և հանդիպում ՓԾ-ի հետ					վերոհիշյալը	
15	1-հոկտ	շաբ.	Նարիտա (12:00) SU263→Մոսկվա (16:10) Մոսկվա (22:35) SU1866→	Տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն, միջանկյալ հաշվետվություններ և հանդիպում ՓԾ-ի հետ					վերոհիշյալը	
16	2-հոկտ	կիր.	Երևան (02:25) ներքին հանդիպում	Տվյալների մշակում և վերլուծություն, ներքին հանդիպում					վերոհիշյալը	
17	3-հոկտ	երկ.	Հանդիպում գնդապետ Պավել Գյոզալյան հետ ՓԾ-ի շտաբում ⇒ Քաղաքապարության այց ՓԾ /ՄԸնարզո Մուշեղ Ղազարյան (ՓԾ-ի տնօրեն) ⇒ Քաղաքապարության այց/ՄԸնարզո Արմեն Երիցյան (ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարար)⇒Ձևնում ՀՓՏ-15 և-8-ում ⇒ ՓԾ տեխնիկական սպասարկման աշխատաժողով ⇒Քաղաքապարության այց Հապոնիայի դեսպանություն / ՄԸնարզո դեսպան Տագուչի					վերոհիշյալը	
18	4-հոկտ	երք.	Երևան ⇒ Լոռի մարզի զննում ⇒ ՀՓՏ-42/Սպիտակ⇒ ՀՓՏ-37/Վանաձոր ⇒ Լոռվա տարածաշրջանային փրկարարական շտաբ ⇒ Բարձրահարկ շենքեր ⇒ Վերադարձ Երևան						վերոհիշյալը	
19	5-հոկտ	չոր	ՓԾ-ի հետ քննարկման արձանագրություններ						վերոհիշյալը	
20	6-հոկտ	հնգ	ՓԾ-ի հետ քննարկման արձանագրություններ, ներքին հանդիպում						վերոհիշյալը	
21	7-հոկտ	ուրբ	ՄԸնարզո Մուշեղ Ղազարյանի կողմից (ՓԾ-ի տնօրեն) քննարկման արձանագրությունների ստորագրում ⇒Հապոնիայի դեսպանատուն հաշվետվության ներկայացում /ՄԸնարզո դեսպան Տագուչի			Երևան (14:45) SU1861→ Մոսկվա (16:45) Մոսկվա (19:00) SU260 →		Ղեկավարության ուղեկցությամբ	վերոհիշյալը	ինքնաթիռով
22	8-հոկտ	շաբ.	Կ. Հոջոշի Երևան (14:45) SU1861 → Մոսկվա (16:45) Մոսկվա (20:10 SU2093) → Ռեպուբլ (22:05)	Կ. Նակրասովի Երևան (14:45) SU1861→ Մոսկվա (16:45) Մոսկվա (19:00) SU260 →	Տվյալների մշակում և վերլուծություն	Նարիտա (10:35)		Ղեկավարության ուղեկցությամբ	վերոհիշյալը	
23	9-հոկտ	կիր.		Նարիտա (10:35)	Տվյալների մշակում և վերլուծություն			Ղեկավարության ուղեկցությամբ	վերոհիշյալը	
24	10-հոկտ	երկ.			Հետազոտություն Հրկեաժամային Գառավարման Պետական Ակադեմիայում ⇒ Օգնության ծրագրիր այլ նվիրատուների կողմից			Ղեկավարության ուղեկցությամբ	վերոհիշյալը	
25	11-հոկտ	երք.			ՓԾ-ի հետ հանդիպում (Պահանջվող սարքավորումների առանձնահատկությունների վերանայում)			Ղեկավարության ուղեկցությամբ	վերոհիշյալը	
26	12-հոկտ	չոր			Երևան (14:45) SU1861→Մոսկվա (16:45) Մոսկվա (19:00) SU262 →			Փաստաթղթերի թարգմանություն	ինքնաթիռով	
27	13-հոկտ	հնգ			Նարիտա (10:35)			Փաստաթղթերի թարգմանություն		

Նշում-ներ: ԱՈՒՀ՝ Ձ Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
ՓԾ: Փրկարար ծառայություն
ISEC: INGEROSEC
KEI: Կատահիրա ձարտարագիտական ընկերություն
ՀՓՏ : Հրշեջ փրկարարական ջոկատ
ՕՍՀ: Օրագրի մենեջեր

⇒ Ցամաքային ձանապարհորդություն
→Օդային ձանապարհորդություն

2.2 Երկրորդ դաշտային հետազոտություն

No.	ամսաթիվ	Օր	JICA	Խորհրդատու				Իջևանում	
			1, 2, 3	4	5	6	7	8		
			Հիրոյուկի Հայաշի / Խմբի ղեկավար Միֆումի Նակատանի/Ծրագրի համակարգող Ռուզան Կոջիկյան/Ծրագրի համակարգող Ռուզան Կոջիկյան (JICA Ուզբեկիստանի գրասենյակ)	Տակեֆումի Մայումի (ISEC) Ծրագրի մենեջեր/ Հակահրդեհային համակարգ/ Մարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախաձեռնող 2	Ացուշի Մաեո (ISEC) Ծրագրի ղեկավարի տեղակալ/ Մարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախաձեռնող 1	Կիյոհիտո Կոբայաշի (KEI) Մարքավորումների նախաձեռնող 1/ Գնումների նախաձեռնող 2/ Արժեքների գնահատում 2	Նորույկի Կամիհաշի (ISEC) Մարքավորումների նախաձեռնող2/ Գնումների նախաձեռնող 1/ Արժեքների գնահատում 1	Վարդիթեր Հարությունյան Թարգմանիչ	1,2,4,5	6, 7
1	5 դեկ	երկ				Նարիտա (13:10) SU263→Մոսկվա (17:35) Մոսկվա (22:05) SU1892→				ինքնաթիռով
2	6 դեկ	երք				→Թիֆլիս(01:50)				Թիֆլիս, Վրաստան
3	7 դեկ	Չոր				⇒Օդային փոխադրում⇒ (Հարցումներ տրանսպորտային երթուղիների վերաբերյալ) ⇒ Փոթի, Վրաստանի լոգիստիկ ընկերություններից լսումների անկացում				Բաթումի, Վրաստան
4	8 դեկ	հնգ				Փոթիի նավահանգիստ, հարցումներ մաքսազերծման վերաբերյալ				վերոհիշյալը
5	9 դեկ	ուրբ				Փոթիի նավահանգիստ, հարցումներ մաքսազերծման վերաբերյալ ⇒ Հարցումներ տրանսպորտային երթուղիների վերաբերյալ ⇒ Վերադարձ Թիֆլիս				Թիֆլիս
6	10 դեկ	շար				Թիֆլիս(16:30) Վրաստանի ավիաուղիներ A9725 → Երևան(17:00)				Երևան
7	11 դեկ	կիր				Ներքին հանդիպում, փաստարդրերի բարդմանություն , տվյալների վերլուծություն				վերոհիշյալը
8	12 դեկ	երկ				ՓԾ-ի հետ առանձնահատկությունների քննարկում Հարցումներ աշխատաժողովի և պահեստամասերի առկայության վերաբերյալ				վերոհիշյալը
9	13 դեկ	երք	Նարիտա (13:10) SU261→Մոսկվա (17:35) Մոսկվա (21:25) SU1866→			ՓԾ-ի հետ առանձնահատկությունների քննարկում Հարցումներ աշխատաժողովի և պահեստամասերի առկայության վերաբերյալ			ինքնաթիռով	վերոհիշյալը
10	14 դեկ	Չոր	Երևան(01:20) Ներքին հանդիպում			ՓԾ-ի հետ առանձնահատկությունների քննարկում Ներքին հանդիպում			Երևան	
11	15 դեկ	հնգ	ՀՓԾ-ն ⇒ Քաղաքապարության այց և քննարկում ՓԾ-ի հետ (Ք/Ա)-ի վերաբերյալ						վերոհիշյալը	
12	16 դեկ	ուրբ	Քննարկում ՓԾ-ի հետ (Ք/Ա)-ի վերաբերյալ						վերոհիշյալը	
13	17 դեկ	շար	Քննարկում ՓԾ-ի հետ (Ք/Ա)-ի վերաբերյալ, հարցաթերթերի հավաքում						վերոհիշյալը	
14	18 դեկ	կիր	Ներքին հանդիպում						վերոհիշյալը	
15	19 դեկ	երկ	(Ք/Ա)-ի ստորագրում⇒ ՀՓԾ-15 ⇒Հզնաժամային կառավարման պետական ակադեմիա						վերոհիշյալը	
16	20 դեկ	երք	Հապոնիայի դեսպանատուն հաշվետվության ներկայացում, Երևան(16:15) SU1861→Մոսկվա (18:25) Մոսկվա (20:00) SU260 →						ինքնաթիռով	
17	21 դեկ	Չոր	Նարիտա (11:40)							

ՓԾ : Փրկարար ծառայություն

2.3 Երրորդ դաշտային հետազոտություն

No.	ամսաթիվ	օր	JICA		Խորհրդատու				Իջևանում
			1, 2, 3	4	5	6	7	8	
			Կացուտոշի Ֆուշիմի / Խմբի ղեկավար Հիրոմիցու Մուրաի//Ծրագրի համակարգող Ռուզան Կոջիկյան /Ծրագրի համակարգող (JICA Ուզբեկիստանի գրասենյակ)	Միֆումի Նակատանի /Ծրագրի համակարգող	Տակեֆումի Մայումի (ISEC) Ծրագրի մենեջեր/ Հակահրդեհային համակարգ/ Մարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախագծող 2	Ացուշի Մաեո (ISEC) Ծրագրի ղեկավարի տեղակալ/ Մարքավորումների շահագործման և սպասարկման նախագծող 1	Նորույկի Կամիհաշի (KEI) Մարքավորումների նախաձեռնող 1/ Գնումների նախագծող 2/	Վարդիթեր Հարությունյան Թարգմանիչ	
1	16 ապր	կիր		Հանեդա (00:01) QR813 →Դոհա (05:50) Դոհա QR285 (20:55) →				Փաստաթղթերի թարգմանություն(Ք/Ա նախագիծ և այլ փաստաթղթեր)	ինքնաթիռով
2	17 ապր	Երկ	< Մուրա > Տաշկենտ (04:45) SU1871 →Մոսկվա (07:05) Մոսկվա SU1860 (09:55)→Երևան (13:45)	Երևան (00:55) Ներքին հանդիպում(Ք/Ա-ի քննարկում / փոփոխում (նախագիծ))				Փաստաթղթերի թարգմանություն(Ք/Ա նախագիծ և այլ փաստաթղթեր)	Երևան
3	18 ապր	երք	Ք/Ա-ի քննարկում ՓԾ-ի հետ Նախապատրաստական հետազոտության զեկույցի նախագծի բացատրություն						վերոհիշյալը
4	19 ապր	Չոր	< Ֆուչիմ > Տաշկենտ(04:45) SU1871 →Մոսկվա (07:05) Մոսկվա SU1860 (09:55)→Երևան (13:45)	Ք/Ա-ի և նախագծի առաձնահատուկությունների քննարկում ՓԾ-ի հետ					վերոհիշյալը
5	20 ապր	հնգ	Ք/Ա-ի և նախագծի առաձնահատուկությունների քննարկում ՓԾ-ի հետ, քաղաքապարության այց ԱԻՆ						վերոհիշյալը
6	21 ապր	ուրբ	Ք/Ա-ի ստորագրում, Հապոնիայի դեսպանատուն հաշ վետվության ներկայացում						վերոհիշյալը
7	22 ապր	շար	Երևան (14:45) SU1861 → Մոսկվա (16:45) Մոսկվա SU1870 (20:55) →Տաշկենտ(13:45)→	Երևան (03:25) QR286 →Դոհա (05:25) Դոհա (07:00) QR812 → Հանեդա (22:40)	Բաղադրիչ նախագծի ծրագրային ապահովման քննարկում ՓԾ-ի հետ			Փաստաթղթերի թարգմանություն (հաշ վետվություն և այլ փաստաթղթեր)	վերոհիշյալը
8	23 ապր	կիր	Տաշկենտ(02:45) →		Երևան (03:25) QR286→ Դոհա (05:25) Դոհա (07:00) QR812 → Հանեդա (22:40)			Փաստաթղթերի թարգմանություն (հաշ վետվություն և այլ փաստաթղթեր)	ինքնաթիռով

ԱԻՆ: ՀՀ Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

ՓԾ: Փրկարար ծառայություն

3. Շահագրգիռ անձանց (հարցման մասնակիցների) ցուցակ

Անուն Ազգանուն	Կամակերպչություն/Պաշտոն
(1) ՀՀ-ում Ճապոնիայի Դեսպանություն	
Էյջի Տագուչի	Դեսպան
Մեգումի Մաեկավա	Երկրորդ քարտուղար
(2) ՄԱԿ-Ի Զարգացման Ծրագիր (UNDP), ներկայացչություն Հայաստանում	
Արմեն Չիլինգարյան	Ծրագրի համակարգող
(3)Շվեյցարիայի զարգացման և համագործակցության գործակալություն	
Սերգեյ Հովհաննիսյան	Ծրագրի համակարգող
(4) ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն (ԱԻՆ)	
Արմեն Երիցյան	Նախարար (նախկին)
Դավիթ Տոնոյան	Նախարար (գործող)
Համլետ Հակոբյան	Փոխնախարար
Սոֆիա Հարությունյան	Նախարարի խորհրդատու
Մարիամ Գևորգյան	Արտաքին հարաբերությունների վարչության պետ
Վահագն Օհանյան	Աշխատակազմի պետի տեղակալ (ֆինանսներ)
ՃՀնաժամային Կառավարման Պետական Ակադեմիա (ՃԿՊԱ)	
Համլետ Մաթևոսյան	Ռեկտոր
Ղարիբյան Հայկուհի	Ռեկտորի տեղակալ
Գևորգ Հովակիմյան	Փրկարարական հետազոտությունների Ֆակուլտետի դեկան
(5) Փրկարարական գործակալություն	
(ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության փրկարար ծառայություն. ՓԾ)	
Մուշեղ Ղազարյան	ՓԾ տնօրեն
Վրեժ Գաբրիելյան	ՓԾ տնօրենի տեղակալ
Պավել Գյոզալյան	Մարդասիրական արձագանքման կենտրոնի պետ (նախկին)
Սարոյան Արսեն	Փրկարար ուժերի վարչության պետ (նախկին)
Հովանես Եմիշյան	Փրկարար ուժերի վարչության պետ (գործող)
Սարգիս Կյուրեղյան	Փրկարար ուժերի վարչության բաժնի պետ
Կարեն Բաբասյան	Նախագծման ավագ աշխատակից, բնակչության պաշտպանության և աղետների հետևանքների վերացման կառավարման վարչություն
Մկրտիչ Ուլիխանյան	Օպերատիվ կառավարման վարչության պետի տեղակալ
Լոգիստիկայի և տեխնիկական սպասարկման վարչություն	
Գագիկ Կիրակոսյան	Աշխատաժողովների սպասարկման ՓԾ-ի մենեջեր
Harutyunyan Mher	Մարքավորումների պահպանման մենեջեր
Երևան քաղաքի փրկարարական վարչության	
Կամո Ոսկանյան	No. 8 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ
Հրաչ Հովաննիսյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Լևոն Ղարախանյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Աշոտ Հովհաննիսյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Մուշեղ Խաչատրյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Վիտալի Միղդոև	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Անաստոլի Ղուկասյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Հրայր Դավթյան	պետ, No. 15 Հրշեջ փրկարարական ջոկատ
Գևորգ Հակոբյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր
Համլետ Կոտողյան	Հրշեջ-սանդուղային մեքենայի օպերատոր

Անուն Ազգանուն	Կազմակերպչություն/Պաշտոն
Մարզային փրկարարական վարչություն	
Շիրակի մարզ	
Արթուր Կարապետյան	Շիրակի մարզի փրկարարական շտաբի պետ
Արմեն Կիրակոսյան	No. 48 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Գյումրի)
Արթուր Ավետիսյան	No. 49 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Արթիկ)
Հովիկ Կարապետյան	No. 50 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Ամասիա)
Արտավազդ Գրիգորյան	No. 51 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Մարալիկ)
Վահագն Դանիելյան	No. 52 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Աշոցք)
Վարդան Հարությունյան	No. 53 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Ախուրյան)
Լոռու մարզ	
Արթուր Ծատինյան	Լոռու մարզի փրկարարական շտաբի պետի տեղակալ
Սաշիկ Ղազարյան	No. 37 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Վանաձոր)
Հովիկ Սահակյան	No. 38 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Վանաձոր)
Սերյան Խաչատրյան	No. 39 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Գուգարք)
Արմեն Բարսեղյան	No. 40 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Ալավերդի)
Արթուր Նալբանդյան	No. 40 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի ենթակայանի պետ (Ալավերդի)
Սերգեյ Ղարաքեշյան	No. 41 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Ստեփանավան)
Սերոբ Գաբրիելյան	No. 42 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Սպիտակ)
Հովսեփ Արշակյան	No. 43 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Տաշիր)
Սյունիքի մարզ	
Բագրատ Զաքարյան	Սյունիքի մարզի փրկարարական շտաբի պետ
Դավիթ Աստրյան	No. 54 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Կապան)
Անդրանիկ Սահակյան	No. 55 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Գորիս)
Վահե Հովհաննիսյան	No. 56 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Մեղրի)
Նարեկ Ավագյան	No. 56 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի ենթակայանի պետ (Մեղրի)
Գարիկ Հովսեփյան	No. 57 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Սիսյան)
Արայիկ Մկրտչյան	No. 58 Հրշեջ փրկարարական ջոկատի պետ (Քաջարան)
(6) Քաղաքաշինական պետական տեսչության (ՔՇՏ)	
Աղասի Հովսեփյան	Ճարտարագիտության և արդյունաբերական ստանդարտների վարչության պետ
Օվսաննա	Ճարտարագիտության և արդյունաբերական ստանդարտների վարչության պետի տեղակալ
(7) Դիլեր / Աշխատաժողովների սպասարկում (ՓԾ-ի հետ պայմանագիր)	
Վիգեն Գևորգյան	Նախագահ, MBR ՍՊԸ
(8) Իսուզու մոթորսի դիլեր	
Արշակ Վարդանյան	Առևտրի մենեջեր, Գրանդ ավտո ՍՊԸ
(9) Վրաստանի առաքիչ	
Տոնիաս Բոն	Ծրագրի մենեջեր, M.G. Միջազգային կորպորացիա

4. Քննարկման արջանագրություն(Ք/Ա)

4.1 Առաջին հետազոտություն

Minutes of Discussions
on the Preparatory Survey
for the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment
in the Republic of Armenia

In response to the request from the Government of the Republic of Armenia (hereinafter referred to as "Armenia") and the Government of Japan decided to conduct a Preparatory Survey for the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment (hereinafter referred to as "the Project") and entrusted the Preparatory Survey to Japan International Cooperation Agency (hereinafter referred to as "JICA").

JICA sent the Preparatory Survey Team for the Outline Design (first field survey) (hereinafter referred to as "the Team") to Armenia, headed by Mr. Hiroyuki HAYASHI, Senior Advisor to the Director General, Industry Development and Public Policy Department, JICA, and is scheduled to stay in the country from September 18 to October 12, 2016.

The Team held a series of discussions with the officials concerned of the Government of Armenia and conducted a field survey in the Project area. In the course of the discussions, both sides have confirmed the main equipment described in the attached sheets. JICA will send the Preparatory Survey Team for the Outline Design (second field survey) to Armenia around December 2016.

The language of this Minutes of Discussion is English, of which 2 authentic copies will be signed officially by both sides.

Yerevan, October 07, 2016

Mr. Hiroyuki HAYASHI
Leader
Preparatory Survey Team
Japan International Cooperation Agency
Japan

Mr. Mushegh GHAZARYAN
Director
Rescue Service
Ministry of Emergency Situations
Republic of Armenia

ATTACHMENT

1. Objective of the Project
   The objective of the Project is to improve the rescue performances for the scenes of emergency by procurement of the fire-rescue equipment, thereby contributing to economic and social development in the Project areas.

2. Title of the Project submitted by the Government of Armenia
   Both sides confirmed the title of the Project as "the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment", modified from the Project title in the verbal note for request "the Project for the Improvement of Fire Equipments".

3. Project Sites in Armenia
   Both sides confirmed that the sites in Armenia will be as follows: Lori, Shirak, and Syunik Marzes, which are shown in Annex 1.

4. Line Agency and Executing Agency
   Both sides confirmed the line agency and executing agency to be as follows:

   4-1. The line agency is the Ministry of Emergency Situations, which would be the agency to supervise the executing agency.

   4-2. The executing agency is the Rescue Service. The executing agency shall coordinate with all the relevant agencies to ensure smooth implementation of the Project and ensure that the Undertakings are taken by relevant agencies properly and on time. The organization charts are shown in Annex 2.

5. Equipment requested by the Government of Armenia

   5-1. As a result of discussions, both sides confirmed that the equipment requested by the Government of Armenia is as follows, of which details are provided in Annex 3:

   (1) 36 fire trucks and 3 ladder trucks,
   (2) spare parts, and
   (3) other equipment.

   5-2. The number of the fire trucks and ladder trucks to be provided by the Government of Japan will be examined through technical and financial analysis by the Japanese side and will be proposed to the Armenian side.

   5-3. JICA will assess the appropriateness of the above requested equipment through the survey and will report findings to the Government of Japan. The final list of equipment of the Project would be approved by the Government of Japan.

6. Japanese Grant Scheme

6-1. Both sides confirmed and the Armenian side accepted the Japanese Grant Scheme and its procedures as described in Annex 4, Annex 5 and Annex 6, and necessary measures to be taken by the Government of Armenia.

6-2. The Armenian side accepts the responsibility for the necessary measures as described in Annex 5, for smooth implementation of the Project, as a condition for the Japanese Grant to be implemented. The detailed contents of the Annex 5 will be worked out during the survey and shall be agreed no later than by the Explanation of the Draft Preparatory Survey Report.
The contents of Annex 5 will be used to determine the followings:
(1) The scope of the Project,
(2) The timing of the Project implementation, and
(3) Timing and possibility of budget allocation.
Contents of Annex 5 will be updated as the Preparatory Survey progresses, and will finally be the Attachment to the Grant Agreement.

7. Schedule of the Survey

7-1. The Team will proceed with further survey as Preparatory Survey Team for the Outline Design (second field survey) in Armenia in December 2016.

7-2. JICA prepares a draft Preparatory Survey Report in English and sends a mission to Armenia in order to explain its contents around April 2017.

7-3. If the contents of the draft Preparatory Survey Report is accepted in principle and the Undertakings are fully agreed with the Armenian side, JICA will complete the final report in English and send it to Armenia around July 2017.

7-4. The above schedule is tentative and subject to change.

8. Other Relevant Issues

8-1. Rescue Service uses the mobile workshop (vehicle for on-site repairing works), which is the key element to provide the proper maintenance of the fire trucks in the project sites in Armenia.

Annex 1 Project Sites in Armenia
Annex 2 Organization Chart
Annex 3 List of equipment requested by the Government of Armenia
Annex 4 Japanese Grant
Annex 5 Flow Chart of Japanese Grant Procedures
Annex 6 Financial Flow of Japanese Grant

Annex 1

PROJECT SITES IN ARMENIA

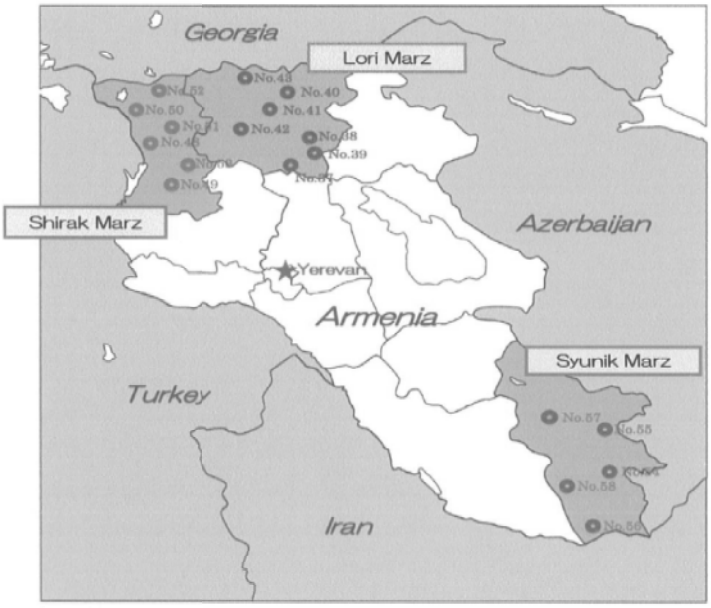

Note

Lori Marz (7 Brigades)	Shirak Marz (6 Brigades)	Syunik Marz (5 Brigades)
No.37 Vanadzor FFRB	No.48 Gyumri FFRB	No.54 Kapan FFRB
No.38 Vanadzor FFRB	No.49 Artik FFRB	No.55 Goris FFRB
No.39 Gugarq FFRB	No.50 Amasia FFRB	No.56 Meghri FFRB
No.40 Tumanyan FFRB	No.51 Ani FFRB	No.57 Sisian FFRB
No.41 Stephanavan FFRB	No.52 Ashotsq FFRB	No.58 Qajaran FFRB
No.42 Spitak FFRB	No.53 Akhuryan FFRB	
No.43 Tashir FFRB		

Locations of Surveyed Fire Fighting & Rescue Brigade (FFRB)

Annex 2

ORGANIZATION CHART

Rescue Service of the Ministry of Emergency Situations of Republic of Armenia

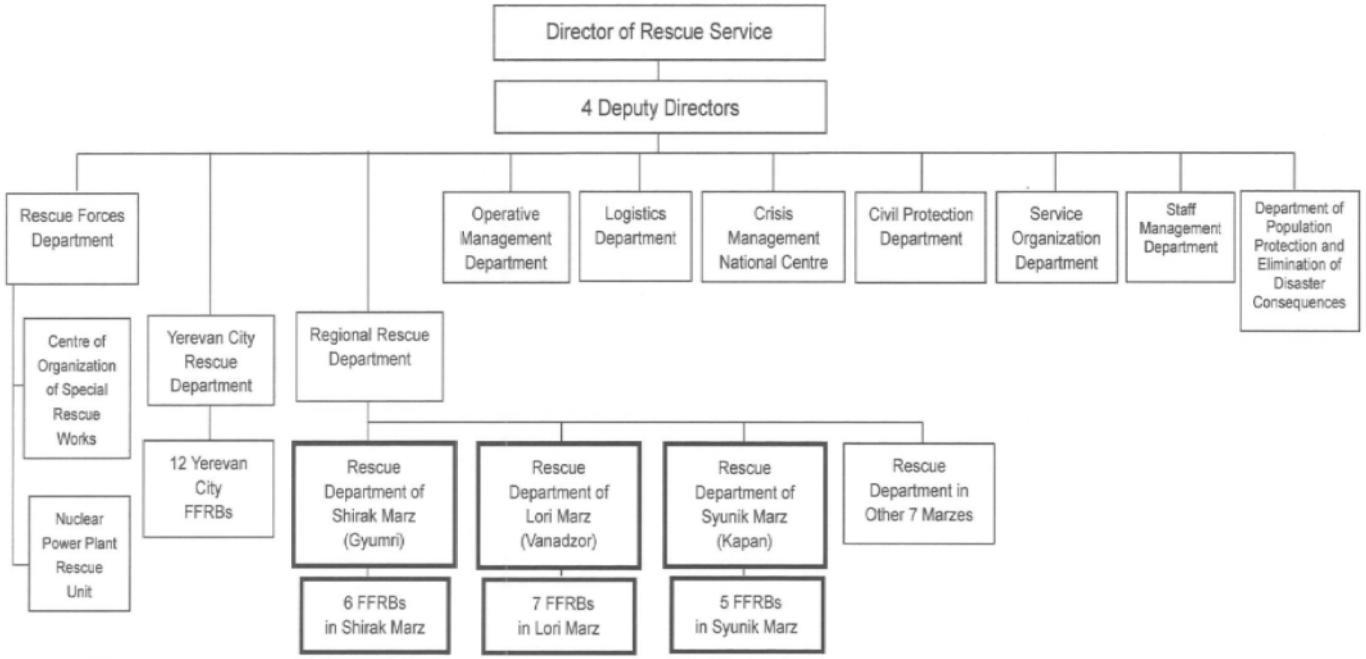

Note: **FFRB** means Fire Fighting & Rescue Brigade

Marz(es) is Region(s) in Armenia.

Annex 3

LIST OF EQUIPMENT REQUESTED BY THE GOVERNMENT OF ARMENIA

No.	FFRB		City	Quantity of Original Request	
				Fire Truck	Ladder Truck
1	No. 37	Vanadzor	Lori	2	1
2	No. 38	Vanadzor	Lori	2	---
3	No. 39	Gugark	Lori	2	---
4	No. 40	Tumanyan	Lori	2	---
5	No. 41	Stepanavan	Lori	2	---
6	No. 42	Spitak	Lori	2	---
7	No. 43	Tashir	Lori	2	---
8	No. 48	Gyumri	Shirak	2	1
9	No. 49	Artik	Shirak	2	---
10	No. 50	Amasya	Shirak	2	---
11	No. 51	Ani	Shirak	2	---
12	No. 52	Ashotsk	Shirak	2	---
13	No. 53	Akhuryan	Shirak	2	---
14	No. 54	Kapan	Syunik	2	1
15	No. 55	Goris	Syunik	2	---
16	No. 56	Meghri	Syunik	2	---
17	No. 57	Sisian	Syunik	2	---
18	No. 58	Qajaran	Syunik	2	---
		Total		36	3

Annex 4

JAPANESE GRANT

The Japanese Grant (hereinafter referred to as the "Grant") is non-reimbursable fund provided to a recipient country to procure the facilities, equipment and services (engineering services and transportation of the products, etc.) for its economic and social development in accordance with the relevant laws and regulations of Japan. The Grant is not supplied through the donation of materials as such.
Based on a JICA law which was entered into effect on October 1, 2008 and the decision of the GOJ, JICA has become the executing agency of the Japanese Grant for Projects for construction of facilities, purchase of equipment, etc.

1. Grant Procedures

The Grant is supplied through following procedures :

- Preparatory Survey
  - The Survey conducted by JICA
- Appraisal &Approval
  - -Appraisal by the GOJ and JICA, and Approval by the Japanese Cabinet
- Authority for Determining Implementation
  - -The Notes exchanged between the GOJ and a recipient country
- Grant Agreement (hereinafter referred to as "the G/A")
  - -Agreement concluded between JICA and a recipient country
- Implementation
  - -Implementation of the Project on the basis of the G/A

2. Preparatory Survey

(1) Contents of the Survey

The aim of the preparatory Survey is to provide a basic document necessary for the appraisal of the Project made by the GOJ and JICA. The contents of the Survey are as follows:

- Confirmation of the background, objectives, and benefits of the Project and also institutional capacity of relevant agencies of the recipient country necessary for the implementation of the Project.
- Evaluation of the appropriateness of the Project to be implemented under the Grant Scheme from a technical, financial, social and economic point of view.
- Confirmation of equipment agreed between both parties concerning the basic concept of the Project.
- Preparation of an outline design of the Project.
- Estimation of costs of the Project.

The contents of the original request by the recipient country are not necessarily approved in their initial form as the contents of the Grant project. The Outline Design of the Project is confirmed based on the guidelines of the Japanese Grant scheme.

JICA requests the Government of the recipient country to take whatever measures necessary to achieve its self-reliance in the implementation of the Project. Such measures must be guaranteed even though they may fall outside of the jurisdiction of the organization of the recipient country which actually implements the Project. Therefore, the implementation of the Project is confirmed by all relevant organizations of the recipient country based on the Minutes of Discussions.

(2) Selection of Consultants

For smooth implementation of the Survey, JICA employs (a) consulting firm(s). JICA selects (a) firm(s) based on proposals submitted by interested firms.

(3) Result of the Survey

JICA reviews the Report on the results of the Survey and recommends the GOJ to appraise the implementation of the Project after confirming the appropriateness of the Project.

3. Japanese Grant Scheme

(1) The E/N and the G/A

After the Project is approved by the Cabinet of Japan, the Exchange of Notes(hereinafter referred to as "the E/N") will be singed between the GOJ and the Government of the recipient country to make a pledge for assistance, which is followed by the conclusion of the G/A between JICA and the Government of the recipient country to define the necessary articles, in accordance with the E/N, to implement the Project, such as payment conditions, responsibilities of the Government of the recipient country, and procurement conditions.

(2) Selection of Consultants

In order to maintain technical consistency, the consulting firm(s) which conducted the Survey will be recommended by JICA to the recipient country to continue to work on the Project's implementation after the E/N and G/A.

(3) Eligible source country

Under the Grant, in principle, Japanese products and services including transport or those of the recipient country are to be purchased. The Grant may be used for the purchase of the products or services of a third country, if necessary, taking into account the quality, competitiveness and economic rationality of products and services necessary for achieving the objective of the Project. However, the prime contractors, namely, constructing and procurement firms, and the prime consulting firm are limited to "Japanese nationals", in principle.

(4) Necessity of "Verification"

The Government of the recipient country or its designated authority will conclude contracts denominated in Japanese yen with Japanese nationals, in principle. Those contracts shall be verified by JICA. This "Verification" is deemed necessary to fulfill

accountability to Japanese taxpayers.

(5) Major undertakings to be taken by the Government of the Recipient Country

In the implementation of the Grant Project, the recipient country is required to undertake such necessary measures as Annex 5. The Japanese Government requests the Government of the recipient country to exempt all customs duties, internal taxes and other fiscal levies such as VAT, commercial tax, income tax, corporate tax, resident tax, fuel tax, but not limited, which may be imposed in the recipient country with respect to the supply of the products and services under the verified contract, since the Grant fund comes from the Japanese taxpayers.

(6) "Proper Use"

The Government of the recipient country is required to maintain and use properly and effectively the facilities constructed and the equipment purchased under the Grant, to assign staff necessary for this operation and maintenance and to bear all the expenses other than those covered by the Grant.

(7) "Export and Re-export"

The products purchased under the Grant should not be exported or re-exported from the recipient country.

(8) Banking Arrangements (B/A)

a) The Government of the recipient country or its designated authority should open an account under the name of the Government of the recipient country in a bank in Japan (hereinafter referred to as "the Bank"), in principle. JICA will execute the Grant by making payments in Japanese yen to cover the obligations incurred by the Government of the recipient country or its designated authority under the Verified Contracts.

b) The payments will be made when payment requests are presented by the Bank to JICA under an Authorization to Pay (A/P) issued by the Government of the recipient country or its designated authority.

(9) Authorization to Pay (A/P)

The Government of the recipient country should bear an advising commission of an Authorization to Pay and payment commissions paid to the Bank.

(10) Environmental and Social Considerations

The Government of the recipient country must carefully consider environmental and social impacts by the Project and must comply with the environmental regulations of the recipient country and JICA Guidelines for Environmental and Social Consideration (April, 2010) .

(11) Monitoring

The Government of the recipient country must take their initiative to carefully monitor the progress of the Project in order to ensure its smooth implementation as part of their responsibility in the G/A, and must regularly report to JICA about its status by using the Project Monitoring Report (PMR).

(12) Safety Measures

The Government of the recipient country must ensure that the safety is highly observed during the implementation of the Project.

(13) Construction Quality Control Meeting

Construction Quality Control Meeting (hereinafter referred to as the "Meeting") will be held for quality assurance and smooth implementation of the Works at each stage of the Works. The member of the Meeting will be composed by the Client, the Consultant, the Contractor and JICA. The functions of the Meeting are as followings:

a) Sharing information on the objective, concept and conditions of design, before start of construction.
b) Discussing the issues affecting Works such as construction progress, modification of the design, test, inspection, safety control and the Client's obligation progress, during of construction.

Annex 5

FLOW CHART OF JAPANESE GRANT PROCEDURES

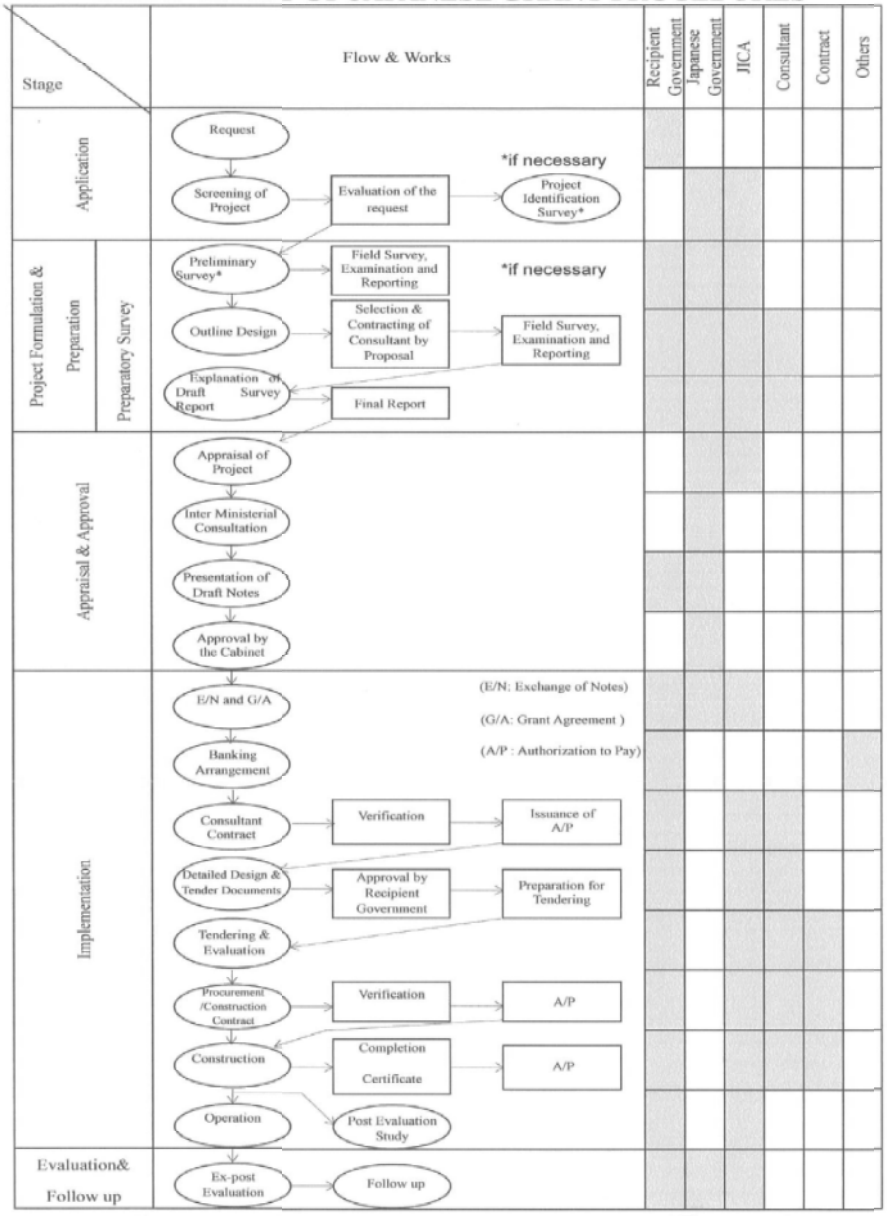

Annex 6

FINANCIAL FLOW OF JAPANESE GRANT

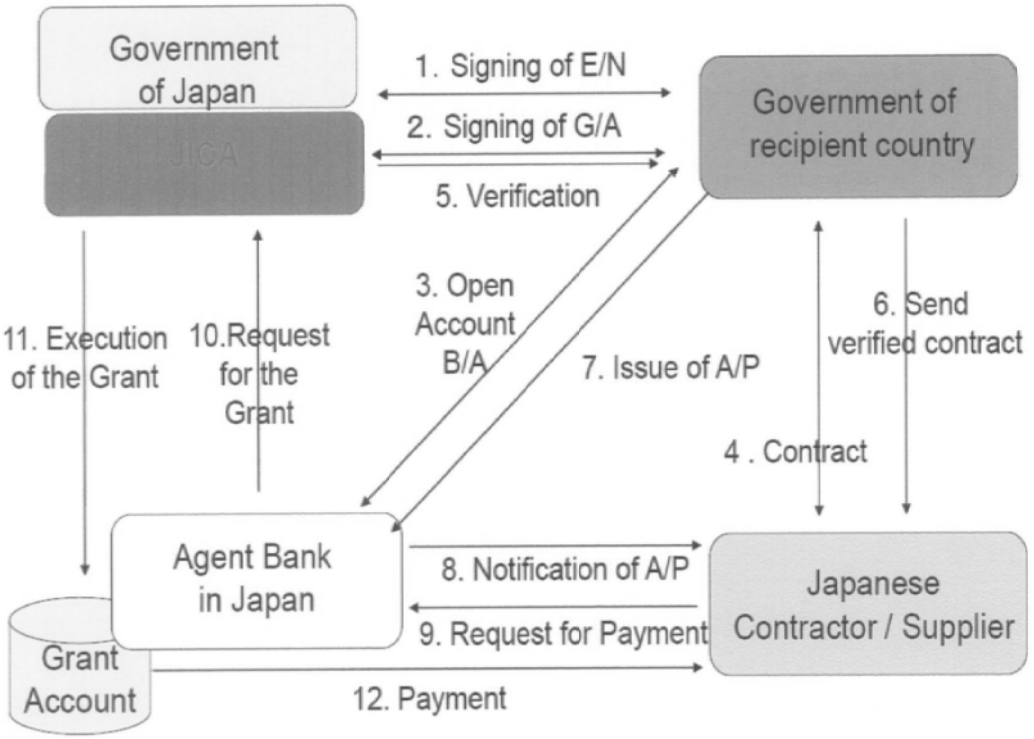

4.2 Երկրորդ հետազոտություն

Minutes of Discussions
on the Preparatory Survey (Second Field Survey)
for the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment
in the Republic of Armenia

In response to the request from the Government of the Republic of Armenia (hereinafter referred to as "Armenia"), Japan International Cooperation Agency (hereinafter referred to as "JICA") dispatched the Preparatory Survey Team for the Outline Design (second field survey) (hereinafter referred to as "the Team") of the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment (hereinafter referred to as "the Project") to Armenia, headed by Mr. Hiroyuki HAYASHI, Senior Advisor to the Director General, Industry Development and Public Policy Department, JICA, from December 6 to December 20, 2016. The Team held a series of discussions with the officials of the Government of Armenia. In the course of the discussions, both sides have confirmed the main items shown in the attached sheets.

The language of this Minutes of Discussion is English, of which 2 authentic copies will be signed officially by both sides.

Yerevan, December 19, 2016

Mr. Hiroyuki HAYASHI
Leader
Preparatory Survey Team
Japan International Cooperation Agency
Japan

Mr. Mushegh GHAZARYAN
Director
Rescue Service
Ministry of Emergency Situations
Republic of Armenia

ATTACHMENT

1. The Preparatory Survey for Outline Design

1-1. In the Minutes of Discussions on the Preparatory Survey for Outline Design (first field survey) in October, 2016, both sides confirmed the basic contents of the Project; objective of the Project, title of the Project, the Project sites in Armenia, responsible authority for the Project, the items requested by the Government of Armenia, procedures and basic principles of Japanese Grant, and the schedule of the Survey.

1-2. During the Preparatory Survey for the Outline Design (second field survey) in December, 2016, the Armenian side presented the allocation and operation plan for the equipment to the Team, and the Team confirmed the necessity of the following items:

1) 36 fire trucks
2) 3 ladder trucks
3) mobile workshop vehicle(s), and
4) spare parts.

And the detailed information on the items is presented in Annex 1.

2. Necessary Measures for the Procedures of Japanese Grant

2-1. As for the monitoring of the implementation of the Project, JICA requires the Armenian side to submit the Project Monitoring Report, the form of which is attached as Annex 2.

2-2. The Armenian side agreed to take the necessary measures, as described in Annex 3, for smooth implementation of the Project. The contents of Annex 3 will be elaborated and refined during the Preparatory Survey and be agreed in the mission dispatched for explanation of the Draft Preparatory Survey Report.

The contents of Annex 3 will be updated as the Preparatory Survey progresses will be used as an attachment to the Grant Agreement.

3. Schedule of the Survey

3-1. JICA prepares a Draft Preparatory Survey Report in English and sends a mission to Armenia in order to explain its contents around April 2017.

3-2. If the contents of the Draft Preparatory Survey Report are accepted and the undertakings for the Project are fully agreed by the Armenian side, JICA will finalize the Preparatory Survey Report and send it to Armenia around July 2017.

3-3. The above schedule is tentative and subject to change.

Annex 1 List of items requested by the Government of Armenia
Annex 2 Project Monitoring Report (template)
Annex 3 Major Undertakings to be taken by the Government of Armenia

Annex 1

LIST OF ITEMS REQUESTED BY THE GOVERNMENT OF ARMENIA

1. Main Components

No.	FFRB		Marz	Quantity of Original Request	
				Fire Truck	Ladder Truck
1	No. 37	Vanadzor	Lori	2	1
2	No. 38	Vanadzor	Lori	2	---
3	No. 39	Gugark	Lori	2	---
4	No. 40	Tumanyan	Lori	2	---
5	No. 41	Stepanavan	Lori	2	---
6	No. 42	Spitak	Lori	2	---
7	No. 43	Tashir	Lori	2	---
8	No. 48	Gyumri	Shirak	2	1
9	No. 49	Artik	Shirak	2	---
10	No. 50	Amasya	Shirak	2	---
11	No. 51	Ani	Shirak	2	---
12	No. 52	Ashotsk	Shirak	2	---
13	No. 53	Akhuryan	Shirak	2	---
14	No. 54	Kapan	Syunik	2	1
15	No. 55	Goris	Syunik	2	---
16	No. 56	Meghri	Syunik	2	---
17	No. 57	Sisian	Syunik	2	---
18	No. 58	Qajaran	Syunik	2	---
		Total		36	3

Note: **FFRB** means Fire Fighting & Rescue Brigade

2. Mobile Workshop Vehicle(s)

Mobile workshop vehicle(s) with portable compressor(s) and portable welding machine(s): To be deployed to Yerevan

3. Spare Parts

Adequate quantity of spare parts

Annex 2
G/A NO. XXXXXXX
PMR prepared on DD/MM/YY

Project Monitoring Report
on
the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment
Grant Agreement No. XXXXXXX
Month, 20XX

Organizational Information

Signer of the G/A (Recipient)	Person in Charge (Designation) Contacts Address: Phone/FAX: Email:
Executing Agency	**Rescue Service of the Ministry of Emergency Situations of the Republic of Armenia** Person in Charge (Designation) Mr. Mushegh GHAZARYAN Contacts Address: RA, Yerevan, 0054, A. Mikoyan Street 109/8 Phone/FAX: +374-10-31-78-01 Email: mushegh.ghazaryan@mes.am
Line Ministry	**Ministry of Emergency Situations of the Republic of Armenia** Person in Charge (Designation) Mr. Gagik HAYRAPETYAN Contacts Address: RA, Yerevan, 0054, A. Mikoyan Street 109/8 Phone/FAX: +374-10-31-77-66 / +374-10-36-02-87 Email: gagik.hayrapetyan@mes.am

General Information:

Project Title	
E/N	Signed date: Duration:
G/A	Signed date: Duration:
Source of Finance	Government of Japan: Not exceeding JPY _____ mil. Government of Armenia: AMD_____

*JPY: Japanese Yen, AMD: Armenian Dram

1

1. Project Description

1-1 Project Objective

1-2 Project Rationale

- Higher-level objectives to which the project contributes (national/regional/sectoral policies and strategies)
- Situation of the target groups to which the project addresses

1-3 Indicators for measurement of "Effectiveness"

Quantitative indicators to measure the attainment of project objectives		
Indicators	Original (Yr)	Target (Yr)
Qualitative indicators to measure the attainment of project objectives		

2. Details of the Project

2-1 Location

Components	Original *(proposed in the outline design)*	Actual
1.		

2-2 Scope of the work

Components	Original* *(proposed in the outline design)*	Actual*
1.		

Reasons for modification of scope (if any).

(PMR)

2-3 Implementation Schedule

Items	Original		Actual
	(proposed in the outline design)	*(at the time of signing the Grant Agreement)*	

Reasons for any changes of the schedule, and their effects on the project (if any)

2-4 Obligations by the Recipient
Progress of Specific Obligations
See Attachment 2.

2-5 Project Cost

2-5-1 Cost Borne by the Grant (Confidential until the Completion of Bidding)

Components			Cost (Million JPY)	
	Original *(proposed in the outline design)*	Actual *(in case of any modification)*	Original[1),2)] *(proposed in the outline design)*	Actual
	1.			
Total				

Note: 1) Date of estimation:
2) Exchange rate: 1 US Dollar = JPY

2-5-2 Cost Borne by the Recipient

Components			Cost (1,000AMD)	
	Original *(proposed in the outline design)*	Actual *(in case of any modification)*	Original[1),2)] *(proposed in the outline design)*	Actual
	1.			

Note: 1) Date of estimation:
2) Exchange rate: 1 US Dollar =

Reasons for the remarkable gaps between the original and actual cost, and the countermeasures (if any)

(PMR)

2-6 Executing Agency

- Organization's role, financial position, capacity, cost recovery etc.,
- Organization Chart including the unit in charge of the implementation and number of employees.

Original *(at the time of outline design)* name: role: financial situation: institutional and organizational arrangement (organogram): human resources (number and ability of staff):
Actual *(PMR)*

3. Operation and Maintenance (O&M)

3-1 Physical Arrangement

- Plan for O&M (number and skills of the staff in the responsible division or section, availability of manuals and guidelines, availability of spare parts, etc.)

Original *(at the time of outline design)*
Actual *(PMR)*

3-2 Budgetary Arrangement

- Required O&M cost and actual budget allocation for O&M

Original *(at the time of outline design)*
Actual *(PMR)*

4. Potential Risks and Mitigation Measures

- Potential risks which may affect the project implementation, attainment of objectives, sustainability
- Mitigation measures corresponding to the potential risks

Assessment of Potential Risks (*at the time of outline design)*
N/A

5. Evaluation and Monitoring Plan (after the work completion)

5-1 Overall Evaluation

Please describe your overall evaluation on the project.

5-2 Lessons Learnt and Recommendations

Please raise any lessons learned from the project experience, which might be valuable for the future assistance or similar type of projects, as well as any recommendations, which might be beneficial for better realization of the project effect, impact and assurance of sustainability.

5-3 Monitoring Plan of the Indicators for Post-Evaluation

Please describe monitoring methods, section(s)/department(s) in charge of monitoring, frequency, the term to monitor the indicators stipulated in 1-3.

Attachment

1. Project Location Map
2. Specific obligations of the Recipient which will not be funded with the Grant
3. Check list for the Contract (including Record of Amendment of the Contract/Agreement and Schedule of Payment)
4. Report on Proportion of Procurement (Recipient Country, Japan and Third Countries) (PMR No. 4 only)
5. Pictures (by JPEG style by CD-R) (PMR No.4 only)
6. Equipment List (PMR No.4 only)

Report on Proportion of Procurement (Recipient Country, Japan and Third Countries)
(Actual Expenditure by Equipment)

	Domestic Procurement (Recipient Country) A	Foreign Procurement (Japan) B	Foreign Procurement (Third Countries) C	Total D
Equipment Cost	(A/D%)	(B/D%)	(C/D%)	
Design and Supervision Cost (Consulting Service)	(A/D%)	(B/D%)	(C/D%)	
Total	(A/D%)	(B/D%)	(C/D%)	

Annex 3

Major Undertakings to be taken by the Government of Armenia

1. Specific Obligations of the Government of Armenia which will not be Funded with the Grant

(1) Before the Bidding

No.	Items	Deadline	In charge	Estimated Cost	Ref.
1	To open bank account (B/A)	within 1 month after G/A	Central Bank of the Republic of Armenia		
2	To issue A/P to a bank in Japan (the Agent Bank) for the payment to the consultant	within 1 month after the signing of the contract	RS		
3	To submit Project Monitoring Report No. 1 (with the result of Detailed Design)	before preparation of bidding documents	RS		

(B/A: Banking Arrangement, A/P: Authorization to pay, N/A: Not Applicable)

(2) During the Project Implementation

No.	Items	Deadline	In charge	Estimated Cost	Ref.
1	To issue A/P to a bank in Japan (the Agent Bank) for the payment to the Supplier(s)		RS		
2	To bear the following commissions to a bank in Japan for the banking services based upon the B/A 1) Advising commission of A/P 2) Payment commission for A/P		RS		
3	To ensure prompt customs clearance and to assist the Supplier(s) with inland transportation in recipient country		RS		
4	To accord Japanese nationals and/or physical persons of third countries whose services may be required in connection with the supply of the products and the services such facilities as may be necessary for their entry into the country of the Recipient and stay therein for the performance of their work		RS		
5	To ensure that customs duties, internal taxes and other fiscal levies which may be imposed in the country of the Recipient with respect to the purchase of the products and/or the services be exempted		RS		
6	To submit Project Monitoring Report No. 2 after the signing of contract		RS		
7	To secure and clear the parking spaces for each fire station		RS		
8	To submit Project Monitoring Report No. 3 after handover the equipment		RS		
9	To ensure that the maintenance and safe operation training costs(daily allowance, transportation, lodging, fuel, etc.) for fire service staffs will be covered under the Project		RS		
10	To submit Project Monitoring Report No. 4(final)	within 2 weeks after the completion of technical trainings	RS		

1

(3) After the Project

No.	Items	Deadline	In charge	Estimated Cost	Ref.
1	To register the equipment provided under the Project		RS		
2	To maintain and use properly and effectively the equipment provided under the Grant 1) Allocation of operation and maintenance cost 2) Organization of operation and maintenance 3) Routine check/Periodic inspection	After completion of the Project	RS		
3	To ensure that the maintenance and safe operation training costs for fire service staff are covered		RS		

2. Other Obligations of the Government of Armenia Funded with the Grant

No.	Items	Deadline	Amount (Million Japanese Yen)*
1	To procure the equipment including the following transportation 1) Marine transportation of the products from Japan 2) Inland transportation from the port of disembarkation to Yerevan (CIP Yerevan)		
2	To implement detailed design, bidding support and procurement supervision (Consulting Service)		

* The Amount is provisional. This is subject to the approval of the Government of Japan.

4.3 Երրորդ հետազոտություն

Minutes of Discussions
on the Preparatory Survey for the Project for
the Improvement of Fire-Rescue Equipment
in the Republic of Armenia
(Explanation on Draft Preparatory Survey Report)

With reference to the minutes of discussions signed between the Rescue Service of the Ministry of Emergency Situations in the Republic of Armenia and the Japan International Cooperation Agency (hereinafter referred to as "JICA") on October 7, 2016 and December 19, 2016, and in response to the request from the Government of the Republic of Armenia (hereinafter referred to as "Armenia") dated August 11, 2014, JICA dispatched the Preparatory Survey Team (hereinafter referred to as "the Team") for the explanation of Draft Preparatory Survey Report (hereinafter referred to as "the Draft Report") for the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment in the Republic of Armenia (hereinafter referred to as "the Project"), headed by Mr. Katsutoshi FUSHIMI, Chief Representative of JICA Uzbekistan Office from April 17 to April 22, 2017.

As a result of the discussions, both sides agreed on the main items described in the attached sheets. The language of this Minutes of Discussion is English, of which 2 authentic copies will be signed officially by both sides.

Yerevan, April 21, 2017

Mr. Katsutoshi FUSHIMI
Leader
Preparatory Survey Team
Japan International Cooperation Agency
Japan

Mr. Mushegh GHAZARYAN
Director
Rescue Service
Ministry of Emergency Situations
Republic of Armenia

ATTACHMENT

1. Objective of the Project
   The objective of the Project is to improve the rescue performances for the scenes of emergency by procurement of the fire-rescue equipment, thereby contributing to improvement of the people's security in the Project sites.

2. Title of the Preparatory Survey
   Both sides confirmed the title of the Preparatory Survey as "the Preparatory Survey for the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment in the Republic of Armenia".

3. Project Sites
   Both sides confirmed that the sites of the Project are in Lori, Shirak, and Syunik Marzes, which are shown in Annex 1.

4. Responsible Authority for the Project
   Both sides confirmed the authorities responsible for the Project are as follows:

4-1. The Rescue Service of the Ministry of Emergency Situations will be the executing agency for the Project (hereinafter referred to as "the Executing Agency"). The Executing Agency shall coordinate with all the relevant authorities to ensure smooth implementation of the Project and ensure that the undertakings for the Project shall be taken care by relevant authorities properly and on time. The organization charts are shown in Annex 2.

4-2. The line ministry of the Executing Agency is the Ministry of Emergency Situations. The Ministry of Emergency Situations shall be responsible for supervising the Executing Agency on behalf of the Government of Armenia.

5. Contents of the Draft Report
   After the explanation of the contents of the Draft Report by the Team, the Armenian side agreed to its contents.

6. Cost Estimate
   Both sides confirmed that the cost estimate described in the Draft Report is provisional and will be examined further by the Government of Japan for its approval.

7. Confidentiality of the Cost Estimate and Technical Specifications
Both sides confirmed that the cost estimate and technical specifications in the Draft Report should never be duplicated or disclosed to any third parties until all the contracts under the Project are concluded.

8. Timeline for the Project Implementation
The Team explained to the Armenian side that the expected timeline for the project implementation is as attached in Annex 3.

9. Expected Outcomes and Indicators
Both sides agreed that key indicators for expected outcomes are as follows. The Armenian side will be responsible for the achievement of agreed key indicators targeted in year 2022 and shall monitor the progress based on these indicators.

[Quantitative indicators]

Indicators	Baseline 【actual performance in 2016】	Target (2022) 【3 years after project completion】
Average preparation time from issuance of dispatch order to dispatch of fire vehicle (in minutes)	More than 10 minutes	Below one minute
Availability of fire vehicles that can be dispatched within one minute from issuance of dispatch order (%)	0%	100%
Average time required from arrival on the site to beginning of the fire extingushing (in minutes)	More than 5 minutes	Below 5 minutes

[Qualitative indicators]

- Enabling safe, effective and efficient firefighting operations
- Improving safety of residents in the target areas as a result of enhanced firefighting capacities

10. Technical Assistance ("Soft Component" of the Project)

Considering the sustainable operation and maintenance of the equipment granted through the Project, following technical assistance is planned under the Project as the Soft Componetnt of the Project. The contents of the Soft Compornent are described in the Draft Report. The Armenian side confirmed to deploy necessary number of personnels (e.g. trainers, trainees from those concerned units/ departments/ agencies) who are appropriate and competent in terms of its purpose of the Soft Component as described in the Draft Report.

11. Undertakings of the Project

Both sides confirmed the undertakings of the Project as described in Annex 4. With regard to exemption of customs duties, internal taxes and other fiscal levies as stipulated in Annex 4, both sides confirmed that such customs duties, internal taxes and other fiscal levies include VAT, commercial tax, income tax and corporate tax, which shall be clarified in the bid documents by the Executing Agency during the implementation stage of the Project.

The Armenian side assured to take the necessary measures and coordination including allocation of the necessary budget which are preconditions of implementation of the Project. It is further agreed that the costs are indicative, i.e. at Outline Design level. More accurate costs will be calculated at the Detailed Design stage.

Both sides also confirmed that the Annex 4 will be used as an attachment of Grant Agreement (G/A).

12. Monitoring during the Implementation

The Project will be monitored by the Executing Agency and reported to JICA by using the form of Project Monitoring Report (PMR) attached as Annex 5. The timing of submission of the PMR is described in Annex 4.

13. Project Completion

Both sides confirmed that the Project completes when all equipment procured by the grant are in operation. The completion of the Project will be reported to JICA promptly, but in any event not later than six months after the completion of the Project.

14. Ex-Post Evaluation

JICA will conduct ex-post evaluation after three (3) years from the project completion, in principle, with respect to five evaluation criteria (Relevance, Effectiveness, Efficiency, Impact, Sustainability). The result of the evaluation will be publicized. The Armenian side is required to provide necessary support for the data collection.

15. Items and measures to be considered for the smooth implementation of the Project

Both sides confirmed the items and measures to be considered for the smooth implementation of the Project as follows:

15-1. The Armenian side will provide safe operation for the implementation of Soft Component.

15-2. The Armenian side will be responsible for the transportation of the equipement from Yerevan to three (3) Project Sites safely and promptly.

16. Schedule of the Survey

JICA will finalize the Preparatory Survey Report in English based on the confirmed items. The report will be sent to the Armenian side around June, 2017.

17. Environmental and Social Considerations

The Team explained that 'JICA Guidelines for Environmental and Social Considerations (April 2010)' (hereinafter referred to as "the Guidelines") is applicable for the Project. The Project is categorized as C because the Project is likely to have minimal or little adverse impact on the environment and society.

18. Other Relevant Issues

18-1. Disclosure of Information

Both sides confirmed that the Preparatory Survey Report from which the Project cost is excluded will be disclosed to the public after completion of the Preparatory Survey. The comprehensive report including the project cost will be disclosed to the public after all the contracts under the Project are concluded.

18-2. Public Awareness

The Armenian side comfirmed to provide public awareness during the implementation and after the completion of the Project.

Annex 1 Project Sites
Annex 2 Organization Chart
Annex 3 Project Implementation Schedule
Annex 4 Major Undertakings to be taken by the Government of Armenia
Annex 5 Project Monitoring Report (template)

Annex 1

PROJECT SITES IN ARMENIA

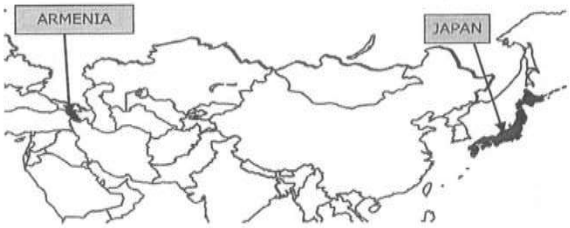

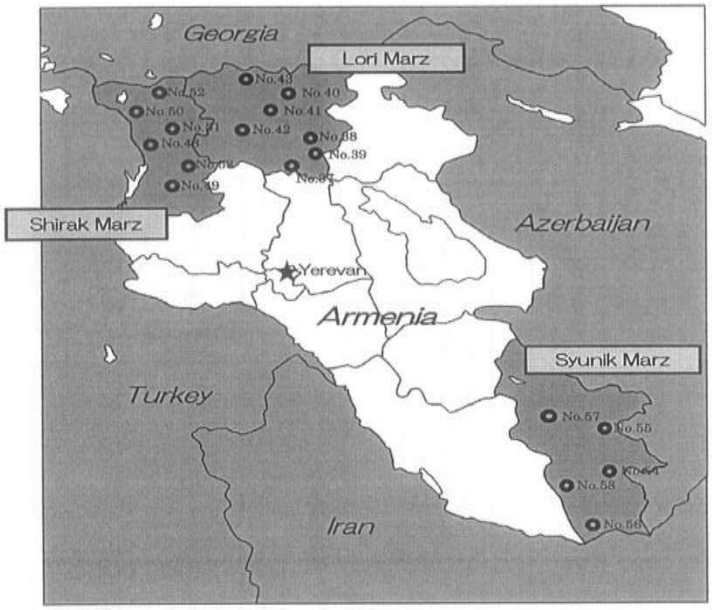

Note

Lori Marz (7 Brigades)	Shirak Marz (6 Brigades)	Syunik Marz (5 Brigades)
No.37 Vanadzor FFRB	No.48 Gyumri FFRB	No.54 Kapan FFRB
No.38 Vanadzor FFRB	No.49 Artik FFRB	No.55 Goris FFRB
No.39 Gugarq FFRB	No.50 Amasia FFRB	No.56 Meghri FFRB
No.40 Tumanyan FFRB	No.51 Ani FFRB	No.57 Sisian FFRB
No.41 Stephanavan FFRB	No.52 Ashotsq FFRB	No.58 Qajaran FFRB
No.42 Spitak FFRB	No.53 Akhuryan FFRB	
No.43 Tashir FFRB		

Locations of Surveyed Fire Fighting & Rescue Brigade (FFRB)

Annex 2

ORGANIZATION CHART

Rescue Service of the Ministry of Emergency Situations of the Republic of Armenia

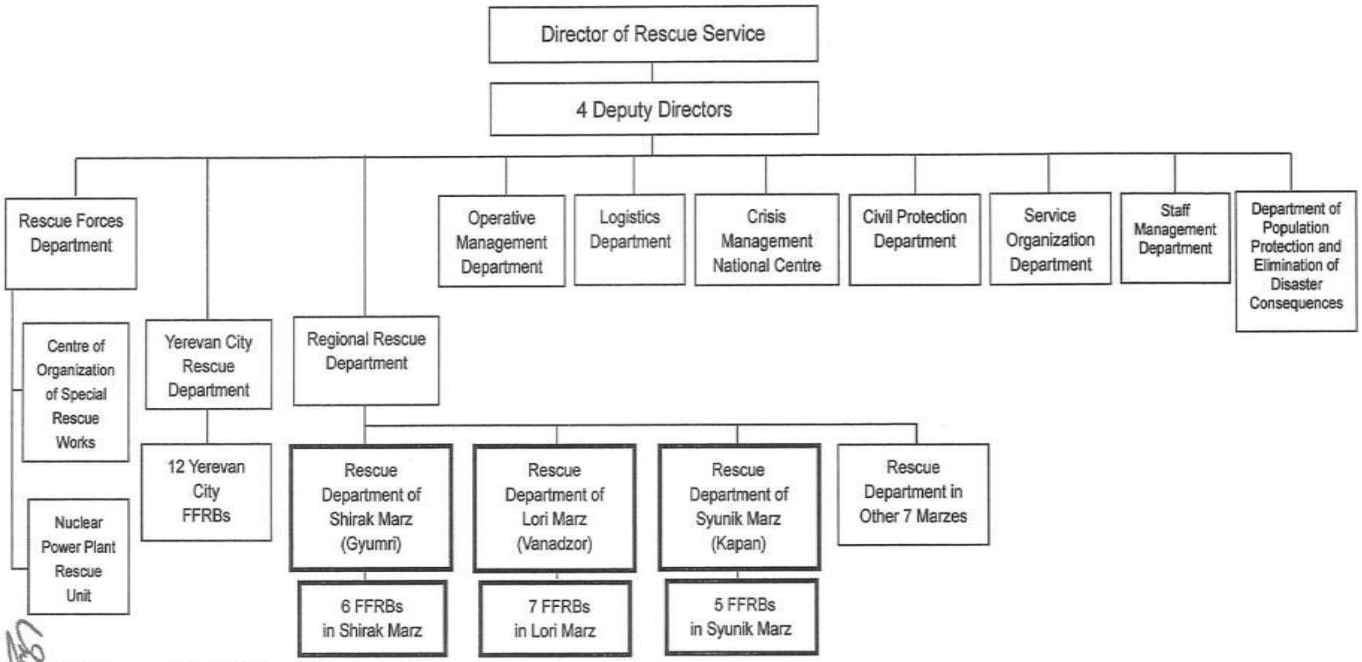

Note: **FFRB** means Fire Fighting & Rescue Brigade

Marz(es) is Region(s) in Armenia

Annex 3

Project Implementation Schedule

Annex 4

Major Undertakings to be taken by the Government of Armenia

1. Specific Obligations of the Government of Armenia which will not be Funded with the Grant

(1) Before the Bidding

No.	Items	Deadline	In charge	Estimated Cost	Ref.
1	To open bank account (B/A)	Within 1 month after G/A	Central Bank of the Republic of Armenia	25,000 JPY	
2	To issue A/P to a bank in Japan (the Agent Bank) for the payment to the consultant	Within 1 month after the signing of the contract with the consultant	RS	25,000 JPY	
3	To submit Project Monitoring Report No. 1 (with the result of Detailed Design)	Before preparation of bidding documents	RS	-	

(B/A: Banking Arrangement, A/P: Authorization to pay, N/A: Not Applicable)

(2) During the Project Implementation

No.	Items	Deadline	In charge	Estimated Cost	Ref.
1	To issue A/P to a bank in Japan (the Agent Bank) for the payment to the supplier(s)	Within 1 month after the signing of the contract with the supplier(s)	RS	25,000 JPY	
2	To bear the following commissions to a bank in Japan for the banking services based upon the B/A 1) Advising commission of A/P 2) Payment commission for A/P	1) Within 1 month after the signing of the contract with the supplier(s) 2) Every payment	RS	25,000 JPY	
3	To accord Japanese nationals and/or physical persons of third countries whose services may be required in connection with the supply of the Equipment and the services such facilities as may be necessary for their entry into the country of the Recipient and stay therein for the performance of their work	Immediately after the signing of the contract with the supplier(s)	RS	-	
4	To submit Project Monitoring Report No. 2 after the signing of contract	Immediately after the signing of the contract with the supplier(s)	RS	-	
5	To ensure that customs duties, internal taxes and other fiscal levies which may be imposed in the country of the Recipient with respect to the purchase of the Equipment and/or the services be exempted	Before import of the Equipment	RS	-	
6	To ensure prompt customs clearance and to assist the supplier(s) with inland transportation in the recipient country	Immediately after the shipment of the Equipment	RS	-	

7	To secure and clear the parking spaces for each fire-fighting & rescue brigade	Before receiving the Equipment	RS	11,000 USD	
8	To ensure that the initial and ordinary operation training costs (daily allowance, transportation, lodging, fuel, water etc.) for fire service staffs will be covered	Before receiving the Equipment	RS	11,200 USD	
9	To ensure necessary number of personnel to collaborate with Japanese experts for provision of the Soft Component (including revision of manuals and operation training)	Before the receiving the Equipment	RS	-	
10	To ensure the cost for the Soft Component (daily allowance, transportation, lodging, fuel, water etc.)	Before the receiving the Equipment	RS	17,000 USD	
11	To submit Project Monitoring Report No. 3 (after receiving the Equipment)	Within 2 weeks after receiving the Equipment	RS	-	
12	To submit Project Monitoring Report No. 4(final: with the result of the Soft Component)	Within 2 weeks after the completion of Soft Component	RS	-	

(3) After the Project

No.	Items	Deadline	In charge	Estimated Cost	Ref.
1	To register the Equipment provided under the Project	Immediately after receiving the Equipment	RS	2,050 USD	
2	To maintain and use properly and effectively the Equipment provided under the Japanese Grant 1) Allocation of operation and maintenance cost 2) Organization of operation and maintenance 3) Routine check/Periodic inspection	After the completion of the Project : Every year (Annual running cost)	RS	12,000 USD	
		After the completion of the Project : Every 3 years (Light overhaul)	RS	77,000 USD	
		After the completion of the Project : 9th year (Medium overhaul)	RS	404,000 USD	
3	To execute trainings on maintenance and safe operation	Every year	RS	13,250 USD	

2. Other Obligations of the Government of Armenia Funded with the Grant

No.	Items	Deadline	Amount (Million Japanese Yen) *
1	To procure the Equipment and to arrange the following transportation 1) Marine transportation of the products from Japan 2) Inland transportation from the port of disembarkation to Yerevan (CIP Yerevan)		
2	To implement detailed design, bidding support and procurement supervision (Consulting Service)		

*The Amount is provisional. This is subject to the approval of the Government of Japan.

Annex 5
G/A NO. XXXXXXX
PMR prepared on DD/MM/YY

Project Monitoring Report
on
the Project for the Improvement of Fire-Rescue Equipment
Grant Agreement No. XXXXXXX
Month, 20XX

Organizational Information

Signer of the G/A (Recipient)	Person in Charge (Designation) Contacts Address: Phone/FAX: Email:
Executing Agency	**Rescue Service of the Ministry of Emergency Situations of the Republic of Armenia** Person in Charge (Designation) Mr. Mushegh GHAZARYAN Contacts Address: RA, Yerevan, 0054, A. Mikoyan Street 109/8 Phone/FAX: +374-10-31-78-01 Email: mushegh.ghazaryan@mes.am
Line Ministry	**Ministry of Emergency Situations of the Republic of Armenia** Person in Charge (Designation) Mr. Gagik HAYRAPETYAN Contacts Address: RA, Yerevan, 0054, A. Mikoyan Street 109/8 Phone/FAX: +374-10-31-77-66 / +374-10-36-02-87 Email: gagik.hayrapetyan@mes.am

General Information:

Project Title	
E/N	Signed date: Duration:
G/A	Signed date: Duration:
Source of Finance	Government of Japan: Not exceeding JPY _____ mil. Government of Armenia: AMD_____

*JPY: Japanese Yen, AMD: Armenian Dram

1

1. Project Description

1-1 Project Objective

1-2 Project Rationale

- Higher-level objectives to which the project contributes (national/regional/sectoral policies and strategies)
- Situation of the target groups to which the project addresses

1-3 Indicators for measurement of "Effectiveness"

Quantitative indicators to measure the attainment of project objectives		
Indicators	Original (Yr)	Target (Yr)
Qualitative indicators to measure the attainment of project objectives		

2. Details of the Project

2-1 Location

Components	Original *(proposed in the outline design)*	Actual
1.		

2-2 Scope of the work

Components	Original* *(proposed in the outline design)*	Actual*
1.		

Reasons for modification of scope (if any).

(PMR)

2-3 Implementation Schedule

Items	Original		Actual
	(proposed in the outline design)	*(at the time of signing the Grant Agreement)*	

Reasons for any changes of the schedule, and their effects on the project (if any)

2-4 Obligations by the Recipient
Progress of Specific Obligations
See Attachment 2.

2-5 Project Cost

2-5-1 Cost Borne by the Grant (Confidential until the Completion of Bidding)

Components			Cost (Million JPY)	
	Original *(proposed in the outline design)*	Actual *(in case of any modification)*	Original[1),2)] *(proposed in the outline design)*	Actual
	1.			
Total				

Note: 1) Date of estimation:
2) Exchange rate: 1 US Dollar = JPY

2-5-2 Cost Borne by the Recipient

Components			Cost (1,000AMD)	
	Original *(proposed in the outline design)*	Actual *(in case of any modification)*	Original[1),2)] *(proposed in the outline design)*	Actual
	1.			

Note: 1) Date of estimation:
2) Exchange rate: 1 US Dollar =

Reasons for the remarkable gaps between the original and actual cost, and the countermeasures (if any)

(PMR)

2-6 Executing Agency

- Organization's role, financial position, capacity, cost recovery etc.,
- Organization Chart including the unit in charge of the implementation and number of employees.

Original *(at the time of outline design)* name: role: financial situation: institutional and organizational arrangement (organogram): human resources (number and ability of staff):
Actual *(PMR)*

3. Operation and Maintenance (O&M)

3-1 Physical Arrangement

- Plan for O&M (number and skills of the staff in the responsible division or section, availability of manuals and guidelines, availability of spare parts, etc.)

Original *(at the time of outline design)*
Actual *(PMR)*

3-2 Budgetary Arrangement

- Required O&M cost and actual budget allocation for O&M

Original *(at the time of outline design)*
Actual *(PMR)*

4. Potential Risks and Mitigation Measures

- Potential risks which may affect the project implementation, attainment of objectives, sustainability
- Mitigation measures corresponding to the potential risks

Assessment of Potential Risks *(at the time of outline design)*
N/A

5. Evaluation and Monitoring Plan (after the work completion)

5-1 Overall Evaluation

Please describe your overall evaluation on the project.

5-2 Lessons Learnt and Recommendations

Please raise any lessons learned from the project experience, which might be valuable for the future assistance or similar type of projects, as well as any recommendations, which might be beneficial for better realization of the project effect, impact and assurance of sustainability.

5-3 Monitoring Plan of the Indicators for Post-Evaluation

Please describe monitoring methods, section(s)/department(s) in charge of monitoring, frequency, the term to monitor the indicators stipulated in 1-3.

Attachment

1. Project Location Map
2. Specific obligations of the Recipient which will not be funded with the Grant
3. Check list for the Contract (including Record of Amendment of the Contract/Agreement and Schedule of Payment)
4. Report on Proportion of Procurement (Recipient Country, Japan and Third Countries) (PMR No. 4 only)
5. Pictures (by JPEG style by CD-R) (PMR No.4 only)
6. Equipment List (PMR No.4 only)

Report on Proportion of Procurement (Recipient Country, Japan and Third Countries)
(Actual Expenditure by Equipment)

	Domestic Procurement (Recipient Country) A	Foreign Procurement (Japan) B	Foreign Procurement (Third Countries) C	Total D
Equipment Cost	(A/D%)	(B/D%)	(C/D%)	
Design and Supervision Cost (Consulting Service)	(A/D%)	(B/D%)	(C/D%)	
Total	(A/D%)	(B/D%)	(C/D%)	

5. Փափուկ բաղադրիչի ծրագիրը

Այս ծրագրով իրականացվող փափուկ բաղադրիչը ցուցադրված է ստորև:

Հայաստանի Հանրապետության Հրշեջ-փրկարարական տեխնիկայի բարելավման ծրագրի նախապատրաստական աշխատանքների մասին զեկույց

Փափուկ բաղադրիչ մասի նախագիծ

Ապրիլ 2017

ԱՆԳԵՐՈՍԵԿ ՓԲԸ

ԿԱՏԱՀԻՐԱ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆԺԵՆԵՐԱԿԱՆ ՓԲԸ

Բովանդակություն

1. Փափուկ բաղադրիչ մասի նախագծի նախապատմություն 1
   1-1 ՓԾ-ի գործունեության ներկայիս վիճակի ամփոփում 1
   1-2 «Երևան քաղաքի հրշեջ զույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչ մասը 2
   1-3 Փափուկ բաղադրիչի անհրաժեշտությունը 3
   1-4 Անհրաժեշտ տեխնիկական ուղղորդման բովանդակությունը 3

2. Փափուկ բաղադրիչի նպատակը 4

3. Փափուկ բաղադրիչի արդյունքը 4
   3-1 Շարունակական հրշեջ-փրկարարական գործունեության համար ձեռնարկի սպասարկում 4
   3-2 Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական շահագործման կատարելագործում և հրդեհաշիջման տեխնիկա 5
   3-3 Ավտոսանդուղքի տեխնիկական շահագործման կատարելագործում 5

4. Ստացված արդյունքների հաստատման եղանակ 5

5. Փափուկ բաղադրիչ մասի գործունեությունը (նախագծի մուտք) 7
   5-1 Փափուկ բաղադրիչ մասի գործունեության ակնարկ 7
   5-2 Փափուկ բաղադրիչի անհրաժեշտ տեխնիկան 10
   5-3 Փափուկ բաղադրիչի թիրախը (ուսանողներ) 10
   5-4 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման կետերը 10
   5-5 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ռեսուրսները 12
   5-6 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման մեթոդները 15

6. Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ռեսուրսների ձեռք բերման մեթոդը 17

7. Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ընթացքը 17

8. Փափուկ բաղադրիչի արդյունքը 18
   8-1 Փափուկ բաղադրիչի ավարտական հաշվետվություն 18
   8-2 Ջեկույց Առաջընթացի մասին (Progress Report) 18
   8-3 Հրշեջների պարապմունքների կրթական ձեռնարկ 18
   8-4 Դասախոսության նյութ 18
   8-5 Հավաքագրված նյութեր 19

9. Փափուկ բաղադրիչի նախագծի ծախսերը 19

10. Գործընկեր երկրի պարտականությունները 19
   10-1 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ժամանակ մյուս կողմի դերը 19
   10-2 Փափուկ բաղադրիչի իրականացումից հետո մյուս կողմի դերը 19

1. Հրշեջ մեքենա (ջրի բաքով)

2. Ավտոսանդուղք (ծնկավոր և շարժական)

Ծնկավոր ավտոսանդուղք

Շարժական ավտոսանդուղք

Տեխնիկայի մոտավոր լուսանկարներն են օգտագործված փափուկ բաղադրիչ մասում:

1. Փափուկ բաղադրիչ մասի նախագծի նախապատմություն

1-1 ՓԾ-ի գործունեության ներկայիս վիճակի ամփոփում

Հայաստանի Հանրապետությունը (այսուհետ «ՀՀ») գտնվում է Հարավային Կովկասում, երկրի տարածքը 29,800քկմ (Ճապոնիայի 1/13) , բնակչությունը մոտ 3 միլ մարդ (2015թ ԱԳՆ-ի տվյալներով):

ՀՀ լեռնային երկիր է և գտնվում է երկրաշարժային գոտում, քանի որ այն երկրաշարժ (1988թ Լոռու մարզում 6.8 մագնիտ երկրաշարժի շամանակ զոհվել է մոտ 25 հազար մարդ), սողանք, ջրհեղեղ, եղանակային աղետներ (կարկուտ, փոթորիկ) և այլ աղետներով լի տարածք է հետևաբար աղետների կանխարգելումը հանդիսանում է կառավարության կարևորագույն խնդիրներից մեկը: Հետևաբար ՀՀ կառավարությունը 2012թ ստեղծեց «Ազգային աղետների կառավարման ռազմավարություն», որտեղ նշվում է, որ երկրի կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ է կառուցել աղետների կանխարգելման համակարգ: Ավելին, հրշեջ և փրկարարական գործունեության բարելավումն առաջադրվել է 2014-2016թթ. «Միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի» շրջանակներում կարևորագույն խնդիր:

2012թ. ՀՀ Արտակարգ Իրավիճակների Նախարարության հովանու ներքո ստեղծված Փրկարար Ծառայությունն (այսուհետ «ՓԾ») իր հրշեջ փրկարարական ջոկատներում համակարգային հզորացում է կատարվել:

Սակայն, քանի որ ծանր ֆինանսական կացության մեջ է գտնվում Հայաստանը, ապա հնարավոր չի եղել իրականացնել ՓԾ պատկանող հրշեջ-փրկարար ջոկատների հրշեջ մեքենաների նորացում, մասնավորապես, ի լրումն դրա, ուշագրավ է հրշեջ մեքենաների մաշվածությունը հատկապես մարզերում: Ավելին՝ քանի որ առկա չեն համապատասխան մեքենանենր, չեն կարող իրականացվել լիարժեք հակահրդեհային և փրկարարական գործունեություններ:

Այս ծրագրի երեք մարզերում՝ Շիրակ (բնակչությունը մոտ 360 հազար մարդ), Լոռի (մոտ 330 հազար մարդ), Սյունիք (մոտ 160 հազար մարդ), որտեղ մայրաքաղաք Երևանից հետո 2〜4 մեծ քաղաքներն են գտնվում (Գյումրի : մոտ 160 հազար մարդ, Վանաձոր մոտ 150 հազար մարդ, Կապան մոտ 45 հազար մարդ): Վերջին տարիներին այս տարածքների բնակչության աճի հետ մեկտեղ ավելանում են տները և միջին ու բարձր շենքերը, այդ պատճառով աճում է նաև հրդեհների քանակը, հատկապես շատ են անտառային հրդեհները, քան այլ մարզերում:

Ինչպես նաև այս մարզերն ունեն բավականին բարդ ռելիեֆ, ջերմաստիճանային մեծ տարբերություն, և վնասված, հին հրշեջ մեքենաներ, հրատապ խնդիրներից հնարավորին արագ նորացնել հրշեջ տեխնիկան: 2017թ ապրիլին, այս երեք մարզերի հրշեջ մեքենաների մոտ 90 տոկոսը սովետական արտադրության են, շահագործվում են ավելի քան 25 տարի հաճախակի խափանումների պատճառով, հնարավոր չէ արդյունավետ հրդեհաշիջման կամ փրկարարական գործունեություն ծավալել:

ՀՀ մայրաքաղաք Երևանում «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավումների բարելավման ծրագիր» (2009թ պայմանագիր կնքվեց) իրականացվեց,որի ընթացքում 28 հրշեջ մեքենաներ տրամադրվեց, իրականացվեց նաև փափուկ բաղադրիչ մասը տրամադրելով հրշեջ մեքենայի և ավտոսանդուղքի ձեռնարկներ, տեխնիկաների արդյունավետ և ճիշտ շահագործման

ձեռնարկներ, որոնց շնորհիվ հրշեջ-փրկարարական համակարգը բավականին արդյունավետ դարձավ, և բարելավվեց: Մարզերում այն անհրաժեշտ է նույնպես:

Ամփոփելով վերոհիշյալը ՀՀ կառավարությունը որպես առաջնային և անհրաժեշտ խնդիր հզորացնել Շիրակ,Լոռի,Սյունիք մարզերի հրշեջ ջոկատները, հրշեջ տեխնիկայի ձեռք բերման նպատակով («Հրշեջ տեխնիկայի (սարքավորումների) բարելավման նախագիծ» (այս ծրագրով) դիմել է մեր երկրին՝ անհատույց դրամաշնորհային աջակցության համար:

Այս ծրագրի շրջանակներում ձեռք բերված հրշեջ մեքենաների շնորհիվ կբարելավի Շիրակ, Լոռի, Սյունիք մարզերի հրշեջ-փրկարարական գործունեության բարելավմանը, նպատակ ունենալով ապահովել թիրախային այս երեք մարզերի բնակչության անվտանգությունը, կյանքերի փրկումը, իչպես նաև բնակչության գույքի պաշտպանությունը հնարավոր հրդեհների ժամանակ:

1-2 «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչ մասը

ՓԾ-ն նախկինում օգտագործելով սովետական արտադրության հրշեջ մեքենաներ, օգտագործում էր նաև այդ ժամանակվա ձեռնարկները իրականացնելու հրշեջ փրկարարական գործողություններ:

Ըստ 2009թ մեր երկրի հետ աջակցության պայմանագրի ստորագրմանը «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիր» -ով, ճապոնական արտադրության հրշեջ մեքենաներ ձեռք բերվեց, քանի որ այն հագեցված էր նոր տեխնոլոգիաներով, ապա այդ մեքենաների շահագործումը, ինչպես նաև տարբեր աղետների ժամանակ այդ մեքենաներով հրշեջ-փրկարարական գործողություններ իրականացնելու մեթոդների ուսուցման անհրաժեշտություն առաջացավ: Քանի որ սովետական տարիների ձեռնարկները չէին համապատասխանում նոր մեքենաների տեխնիկական բնութագրին, փափուկ բաղադրիչի ժամանակ անհրաժեշտ էր նոր տեխնիկական հմտությունների փոխանցում:

Հրշեջ մեքենաները և ավտոսանդուղքները արդյունավետ և պատշաճ շահագործելու և սպասարկելու տեխնիկական գիտելիքների ուսուցման անհրաժեշտության նպատակով, 2010 թ (1) հրշեջ մեքենայի և ավտոսանդուղքի շահագործման հայերեն թարգմանված ձեռնակ պատրաստվեց, (2) Հրշեջ մեքենայի և ավտոսանդուղքի տեխնիկական առանձնահատկությունների, և հրշեջ-փրկարարական գործողություններ իրականացնելու ուղղորդում կատարվեց: Փափուկ բաղկացուցիչ մասի մասնակիցները հիմնականում Երևան քաղաքի հրշեջ-փրկարարներ (422 հոգի), Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի դասախոսներ (4 հոգի) էին: Դրա արդյունքն է ներկայիս Երևան քաղաքի հրշեջ ջոկատների բարձր մակարդակը, ինչպես նաև մինչև օրս հրշեջ տեխնիկայի պատշաճ և արդյունավետ շահագործումը, կրթական համակարգում օգտագործելով կազմված ձեռնարկները:

1-3 Փափուկ բաղադրիչի անհրաժեշտությունը

«Երեւան քաղաքի գույքի և սարքավորումների ծրագիր»-ում փափուկ բաղադրիչը հիմնականում Երեւան քաղաքի հրշեջ ջոկատների հրշեջներն էին, այս ծրագրի թիրախային տարածք հանդիսացող Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերի հրշեջ ջոկատների հրշեջներին, այդ թվում որոշ պաշտոնատար անձանց, վարպետության փոխանցումն է:

Այս ծրագրի թիրախային տարածք հանդիսացող հրշեջ ջոկատների հրշեջների ճապոնական արտադրության հրշեջ մեքենաների շահագործման փորձը աղքատիկ է, գրեթե բացակայում է: Ավելին, ձեռք բերվող հրշեջ մեքենաները, քանի որ նախկին Խորհրդային Միության կողմից արտադրված հրշեջ մեքենաներից էապես տարբերվում են իրենց կառուցվածքով եւ կատարմամբ, նոր սարքավորումների ներդրման ժամանակ հրշեջ մեքենաների անվտանգ եւ արդյունավետ շահագործման համար նոր փափուկ բաղադրիչի իրականացման անհրաժեշտություն կա:

Բացի այդ, աջակցությաւն արդյունավետությունը բարձարցնելու, կայուն արդյունք ապահովելու նպատակով, արտադրողի կողմից նախնական կանցկացվի հրշեջ մեքենաների և ավտոսանդուղքի արդյունավետ շահագործման ուղղորդում փորձառու մասնագետների միջոցով, կարևոր նաև հրշեջ մեքենաներով և ավտոսանդուղքով արդյունավետ հրշեջ-փրկարարարական գործունեություն ծավալելը, որի փորձի ձեռք բերումը կիրականացվի փափուկ բաղադրիչի փորձագետների միջոցով:

1-4 Անհրաժեշտ տեխնիկական ուղղորդման բովանդակությունը

Ինչպես նշված է «1-1 Հիմնական ծրագիր ամփոփման մեջ և ՓԾ-ի ներկա վիճակի» բուն ծրագրի թիրախային տարածքներումում առկա հրշեջ մեքենաների մասերը մաշված են, մեքենաների շատ ֆունկցիաներ բացակայում են, այս ծրագրի շրջանակներում տրամադրվող մեքենաների կառուցվածքը բավականին տարբերվում է:

Մասնավորապես ավտոսանդուղքի վերաբերյալ պետք է ուսումնասիրել անվտանգության սարքի շահագործումը, զամբյուղից ջրահեռացում կատարելը, հրդեհաշիջում կատարել մտնելով շենք, և միջին ու բարձր հարկերից մարդկան անվտանգ տարահանում կազմակերպելու մեթոդները: Քանի ար այս տեխնիկան բավականին տարբերվում է գոյություն ունեցողից, և շատ կարևոր է իմանալ ճիշտ համապատասխան շահագործում:

Այսպիսով, որպեսզի կարողանան օգտվել նոր ձեռք բերերված սարքավորումներից անվտանգ եւ արդյունավետ, վերահսկողությունը եւ տեխնիկական ուղղորդում թվարկված են «5-4 փափուկ բաղադրիչի իրականացման մեթոդ» կետում: Ուրվագիծը հետեւյալն է.

- Հրշեջ մեքենայի և ավտոսանդուղքի շահագործելով հրշեջ-փրկարարական գործունեության վերաբերյալ ձեռնարկի վերանայում
- Ձեռք բերված հրշեջ մեքենաների և ավտոսանդուղքների շահագործման հրշեջ-փրկարարական գործունեությանն ուղված տեխնիկական ուղղորդում

2. Փափուկ բաղադրիչի նպատակը

Ինչպես նկարագրված է վերը «Երևան քաղաքի, հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիր»-ում հաստատվել է փափուկ բաղադրիչը իրականացումը, որին մասնակցել են Երեւան քաղաքի հրշեջները եւ ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի դասախոսները, որ կայունությունն ապահովված լինելու փաստը հաստատվել է, հետևաբար մեր նպատակն է, որ սույն ծրագրի թիրախային տարածք հանդիսացող Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերի հրշեջ ջոկատների հրշեջներին փոխանցվի իրենց վարպետություն, որպեսզի վերջիններս նույնպես հասնեն նույն տեխնիկական մակարդակին, որին հասել են «Երեւան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագիր»-ի փափուկ բաղադրիչի միջոցով:

Բացի այդ, վարպետության փոխանցման թիրախային Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերի հրշեջ ջոկատների հրշեջների քանակը մոտ 120 հոգի է:

Նպատակներն են, մասնավորապես, հետեւյալ երեք կետերը.

- Վերանայված ձեռնարկ (լրացումներ), որ շարունակաբ հնարավոր է օգտագործել
- Հնարավոր կլինի հրշեջ մեքենայով արագ և արդյունավետ հրշեջ գործունեություն իրականացնել
- Հնարավոր կլինի բարձր տարածքներում արդյունավետ հրշեջ-փրկարարական գործունեություն իրականացնել ավտոսանդուղքով

3. Փափուկ բաղադրիչի արդյունքը

3-1 Շարունակական հրշեջ-փրկարարական գործունեության համար ձեռնարկի սպասարկում

«Երեւան քաղաքի, հրշեջ գույքի և սարքավորունմների բարելավման ծրագիր»ի փափուկ բաղադրիչի շրջանակներում մշակվել է հետևյալ ձեռնարկները հայերեն տարբերակներով, որոնք մինչ այժմ օգտագործվում են ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայում որպես ուսումնական նյութեր .

- Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ջրի բաքով)
- Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագրի ձեռնարկ (ջրի բաքով)
- Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ավտոսանդուղք)
- Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագիր (ավտոսանդուղք)

Մյուս կողմից, այս ծրագրի միջոցով ձեռք բերվող հրշեջ մեքենաները նախորդ ծրագրով ձեռք բերված հրշեջ մեքենաների համեմատ նոր ֆունկցիներ են ներառում և ծրագրի 2019 թվականին պլանավորված ավարտին վերը նշված 4 ձեռնարկների մի մասը վերափոխվելու, լրացվելու անհրաժեշտություն կա:

Հետեւաբար, այս ծրագրի փափուկ բաղադրիչն առկա ձեռնարկներում այդ

փոփոխություններն անելու միտում ունի: Վերանայվելու և լրացումներ էր արվելու հատկապես նոր տեխնիկական ֆունկցիաների, անվտանգության կառավարման վերաբերյալ, ինչպես նաև կարևոր է փոխանցել թիրախային երեք մարզերին գործնական ուղղորդման միջոցով տեխնիկական շահագործումը:

3-2 Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական շահագործման կատարելագործում և հրդեհաշիջման տեխնիկա

Հրշեջ մեքենայի շարունակական օգտագործման համար պահանջվում է ոչ միայն տեխնիկական սպասարկման և զննմանը ծանոթ լինելը, այլև հրդեհի վայրում քաղաքացիների տարհանումը, համագործակցությունը 2 հրշեջ մեքենաների կամ ավտոսանդուղքի միջև, ջրամատակարարման ապահովումը, հրդեհաշիջման համար ջրահեռացումը, անհրաժեշտ է անվտանգ և արդյունավետ փրկարարական գործունեություն իրականացնել և այլն:

3-3 Ավտոսանդուղքի տեխնիկական շահագործման կատարելագործում

Ավտոսանդուղքը շարունակաբար շահագործելու համար պարտադիր է ոչ միայն տեխնիկական սպասարկման կանոնները, այլև հրշեջ մեքենայից ջուր մատակարարել ավտոսանդուղքին, զամբյուղից ջուր մղել դեպի շենքի ներս, հրշեջ գործունեության իրականացնելը: Բացի այդ, կարևոր է նաև փրկարարական գործողությունները, որպեսզի արագ և արդյունավետ միջին և բարձր շենքերից մարդկանց տարհանում կազմակերպել, կախված հրդեհի տեսակից, չափից, ռիսկից:

Ավտոսանդուղքի ոչ ճիշտ շահագործման դեպքում, հնարավոր է վայր ընկնել, մեծմասամբ հրշեջները, բնակիչները վնասվելու ռիսկ կա, վթարային իրավիճակ ստեղծել, այսպիսով անհրաժեշտ է ավտոսանդուղքի պատշաճ, ճշգրիտ կառավարում (մասնավորապես, անվտանգությունը) ճիշտ գործողությունները հնարավորություն են տալիս խուսափել մեքենայի անկումից, խոշոր վթարի առաջացումից:

Բացի այդ, անվտանգության սարքի խափանման դեպքում էլ անհրաժեշտ է սահմանափակել գործողությունները, որպեսզի հնարավոր լինի ավտոսանդուղքի անվտանգ շահագործումը:

4. Ստացված արդյունքների հաստատման եղանակ

Հրշեջ մեքենա երկար ժամանակահատվածում արդյունավետ եւ անվտանգ շահագործելու համար նախորդ նախագծի միջոցով ձևակերպված ձեռնարկները վերանայելու անհրաժեշտություն կա, ավելի գործնական խնդիրներ ընդգրկելու նպատկով:

Դրա համար Երևան քաղաքում տեղակայված ճապոնական հրշեջ մեքենաների և նոր հրշեջ մեքենաների հետ համեմատած կառուցվածքի և հնարավորության ֆունկցիայի մակերևույթի մեջ ընդհանուր կետերը, ինչպես նաեւ տարբերությունը հաշվի առնելով, անհրաժեշտ է անվտանգ կառավարման մեթոդների ձեռնարկի լրացումներ ստեղծել:

Ճապոնական արտադրողների, ինչպես նաեւ Ճապոնիային հրդեհի եւ աղետների կառավարման գործակալության պայման է հավելյալ ձեռնարկի պատրաստման դեպքում հայերեն լեզվով թարգմանելը: Հայերեն լեզվով ձեռնարկի լրացումների պատրաստման

ժամանակ ՀՀ թարգմանչական կազմակերպության միջոցով, թարգմանություն կկատարվի, ՓԾ-ի բարձրաստիճան պաշտոնյաների, ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի դասախոսական կազմի և թիրախային 3 մարզերի կարծիքը ներառելուց հետո Ճապոնագի մասնագետները կփորձեն վերահսկել թարգմանվածի ճշգրտությանը:

Քանի որ ձեռնարկները նախատեսվում է օգտագործել փափուկ բաղադրիչի ուսուցման ժամանակ, քննություն հանձնող ուսանողները, ինչպես ցույց է տրված հետեւյալ աղյուսակում ուսուցումից առաջ եւ հետո նախատեսվում է քննություն, եթե կլինեն ձեռնարկի բովանդակությունում ուսանողների համար անհասկանալի կետեր կամ հարցեր, ապա կարվի համապատասխան հարցերի ուղղումներ, որպեսզի ապագայում դասախոսությունները և գործնական պարապմունքներն արդյունավետ լինեն: Ձեռք բերված վարպետության և ստացված արդյունքների մակարդակի գնահատումը իրականացվում է աղյուսակ 1-ում նշված մեթոդով:

Արդյունքների ձեռքբերումը որոշում է գրավոր քննությամբ, որի անցման շեմը ավելի քան 90 միավորն է: Այն ուսանողները, ովքեր չհաղթահարեցին անցողիկ շեմը, ՓԾ-ի անձնակազմի կողմից պետք է լրացուցիչ դասախոսություններ, գործնական պարապմունքներ կազմակերպել այդ ուսանողների համար: Հմտություններ նպատակի, մակարդակի, ձեռքբերման և այլն գնահատականների թեստի ժամկետը նշված է աղյուսակ 1-ում:

«Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (հրշեջ մեքենա)» և «Հրշեջի տեխնիկական ուսուցում (ավտոսանդուղք)» «Տեխնիկական աջակցություն (հրշեջ)» թեմաներով դասընթացները իրականացումից հետո, անցկացվելու է թեստ ստուգելու ձեռք բերումները և վերլուծություն է արվելու:

Բացի այդ, ՓԾ-ի հրահանգիչների հետ «Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (հրշեջ մեքենաներ)», «Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (ավտոսանդուղք)» թեմաների վերաբերյալ թեստի խնդիրների բովանդակության նախապատրաստում և քննարկում, խորհրդակցում է լինելու: Քննության բովանդակության և արդյունքի մասին «Տեխնիկական աջակցություն աշխատակիցը (հրշեջ)»-ը այս ծրագրի ՓԾ-ի կողմից նշանակված պատասխանատու անձանց հաշվետվություն է ներկայացնելու:

Աղ. 1 Ուսուցման արդյունքը և ձեռք բերումների ստուգման մեթոդը (նախն.)

	Հրշեջ մեքենա		Արդյունքի ստուգման մեթոդը	
	Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական հրահանգավորման բովանդակությունը	Ավտոսանդուղքի տեխնիկական հրահանգավորման բովանդակությունը	Չեռքբերման հաստատման մեթոդ	Ձեռքբերման գնահատում
Ավելացել	Միջին և բարձր շենքում հրդեհաշիջման գործունեություն ու մարտավարություն (ընդ.)		Ուսուցումից առաջ և հետո քննություն վերցնել	90 և ավել միավորը քննությունը հանձնած համարել
	Հիմնական սկզբունքները հրշեջ գործունեության և անվտանգության կառավարման (ընդ.)			
	Մեկնում, ջրի ռեզերվացիա, ջրի մատակարարման հերթականություն, ջրահեռացման նախապատրաստվում, աշխատանքի կառավարում (ընդ.)			
Ավելացել	Միջին և բարձր շենքում գործունեություն (ընդ.)		Յուր. Հրշեջ մեքենայի վերաբերյալ քննություն վերցնել ուսուցումից առաջ և հետո	90 և ավել միավորը քննությունը հանձնած համարել
	Մի քանի հրշեջ խմբերի հետ փոխադարձ համագործակցություն (ընդ.)			
Ավելացել	Հրշեջ պոմպի շահագործման մեթոդները	Սանդուղքից և զամբյուղից գործունեություն ծավալելու մեթոդները	Յուր. Հրշեջ մեքենայի վերաբերյալ քննություն վերցնել ուսուցումից առաջ և հետո	90 և ավել միավորը քննությունը հանձնած համարել
	Ջրի ստացում բնական միջավայրից, և հիդրանտից	Հիմնական անվտանգ շահագործման մեթոդների ուսուցում		
	Սայլակում բեռնել փողրակներ, փողրակների փռում, ջրահեռացման ժամանակ պոմպի ճնշման ստուգում	Շահագործել մինչև սահմանչափը, ակտիվացնելու և ստուգելու անվտանգության սարքը		
	Ավտոսանդուղքով ջրամատակարարման պարապմունք	Հիմնական կառավարող անձնակազմը և զամբյուղում գտնվող անձնակազմի հետ համագործակցելով աշխատել		
	Մեքենայի պոմպից համապատասխան ճնշումով ջրամատակարարում ատրճանակ վարդակով	Մեքենայից ջրահեռացման պարապմունք		
	Եռաշերտ սանդուղքի, գեներատորի, կտրող գործիքի մոնիտոր վարդակի օգտագործումը	Զամբյուղից մոնիտոր վարդակով (ջրի ատրճանակ) ջրահեռացման պարապմունք		
	Շարժիչ կտրող սարքի, շնչառական ապարատների օգտագործում, ռադիոյի փորձարկում	Անվտանգ շահագործման վերահաստատման պարապմունք		
	—	ավտոսանդուղքի անվտանգ սպասարկում (մեխանիկի համար)		

5. Փափուկ բաղադրիչ մասի գործունեությունը (նախագծի մուտք)

5-1 Փափուկ բաղադրիչ մասի գործունեության ակնարկ

Այս փափուկ բաղադրիչի իրականացումը հիմնականում նման է «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի բովանդակությանը, բայց տարբեր է նաև թիրախային տարածքների աշխարհագրական բարդ ռելիեֆի, եղանակային պայմաններին ժամանակ հրշեջ-փրկարարական գործունեություն, հետևաբար անհրաժեշտ է դրան համապատասխան պարապմունքներ անցկացնել:

Փափուկ բաղադրիչի կիրառման ժամանակ ուշադրություն դարձնել ներոհիշյալ կետերին: Փափուկ բաղադրիչը բաժանվում է ձեռնարկների վերահրատարակման և տեխնիկական ուղղորդման պարապմունքների:

Ինչպես նշված էր վերևում, քանի որ «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների

բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի իրականացմանը մասնակցել են Երևան քաղաքի հրշեջ ջոկատների հրշեջները, Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի դասախոսները, նրանցից կընտրվեն ՀՀ հրշեջներ և կկազմվի խումբ ձեռնարկների վերախմբավորելու համար, և ՓԾ-ի, Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի անձնակազմի աջակցությամբ կիրականացվի Շիրակ, Լոռի, Սյունք մարզերի հրշեջների տեխնիկական վերապատրաստում (փափուկ բաղադրիչ):

Ճապոնացի փորձագետները (խորհրդատու) խորհուրդ են տալիս, որ անհրաժեշտ է ձեռնարկների վերախմբավորումը, ինչպես նաև մասնագետների կողմից տեխնիկական ուղղորդումը:

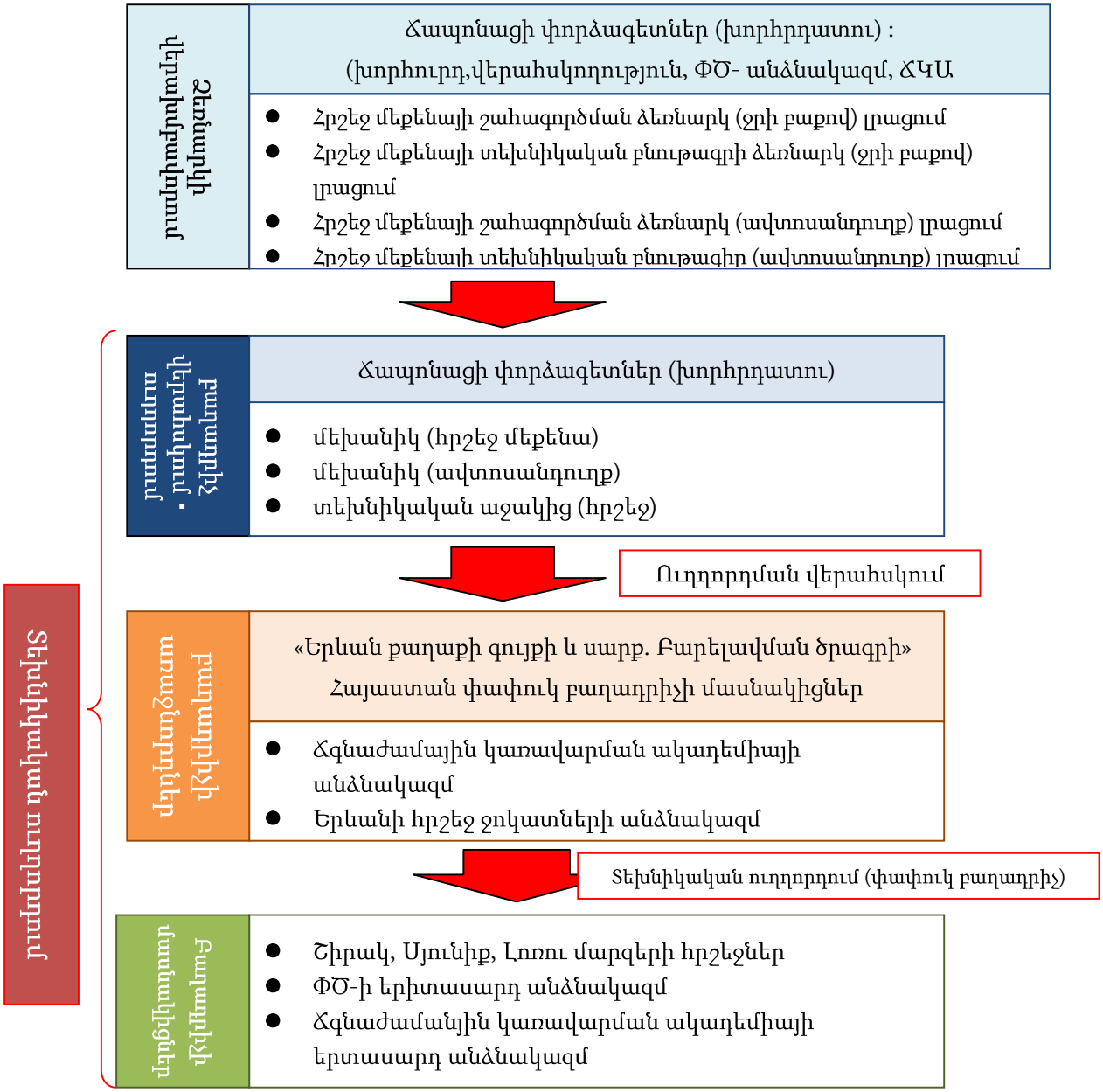

սխեմա 1 Փափուկ բաղադրիչ իրականացման սխեման

(1)Հրշեջ-փրկարարական գործունեության մասին ձեռնարկի լրացումների մշակում

«Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի ժամանակ ստեղծվել է 4ձեռնարկ (Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ջրի բաքով), Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագրի ձեռնարկ (ջրի բաքով), Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ավտոսանդուղք), Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագիր (ավտոսանդուղք)), այն հիմք ընդունելով, այս ծրագրի շրջանակներում վերանայել և ավելացնել նոր հրշեջ տեխնիկայի նոր ֆունկցիաներն ու շահագործման մեթոդները որպես լրացում: Ձեռնարկի վերանայումը կկատարվի ՓԾ կողմից ճապոնացի փորձագետների (խորհրդատուների) վերահսկողությամբ: ՓԾ հաշվի առնելով թիրախային տարածքների տարածքային առանձնահատկությունները բնական պայմանները, աղետների վիճակը կներկայացնի և ներգրավի լրացումների մեջ:

(2)Հրշեջ մեքենայի շահագործման և հրդեհաշիջման տեխնիկաները

Առկա հրշեջ մեքենաները բավականին հին են և մաշված, որոնցով հնարավոր չէ արդյունավետ հրդեհաշիջման և փրկարարական գործողություններ իրականացնել: Դրան ավելացրած, մեքենաների ջրի պոմպի հետ խնդիրներ կա և հնարավոր չէ բարձր ճնշումով ջուր տրամադրել: Ներկայումս հրշեջ-փրկարարները նման վիճակում գտնվող տեխնիկայով են իրականացնում հրդեհաշիջման և փրկարարական գործողություններ: Օրինակ, քանի որ հրշեջ մեքենայի ջրի ճնշումը ցածր է հետևաբար հրշեջները ստիպված են լինում հնարավորինս մոտենալ վառվող շենքին, վտանգելով իրենց հագուստի հրդեհել, հրդեհաշիջում են կատարում:

Մյուս կողմից, այս ծրագրի շրջանակներում տրամադրվող մեքենաները ունեն հզոր ջրի պոպմ, որով ոչ միայն հրդեհաշիջում իրականացնել այլ նաև կարող են բարձր ճնշումով ջուր մատակարարել մեկ այլ հրշեջ մեքենայի: Բացի այդ հրշեջ մեքենայի սարքավորումները և ֆունկցիաները բավականին բարելավված են համեմատած գոյություն ունեցող մեքենաներին:

(3)Ավտոսանդուղքի շահագործման տեխնիկան

ՓԾ ներկայիս հին ավտոսանդուղքների ֆունկցիաները բավարար չէ, սարնդուղքը օգտագործելու պիտանի չէ, հենքերը վնասված են, հնարավոր չէ անվտանգ շահագործել: Բացի այդքանի որ ավտոսանդուղքը հագեցված չէ զամբյուղով, հնարավոր չէ անվտանգ և արդյունավետ հրդեհաշիջման և փրկարարական գործողություններ իրականացնել: Ավելին, ավտոսանդուղքը քանի որ չունի զամբյուղ հետևաբար չկա նաև սանդուղքի ծայրին ամրացված ջրի մոնիտոր, որով հնարավոր կլինի հրդեհաշիջում կատարել, ապա հրշեջները ստիպված վերցնում են փողրակները և բարձրանում են հրդեհաշիջում կատարելու համար, որը ժամանակի կորուստ է, ինչպես նաև վտանգավոր է:

Այս ծրագրի շրջանակներում տրամադրվող ավտոսանդուղքները հագեցված են և զամբյուղով և ծայրին ջրի մոնիտորով, որը կապահովի հրշեջների անվտանգությունը, կբարձրացնի հրշեջների աշխատանքի որակը և արդյունավետությունը: Անհրաժեշտ է տեխնիկայի տեխնիկական ուղորդում, ուսուցում՝ անվտանգ շահագործուլու համար:

5-2 Փափուկ բաղադրիչի անհրաժեշտ տեխնիկան

Փափուկ բաղադրիչի իրականացման փորձագետները համապատասխանում են աղյուսակ 2-ի պայմաններին:

Աղ. 2 այս փափուկ բաղադրիչի իրականոցնողների պահանջվող տեխնիկան

Անձնակազմ	Պահանջվող տեխնիկան
Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական հրահանգիչ (հրշեջ մեքենա)	Ջրի բաքով հրշեջ մեքենայի շահագործման, հրդեհաշիջման և փրկարարական գործունեության փորձ ունեցող Ճապոնիայում կամ երորրդ երկրում և ունի հրդեհաշիջման մարտավարության ու ռազմավարության գիտելիքներ
Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական հրահանգիչ (ավտոսանդուղք)	Հրդեհաշիջման և փրկարարական գործունեության փորձ 25մ և բարձր ավտոսանդուղքով Ճապոնիայում կամ երրորդ երկրում, և ունի հրդեհաշիջման մարտավարության ու ռազմավարության գիտելիքներ

5-3 Փափուկ բաղադրիչի թիրախը (ուսանողներ)

(1) 3 մարզերի հրշեջներ

Շիրակ, Լոռի, Սյունիքի մարզերի 18 հրշեջ ջոկատների 120 հոգի ուսանողների ընտրում: Յուրաքանչյուր հրշեջ ջոկատից կընտրվեն ներկայիս հրշեջներ, հրամանատարներ, մեխանիկներ, ավտոսանդուղքի մասնագետներ, սովորական հրշեջ թիմ ստեղծելու համար (6〜7հոգի):

Ճապոնացի մասնագետները, ձեռնարկների լրացումներ կատարած ՓԾ դասախոսները (նախկինում փափուկ բաղադրիչի պարպմունքների մասնակիցները) կտրամադրեն տեխնիկական ուղղորդումապահովելով ՓԾ կողմից ծրագրի անկախ աջակցություն:

(2) ՓԾ-ի անձնակազմ, Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի անձնակազմ

ՀՀ հրշեջ կրթության հետ կապ ունեցող անձիք՝ ՓԾ-ի անձնակազմը, Ճգնաժամային Կառավարման ակադեմիայի անձնակազմից, «Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչին չմասնակցած անձիք (մոտ 5հոգի) կընտրվեն: Բացի այդ, նույն ակադեմիայի դասախոսները ըստ ուսուցմանը կկարողանան շարունակել օգտագործել ձեռնարկներ և լրացումները երիտասարդ հրշեջ-փրկարարներին ուսուցանելու ժամանակ:

5-4 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման կետերը

Ըստ այս ծրագրի, անհրաժեշտ է Ճշգրտորեն վերանայել 2010թ իրականացված փափուկ բաղադրիչի բովանդակությունը, և ձեռնարկի լրացումները կատարել, խուսափելու համար հնարավոր վթարներից, անվտանգության կանոների խախտումից, բացթողումներից, որի հիման վրա էլ հրշեջ մեքենաների շահագործման հրահանգավորում կատարել: Օգտագործելով

առկա և նոր ձեռնարկները ուսուցում և պարապմունքներ նախագծել: Մանրամասն ձեռնարկի լրացումները, տեխնիկական պարապմունքները ներկայացված են աղյուսակ 3-ի կետերում:

Աղ. 3 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման աղյուսակ (ամփոփում)

Ձեռնարկի վերանայում

1. Առկա ձեռնարկի գնահատում (հնարավոր է օգտագործել, աշխատանքների դասակարգում)

2. Ձեռնարկի վերանայում

- Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ջրի բաքով) լրացում
- Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագրի ձեռնարկ (ջրի բաքով) լրացում
- Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ավտոսանդուղք) լրացում
- Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագիր (ավտոսանդուղք) լրացում

Տեխնիկական ուղղորդում/հրահանգավորում

	Հրշեջ մեքենա		Նշումներ
	Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական հրահանգավորման բովանդակությունը	Ավտոսանդուղքի տեխնիկական հրահանգավորման բովանդակությունը	
Թեորիա	Միջին և բարձր շենքում հրդեհաշիջման գործունեություն ու մարտավարություն (ընդ.)		Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել
	Հիմնական սկզբունքները հրշեջ գործունեության և անվտանգության կառավարման (ընդ.)		Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել
	Մեկնում, ջրի ռեզերվացիա, ջրի մատակարարման հերթականություն, ջրահեռացման նախապատրաստվում, աշխատանքի կառավարում (ընդ.)		Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել
Վիրտուալ պարապմունք լսարանում	Միջին և բարձր շենքում գործունեություն (ընդ.)		Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
	Մի քանի հրշեջ խմբերի հետ փոխադարձ համագործակցություն (ընդ.)		Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
Գործնական պարապմունքներ	Հրշեջ պոմպի շահագործման մեթոդները	Սանդուղքից և զամբյուղից գործունեություն ծավալելու մեթոդները	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
	Ջրի ստացում բնական միջավայրից, և հիդրանտից	Հիմնական անվտանգ շահագործման մեթոդների ուսուցում	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել
	Սայլակում բեռնել փողրակներ, փողրակների փռում, ջրահեռացման ժամանակ պոմպի ճնշման ստուգում	Շահագործել մինչև սահմանչափը, ակտիվացնելու և ստուգելու անվտանգության սարքը	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
	Ավտոսանդուղքով ջրամատակարարման պարապմունք	Հիմնական կառավարող անձնակազմը և զամբյուղում գտնվող անձնակազմի հետ համագործակցելով աշխատել	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
	Մեքենայի պոմպից համապատասխան ճնշումով ջրահեռացում ատրճանակ վարդակով	Մեքենայից ջրահեռացման պարապմունք	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել
	Եռաշերտ սանդուղքի, գեներատորի, կտրող գործիքի մոնիտոր վարդակի օգտագործումը	Զամբյուղից մոնիտոր վարդակով (ջրի ատրճանակ) ջրահեռացման պարապմունք	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
	Շարժիչ կտրող սարքի, շնչառական ապարատների օգտագործում, ռադիոյի փորձարկում	Անվտանգ շահագործման վերահաստատման պարապմունք	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել
	—	ավտոսանդուղքի անվտանգ շահագործման համար (մեխանիկի համար)	Նախկին փափուկ բաղադրիչից օգտվել և լրացուցիչ հրահանգումներ անել

5-5 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ռեսուրսները

Փափուկ բաղադրիչի իրականացնող անձնակազմը պետք է լինեն ճապոնացի մասնագետները և ՓԾ անձնակազմը: ՓԾ անձնակազմի ներգրավման պատճառները ներկայացված են «6. Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ռեսուրսների պարապմունքների մեթոդներ» կետում:

Այս փափուկ բաղադրիչ ժամանակ ՓԾ անձնակազմը լինելու են ինստրուկտորները, ովքեր անմիջական տեխնիկական հրահանգներ են տալու, ուսուցում են իրականացնելու թիրախային մարզերի հրշեջներին (ինչպես նաև ՓԾ երիտասարդ անձնակազմի հետ, Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի անձնակազմի հետ): Ճապոնացի մասնագետները կվերահսկեն ընթացքը և խորհուրդներ կտան:

Չեռնարկի հայերեն լրացումները ստեղծելու համար, անհրաժեշտ է տեղի թարգմանիչներ (երեք հոգի):

(1)Ճապոնացի փորձագետներ(մասնագետներ)

Խորհրդատվական կազմակերպությաունից ճապոնացի աշխատակիցների ժամանման ժամանակահատվածը ցույց է տրված աղյուսակ 4 և 5-ում: Ճապոնացի մասնագետների և փորձագետների հրշեջ գործունեության հետ կապ ունեցող անձիք համար 3:

Աղ. 4 Ճապոնացի ժամանակավոր անձնակազմ (աշխատանք տեղում)

Պատասխանատու	Բովանդակություն	Ժամանակահատվածը
Տեխնիկական հրահանգիչի օգնական (հրշեջ) (No 3)	1) Օգնականի աշխատանքը: Փափուկ բաղադրիչի ժամանակ 3 մարզերի 18 հրշեջ ջոկատների հրշեջների տեխնիկական հրահանգավորման համար 1 անգամվա պարապմունքին մոտ 10 խմբից բաղկացած թիմ ստեղծել «հրշեջ տեխնիկական ուղղորդում (հրշեջ մեքենա)», «հրշեջ տեխնիկական ուղղորդում (ավտոսանդուղք)» միայն երկու հրահանգիչների վեահսկումը բավականին դժվար է, ապա «տեխնիկական հրահանգչի օգնականը» ներոհիշյալ երկու հրահանգիչներից ցուցումներ ստանալ տեխնիկական վերահսկման աջակցության վերաբերյալ: 2) Աշխատանքի կորդինացում: Փափուկ բաղադրիչի ընթացքում ՓԾ հետ տարբեր պայմանավորվածություններ, փաստաթղթերի ձևակերպում 3) Ուղղորդման ընթացքում անվտանգության կառավարում : Հրահանգավորման ընթացքում անվտանգության ապահովում: Հատկապես ավտոսանդուղքը բարձր տարածքում շահագործման հրահանգավորման ընթացքում վթար չառաջանալու, «հրշեջ տեխնիկական հրահանգչի (ավտոսանդուղք)» հետ անվտանգության վերաբերյալ քննարկումներ: 4) ՓԾ պաշտոնյաներ, Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի անձնակազմին հաշվետվություն : Տեխնիկական հրահանգման վերջին, ՓԾ պաշտոնյաներին, նույն ակադեմիայի անձնակազմին փափուկ բաղադրիչի վերջնական հաշվետվության ներկայացում:	35օր (1.17 անձ/ամիս)
Հրշեջ տեխնիկական հրահանգիչ (հրշեջ մեքենա) (No 3)	Հրշեջ մեքենայի շահագործման և հրդեհաշիջման տակտիկա վերահսկման պատասխանատու	44օր (1.47 անձ/ամիս)
Հրշեջ տեխնիկական հրահանգիչ (ավտոսանդուղք) (No 3)	Ավտոսանդուղքի շահագործման վերահսկման պատասխանատու	46օր (1.53 անձ/ամիս)

Աղ. 5 Ճապոնացի անձնակազմ (Երկրի ներսում աշխատանք)

Պատասխանատու	Բովանդակություն	Աշխատանքային ժամանակահատված
Տեխնիկական հրահանգչի օգնական (հրշեջ) (No 3)	ՓԾ-ի ներկայիս օգտագործվող ձեռնարկների թվայնացնում, վերանայում անհրաժեշտ հատվածները «տեխնիկական հրահանգիչի (հրշեջ մեքենա)», «տեխնիկական հրահանգչի (ավտոսանդուղք)» հետ խորհրդակցել: Այլ աշխատանքների կորդինացում	2օր (0.10 անձ/ամիս)
Հրշեջ տեխնիկական հրահանգիչ (հրշեջ մեքենա) (No 3)	ՓԾ ներկայումս օգտագործվող ձեռնակների (հրշեջ մեքենա) վերլուծություն, քննարկում	3օր (0.15 անձ/ամիս)
Հրշեջ տեխնիկական հրահանգիչ (ավտոսանդուղք) (No 3)	ՓԾ ներկայումս օգտագործվող ձեռնակների (ավտոսանդուղք) վերլուծություն, քննարկում	3օր (0.15 անձ/ամիս)

(2) ՀՀ կողմի շահագրգիռ անձիք

ՀՀ շահագրգիռ անձիք ձեռնարկների լրացումները ստեղծելիս, սխալ թարգմանությունից խուսափելու համար, ճապոնացի մասնագետների և տեղացի թարգմանիչների հետ միասին կիրականացնեն: Միևնույն ժամանակ ճապոնացի մասնագետները կվերահսկեն ընտրված անձնակազմի թիրախային մարզերի հրշեջների պարապմունքների իրականացնելուն: Ինչպես նշված է 6 աղյուսակում, կընտրվեն այս ծրագրի համար ՓԾ կողմից պատասխանատու անձիք:

Աղ. 6 ՀՀ անձնակազմ

Պատասխանատու	Բովանդակություն	Ժամանակահատված
ՓԾ անձնակազմ	«Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի մասնակցած բարձրաստիճան պաշտոնյաները	Անհրաժեշտ ժամանակը
Ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի անձնակազմ	«Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի մասնակցած դասախոսական կազմ	Անհրաժեշտ ժամանակը
Այլ (Երևան քաղաքի հրշեջներ և այլն)	«Երևան քաղաքի հրշեջ գույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի մասնակցած հրշեջներ, ովքեր նաև մինչ օրս շահագործում են ճապոնական արտադրության հրշեջ մեքենաներ	Անհրաժեշտ ժամանակը

(3)Օժանդակ անձնակազմ

Նշանակել տեղացի ինժեներ, ով կաջակցի փափուկ բաղադրիչի իրականացմանը, ինչպես նաև կլինի նաև հայերենի թարգմանիչ:

Աշխատանքի բովանկակությունը, ժամկետները նշված է աղյուսակ 7ում:

Աղ. 7 տեղացի ինժեներ (թարգմանիչ)

պատասխանատու	բովանդակություն	ժամանակահատված
Տեխնիկական աջակից 1 (թարգմանիչ միաժամանակ)	Ճապոնացի մասնագետների «հրշեջ տեխնիկական հրահանգիչ (հրշեջ մեքենա)» աջակցությամբ մեկնաբանել, ձեռնարկի թարգմանության աշխատանքներ իրականացնել	34օր
Տեխնիկական աջակից 2 (թարգմանիչ միաժամանակ)	Ճապոնացի մասնագետների «հրշեջ տեխնիկական հրահանգիչ (ավտոսանդուղք)» աջակցությամբ մեկնաբանել, ձեռնարկի թարգմանության աշխատանքներ իրականացնել	36օր
Վարորդ	Տեխնիկական հրահանգիչի օգնական (1հոգի, հրշեջ հրահանգիչ (2հոգի), թարգմանիչ (2հոգի) տեղափոխում ՓԾ պարապմունքի վայր	40օր

5-6 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման մեթոդները

Այս ծրագրի փափուկ բաղադրիչի իրականացման առաջին հատվածում ճապոնացի մասնագետներ և տեղացի մասնագետները ընդհանուր 4 հոգի, ձեռնարկները կվերանայեն և լրացումները կստեղծեն:

Ձեռնարկի լրացումները պետք է պատրաստ լինեն մինչև տեխնիկայի ժամանումը և արտադրողի կողմից պարապմունքների ավարտը: Այս փափուկ բաղադրիչի ժամանակ տեխնիկական ուղղորդումները, ուսուցումը, պարապմունքները կիրականացվեն երկու անգամ: Դրա պատճառն այն է, որ պարապմունքի մասնակիցները ընտրված են թիրախային երեք մարզերի հրշեջ ջոկատներից, և իրենք պետք է գան Երևան պարապմունքներին մասնակցելու համար, բայց անհրաժեշտ է նաև անձնակազմ լինի տեղում հնարավոր հրդեհների կամ այլ աղետների առաջացման ժամանակ: Խուսափելու համար նման իրավիճակներում մարդկային ռեսուրսների պակասի, որոշվեց պարապմունքները անցկացնել երկու փուլով: Փափուկ բաղադրիչի ժամանակացույցը /նախնական/ նշված է աղյուսակ 8-ում:

Աղ. 8 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման նախագծի աղյուսակ (նախնական)

	Տեխնիկական աջակցություն (հրշեջ)	Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (հրշեջ մեքենաներ)	Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (ավտոսանդուղք)
տեղափոխում (գնալ-գալ)	3	3	3
փափուկ բաղադրիչ	32	41	43
ընդ. (օր)	35	44	46

ընդ. Օրերի քանակը		Տեխնիկական աջակցություն (հրշեջ)		Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (հրշեջ մեքենաներ)			Հրշեջ տեխնիկական ուսուցում (ավտոսանդուղք)		
1	կիր.						1		Ճապոնիայից մեկնում⇒Մոսկվա
2	երկ.						2		Երևան ժամանում, Ճապոնիայի դեսպանատուն այցելություն, ՓԾ-ի հետ խորհրդատվական բաղադրիչի քննարկում, հաստատում
3	եր.						3	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 1 (առկա ձեռնարկի վերանայումների կազմակերպում)
4	չոր.			1		Ճապոնիայից մեկնում⇒Մոսկվա	4	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 2 (առկա ձեռնարկի վերանայումների կազմակերպում)
5	հնգ.			2		Երևան ժամանում, Ճապոնիայի դեսպանատուն այցելություն, ՓԾ-ի հետ խորհրդատվական բաղադրիչի քննարկում, հաստատում	5	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 3 (ավտոսանդուղքի շահագործում①)
6	ուրբ.			3	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 1 (առկա ձեռնարկի վերանայումների կազմակերպում)	6	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 4 (ավտոսանդուղքի շահագործում②)
7	շաբ.			4	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 2 (առկա ձեռնարկի վերանայումների կազմակերպում)	7	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 5 (ավտոսանդուղքի շահագործում③)
8	կիր.			5			8		
9	երկ.			6	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 3 (ջրի քաշով մեքենայի հրշեջ գործունեություն ①)	9	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 6 (ավտոսանդուղքի անսարքությունների վերացում)
10	եր.			7	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 4 (ջրի քաշով մեքենայի հրշեջ գործունեություն ②)	10	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 7 (ավտոսանդուղքի կառավարում①)
11	չոր.			8	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 5 (ջրի քաշով մեքենայի հրշեջ գործունեություն ③)	11	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 8 (ավտոսանդուղքի կառավարում②)
12	հնգ.			9	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 6 (հրշեջ մեքենայի ջրի պոմպի անսարքությունների վերացում)	12	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 9 (Ավտոսանդուղքի աշխատանքի սկզբունքները)
13	ուրբ.			10	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 7 (Ջրի քաշով հրշեջ մեքենայի շահագործում ①)	13	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 10 (Ավտոսանդուղքի խափանման ժամկ. վթարային իրավիճակներ)
14	շաբ.			11	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 8 (Ջրի քաշով հրշեջ մեքենայի շահագործում ②)	14	Ձեռնարկի ստեղծում	ՓԾ-ի հետ ուսուցման նյութերի ստեղծում: Օր 11 (հիմնական մեխանիզմ)
15	կիր.	1	Ճապոնիա-Մոսկվա	12			15		
16	երկ.	2	Ուսուցման վերանայում և ամփոփում	13	Թեորիայի ուսուցում Առաջին խումբ	Միջին և բարձր շենքերի հրդեհաշիջման գործունեություն և մարտավարություն	16	Թեորիայի ուսուցում Առաջին խումբ	Միջին և բարձր շենքում հրդեհաշիջման գործունեություն ու մարտավարություն
17	եր.	3	Ձեռնարկի սրբագրում, ստեղծում	14	Թեորիայի ուսուցում Առաջին խումբ	Հրշեջ գործունեության և անվտանգության կառավարման հիմնական սկզբունքները	17	Թեորիայի ուսուցում Առաջին խումբ	Հիմնական սկզբունքները հրշեջ գործունեության և անվտանգության կառավարման
18	չոր.	4	Ձեռնարկի սրբագրում ստեղծում	15	Թեորիայի ուսուցում Առաջին խումբ	Դեպքի մեկնում, ջրամատակարարման ձևը, ցրահեղացման կառուցվածք, աշխատանքի կառավարում	18	Թեորիայի ուսուցում Առաջին խումբ	Մեկնում, ջրի ռեգեռվացիա, ջրի մատակարարման հերթականություն, ցրահեղացման նախապատրաստում, աշխատանքի կառավարում
19	հնգ.	5	Լսարանում պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	16	Լսարանում պարապմունքներ Առաջին խումբ	Միջին և բարձր շենքերի գործունեություն	19	Լսարանում պարապմունքներ Առաջին խումբ	Միջին և բարձր շենքում գործունեություն
20	ուրբ.	6	ՓԾ-ի հետ ձեռնարկի բովանդակության վերջնական հաստատում	17	Լսարանում պարապմունքներ Առաջին խումբ	տարբեր հրշեջ խմբերի փոխադարձ համագործակցություն (հրշեջ մեքենա, ավտոսանդուղք)	20	Լսարանում պարապմունքներ Առաջին խումբ	տարբեր հրշեջ խմբերի փոխադարձ համագործակցություն (հրշեջ մեքենա, ավտոսանդուղք)
21	շաբ.	7	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	18	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Հրշեջ պոմպի շահագործման մեթոդները	21	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Սանդուղքից և զամբյուղից գործունեություն ծավալելու մեթոդները
22	կիր.	8		19			22		
23	երկ.	9	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	20	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Ջրի ստացում բնական միջավայրից, և հիդրանտից	23	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Հիմնական կառավարման մեթոդների ուսուցում
24	եր.	10	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	21	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Տարբեր սարքավորումների օգտագործման մեթոդների և ֆունկցիաների պարապմունք	24	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Շահագործել մինչև սահմանափակիչ, ակտիվացնելու և ստուգելու անվտանգության սարքը
25	չոր.	11	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	22	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Սայլակով բեռնել փողրակներ, փողրակների փռում, ցրահեղացման ժամանակ պոմպից ճնշման ստուգում	25	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Հիմնական կառավարում անձնակազմը և զամբյուղում գտնվող անձնակազմի հետ համագործակցված աշխատել
26	հնգ.	12	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	23	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Ավտոսանդուղքով ցրամատակարարման պարապմունք	26	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Մեքենայից ցրահեղացման պարապմունք
27	ուրբ.	13	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	24	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Եղանակներ մեքենայի պոմպից համապատասխան ճնշումով ցրահեղացում ատրձանակ փակելով	27	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Զամբյուղից ցրահեղացման պարապմունք
28	շաբ.	14	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	25	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Եռաշերտ սանդուղքի, գնեքատտի, կտրող գործիքի մոնիտոր վարպետի օգտագործումը	28	Գործնական պարապմունքներ Առաջին խումբ	Անվտանգ շահագործման վերահսկողման պարապմունք
29	կիր.	15		26			29		
30	երկ.	16	Ձեռք բերված արդյունքների ստուգման հաստատում (թեստ)	27		Շարժիչ կտրող սարքի, շնչառական սարքավորումների օգտագործում, բալոնի փոխարինում	30		ավտոսանդուղքի անվտանգ տեղադրում (մեխանիկի համար)
31	եր.	17	Ձեռք բերված արդյունքների ստուգման հաստատում (թեստ)	28	Թեորիայի ուսուցում Երկրորդ խումբ	Միջին և բարձր շենքում հրդեհաշիջման գործունեություն ու մարտավարություն	31	Թեորիայի ուսուցում Երկրորդ խումբ	Միջին և բարձր շենքում հրդեհաշիջման գործունեություն ու մարտավարություն
32	չոր.	18	Ձեռք բերված արդյունքների հաստատման (թեստ) վերլուծություն	29	Թեորիայի ուսուցում Երկրորդ խումբ	Հիմնական սկզբունքները հրշեջ գործունեության և անվտանգության կառավարման	32	Թեորիայի ուսուցում Երկրորդ խումբ	Հիմնական սկզբունքները հրշեջ գործունեության և անվտանգության կառավարման
33	հնգ.	19	ՓԾ հետ ուսուցման բովանդակության արդյունքների վերլուծություն	30	Թեորիայի ուսուցում Երկրորդ խումբ	Դեպքի մեկնում, ջրի ռեգեռվացիա, ջրի մատակարարման հերթականություն, ցրահեղացման նախապատրաստում, աշխատանքի կառավարում	33	Թեորիայի ուսուցում Երկրորդ խումբ	Մեկնում, ջրի ռեգեռվացիա, ջրի մատակարարման հերթականություն, ցրահեղացման նախապատրաստում, աշխատանքի կառավարում
34	ուրբ.	20	Լսարանում պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	31	Լսարանում պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Միջին և բարձր շենքում գործունեություն	34	Լսարանում պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Միջին և բարձր շենքում գործունեություն
35	շաբ.	21	Լսարանում պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	32	Լսարանում պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	տարբեր հրշեջ խմբերի փոխադարձ համագործակցություն (հրշեջ մեքենա, ավտոսանդուղք)	35	Լսարանում պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	տարբեր հրշեջ խմբերի փոխադարձ համագործակցություն (հրշեջ մեքենա, ավտոսանդուղք)
36	կիր.	22		33			36		
37	երկ.	23	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	34	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Հրշեջ պոմպի շահագործման մեթոդները	37	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Սանդուղքից և զամբյուղից գործունեություն ծավալելու մեթոդները
38	եր.	24	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	35	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Ջրի ստացում բնական միջավայրից, և հիդրանտից	38	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Հիմնական կառավարման մեթոդների ուսուցում
39	չոր.	25	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	36	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Տարբեր սարքավորումների օգտագործման մեթոդների և ֆունկցիաների պարապմունք	39	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Շահագործել մինչև սահմանափակիչ, ակտիվացնելու և ստուգելու անվտանգության սարքը
40	հնգ.	26	Գործնական պարապմունքների վերանայում և ամփոփում	37	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Սայլակով բեռնել փողրակներ, փողրակների փռում, ցրահեղացման ժամանակ պոմպից ճնշման ստուգում	40	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Հիմնական կառավարում անձնակազմը և զամբյուղում գտնվող անձնակազմի հետ համագործակցված աշխատել
41	ուրբ.	27	ՓԾ-ի հետ ձեռնարկի բովանդակության քննարկում	38	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Ավտոսանդուղքով ցրամատակարարման պարապմունք	41	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Մեքենայից ցրահեղացման պարապմունք
42	շաբ.	28	ՓԾ-ի հետ ձեռնարկի բովանդակության վերջնական հաստատում	39	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Եղանակներ մեքենայի պոմպից համապատասխան ճնշումով ցրահեղացում ատրձանակ փակելով	42	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Զամբյուղից ցրահեղացման պարապմունք
43	կիր.	29		40			43		
44	երկ.	30		41	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Եռաշերտ սանդուղքի, գնեքատտի, կտրող գործիքի մոնիտոր վարպետի օգտագործումը	44	Գործնական պարապմունքներ Երկրորդ խումբ	Անվտանգ շահագործման վերահսկողման պարապմունք
45	եր.	31	Ձեռք բերման արդյունքների ստուգման հաստատում (թեստ)	42		Շարժիչ կտրող սարքի, շնչառական սարքավորումների օգտագործում, բալոնի փոխարինում	45		Վերադարձ, Երևանից մեկնում
46	չոր.	32	Ձեռք բերման արդյունքների ստուգման հաստատում (թեստ)	43		Վերադարձ, Երևանից մեկնում	46		Ճապոնիա ժամանում
47	հնգ.	33	ՓԾ-ի ղեկավարների և ակադեմիայի անձնակազմի հետ ամփոփում	44		Ճապոնիա ժամանում			
48	ուրբ.	34	Վերադարձ, Երևանից մեկնում						
49	շաբ.	35	Ճապոնիա ժամանում						

տեղացի աշխատակիցները		Օրեր	ընդ. (օր)
ինժեներ (հրշեջ մեքենա)	34օր (առանց կիրակիների) (օր 6 – օր 45)	ընդ. (օր)	34օր (առանց կիրակիների)
ինժեներ (ավտոսանդուղք)	36օր (առանց կիրակիների) (օր 3 – օր 44)	ընդ. (օր)	36օր (առանց կիրակիների)
վարորդ (միկրոավտոբուս)	40օր (առանց կիրակիների) (օր 2 – օր 47)	ընդ. (օր)	40օր (առանց կիրակիների)

16

6. Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ռեսուրսների ձեռք բերման մեթոդը

Ըստ այս փափուկ բաղադրիչի տեխնիկական ուղորդումն ու փոխանցումը կիրականացվի հրշեջ մեքենաների տեխնիկական առանձնահատկություններից տեղյակ հրշեջ-փրկարար մասնագետների կողմից, հիմնականում այն խորհրդատուների կողմից «ուղիղ աջակցությամբ» է լինելու: Խորհրդատուները, ինչպես նախկին փափուկ բաղադրիչի իրականացման ժամանակ, այնպես էլ հիմա պատասխանատվություն են կրում ՓԾ կողմին փոխանցել հրշեջ-փրկարարական գործունեության տեխնոլոգիայի, մեթոդների հմտությունները:

7. Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ընթացքը

Հիմնական ծրագրի և փափուկ բաղադրիչի իրականացման ընթացքը ներկայացված է աղյուսակ 9-ում:

Աղ. 9 հիմնական ծրագրի և փափուկբաղադրիչի իրականացման ընթացքը (նախնական)

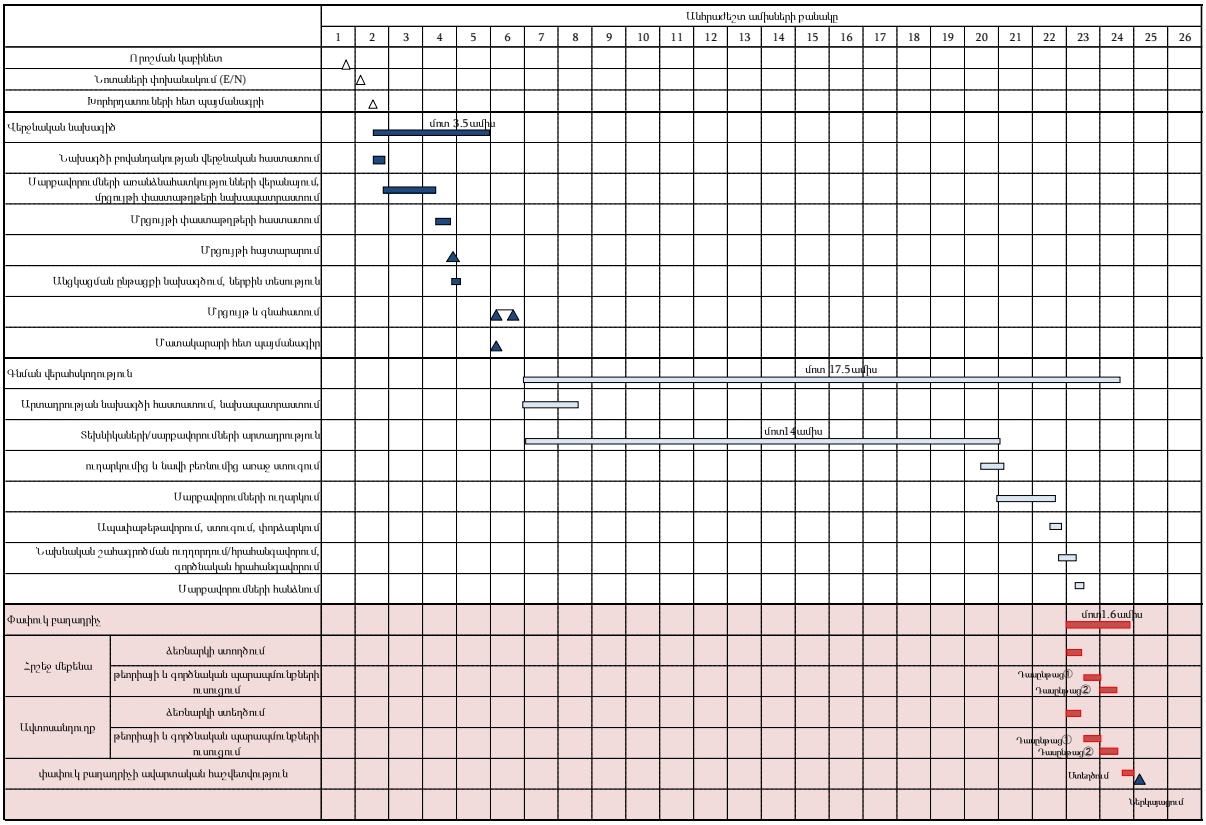

8. Փափուկ բաղադրիչի արդյունքը

Այս ծրագրի փափուկ բաղադրիչի կետերը նշված են ներքևում:

- Առաջընթացի զեկույց
- Հրշեջ պարապմունքների ձեռնարկ (լրացում) (ընդհանուր 4տեսակ)
- Դասախոսության նյութ
- Տարբեր հավաքագրված նյութեր
- Փափուկ բաղադրիչի ավարտական հաշվետվություն

8-1 Փափուկ բաղադրիչի ավարտական հաշվետվություն

Նախապատրաստել «Փափուկ բաղադրիչ ուղեցույց (3րդ հրատարակություն)» և ստեղծել «Փափուկ բաղադրիչի ավարտական հաշվետվություն» որպես պրոդուկտ: «Փափուկ բաղադրիչի իրականացման իրավիճակի հաշվետվություն» -ը ներկայացնել ՀՀ-ն և ՃՄՀԳ (JICA)-ին: Օգտագործվող լեզուն հայերեն և ճապոներեն:

8-2 Զեկույց Առաջընթացի մասին (Progress Report)

Փափուկ բաղադրիչի առաջընթացի հաստատումից հետո, ՀՀ կողմին ներկայացնել Առաջընթացի զեկույց: Օգտագործվող լեզուն հայերեն:

8-3 Հրշեջների պարապմունքների կրթական ձեռնարկ

Ինչպես նշված է «5-1 (1) առկա հրշեջ-փրկարարական գործունեության ձեռնարկի վերանայում և մշակում, ստեղծել ձեռնարկի լրացում»: Ձեռնարկը կվերանայվի ինչպես նշված է ներքևում և օգտագործվող լեզուն կլինի հայերենը:

Ձեռնարկի վերանայման հիմնական բովանդակությունը լրացումներ կատարելն է, որը կհամապատասխանի նոր սարքավորումներին, օր.հակասառեցման միջոցները, հատկապես ավտոսանդուղքը, որը հնարավոր է տարբերվի ներկայիս ավտոսանդուղքից, այսպիսով անհրաժեշտ է նոր սարքավորումների լրացումներ:

- Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ջրի բաքով) լրացում
- Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագրի ձեռնարկ (ջրի բաքով) լրացում
- Հրշեջ մեքենայի շահագործման ձեռնարկ (ավտոսանդուղք) լրացում
- Հրշեջ մեքենայի տեխնիկական բնութագիր (ավտոսանդուղք) լրացում

8-4 Դասախոսության նյութ

Դասախոսության համար օգտագործել վերոհիշյալ ձեռնարկները, ինչպես նաև լրացուցիչ նյութեր, օրինակ Ճապոնիայի հրշեջ և աղետների կառավարման գործակալության կողմից ներկայացված նյութերը: Օգտագործվող լեզուն հայերերն:

8-5 Հավաքագրված նյութեր

Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ժամանակ լուսանկարված և հավաքագրված նյութեր որպես ծրագրի մի մաս: Օգտագործվող լեզուն հայերեն:

9. Փափուկ բաղադրիչի նախագծի ծախսերը

Աղյուսակ 10ում ներկայացված է մոտավորապես փափուկ բաղադրիչ ծախսերը:

Աղ. 10 փափուկ բաղադրիչի ծախսերը

(միավոր ՝ յեն)

Փափուկ բաղադրիչի արժեքը 1)+2)+3)	16,400,360
1) ուղղակի աշխատողների վճար	3,975,900
2) անմիջական ծախսեր	4,154,588
3) Չնախատեսված ծախսեր	8,269,872

10. Գործընկեր երկրի պարտականությունները

10-1 Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ժամանակ մյուս կողմի դերը

Փափուկ բաղադրիչի իրականացման ժամանակ ՀՀ կողմից իրականացվող պատասխանատվությունները նշված է ներքևում.

- Փափուկ բաղադրիչի իրականացման համար տրամադրում է լսարան և պարապմունքների իրականցման համար տարածք: Տարածք, որտեղ հնարավոր կլինի ավտոսանդուղքի անցկացնել պարապմունքներ (ներառյալ անվտանգկառավարում)
- Մասնակիցների ընտրում
- Մասնակիցների ճանապարհածախսի հոգում
- Հրշեջ պարապմունքներին անհրաժեշտ ջրի, վառելիքի, հրդեհվող նյութ(իր)
- ՓԾ կողմից հրահանգիչների ընտրում

10-2 Փափուկ բաղադրիչի իրականացումից հետո մյուս կողմի դերը

ՓԾ «Երևան քաղաքի հրշեջ զույքի և սարքավորումների բարելավման ծրագրի» փափուկ բաղադրիչի ժամանակ ստեղծված ձեռնարկները ներկայումս ևս օգտագործում է հրշեջ կրթական ծրագրում, պարապմունքերի ընթացքում: Հատկապես քանի որ Ճգնաժամանային կառավարման ակադեմիայում նույն ձեռնարկներ այլ դասագրքերի հետ մեկտեղ շարունակաբար օգտագործվում են դասավանդման ժամանակ, ապա այս փափուկ բաղադրիչի ժամանակ ստեղծված նյութերը նույնպես կփոխանցվի հետագայում օգտագործելու նպատակով:

Այս փափուկ բաղադրիչի իրականացման ժամանակ, հրահանգիչների կողմից ստեղծված

6. Տեղեկատու նյութեր

6.1 Թիրախային մարզերի բոլոր հրշեջ ջոկատների(18ջոկատ)ներկայիս վիճակը:

Թիրախային մարզերի բոլոր հրշեջ 18ջոկատների արջաքին լուսանկարները ներկայացված են ստորև:

6.1.1 Շիրակի մարզ(6հրշեջ ջոկատ)

No.48 Գյումրի հրշեջ ջոկատ

No.49 Արթիկ հրշեջ ջոկատ

No.50 Ամասիա հրշեջ ջոկատ

No.51 Մարալիկ հրշեջ ջոկատ

No.52 Աշոցք հրշեջ ջոկատ

No.53 Ախուրյան հրշեջ ջոկատ

6.1.2 Լոռու մարզ(7հրշեջ ջոկատ)

No.37 Վանաձոր(արևելյան)հրշեջ ջոկատ

No.38 Վանաձոր(արմտյան)հրշեջ ջոկատ

No.39 Գուգարք հրշեջ ջոկատ

No.40 Ալավերդի հրշեջ ջոկատ

No.41 Ստեփանավան հրշեջ ջոկատ

No.42 Սպիտակ հրշեջ ջոկատ

No.43 Տաշիր հրշեջ ջոկատ

6.1.3 Սյունիք մարզ(**5**հրշեջ ջոկատ)

No.54 Կապան հրշեջ ջոկատ

No.55 Գորիս հրշեջ ջոկատ

No.56 Մեղրի հրշեջ ջոկատ

No.57 Սիսիան հրշեջ ջոկատ

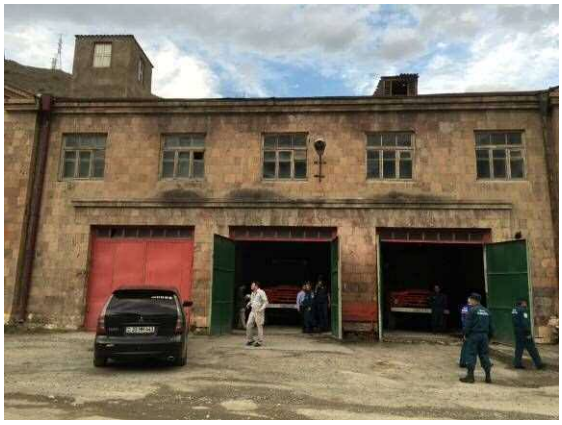

No.58 Քաջարան հրշեջ ջոկատ